

ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարություն
Կրթության և գիտության նախարարություն

Կրթություն

ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարություն (ԿԳՆ)
ԳԳԳԳԳԳԳԳ
2015

i Pbvq

Aa'vcK gñð§ tgvKvi ig tnvmfqb
W. G tK Gg Lvqij Avj g
gplwZ tgrt Beñing
wmi vR Dj`v
i ½jvj ivq
W. n`wc `vm
tkL tgrt iñj Awgb
tgrt Avãj I qvne (cwi gwRZ ms`i Y, 2015)
tgrt Kvgiã4vgvb (cwi gwRZ ms`i Y, 2015)

Kwi Mni cigkR

Bqvb Avm©

mãúv`bvq

tgrt kvn Avj g (cwi gwRZ ms`i Y, 2015)

Kwi Mni cigkQ ZÈjeavb

kwgg Avn:tg`
vUg wj Wvi
wWicGW KgñyP

gy`fY

A Av vcÜvm©
95, `wY wnkj tiw-4
wgicj-1, XvKv-1216

cwi gwRZ ms`ci tYi fvgKv

evsjv`tki c0_igK we`vj tqi wkqKt`i c0kqYi Rb` c0vj Z mwUd0tKU Bb GWfKkb (vm-Bb-GW) tKvm0tK cwi eZ0 Kti 2011 mv t j wWtc0gv Bb c0Bgvwi GWfKkb (wWicGW) tKvm0Pvj y Kivi vmxvšI MpxZ nq| wWicGW Gi 7uW tKvfmP 10uW Z`cy K I 10uW BYU0±i wbt`0Kv Qvovl wkqYvg I gj`vqb wbt`0Kv, wciUAvB wkqYv`xGes c0kqY we`vj tqi Rb` 3uW wbt`0Kv mn tgvU 29uW eB c0qB Kiv nq| 2012 mv t j i RjvB gvm t_ tK 7uW wciUAvB tZ wWicGW tKvm0 cixqYvj Kfite Pvj y Kiv nq| mi Kvi wWicGW tKvfmP Pwn`v tgvZ t eK Rbej I t fS Z mjeav mjo Kivi c0qvR t b wciUAvB mg t n ch0qutg GB tKvm0Pvj y Kivi vmxvšIM0Y Kti |

cixqYvj Kfite Pvj y KZ tKvm0 mdj fite ev`0vqtbi dtj 2013 mv t j i RjvB gvm t_ tK Avil 22uW wciUAvB tZ Ges 2015 mv t j i Rv0gvwi gvm n t Z 36uW wciUAvB tZ Zv m0c0wii Z nq| 2017 mv t j mKj wciUAvB tZ wWicGW tKvm0Pvj y Kivi cwi K i bv M0Y Kiv n t q t Q |

GB tKvm0i a`vb avi Ymn ev`0vqb c0muv Avgv`i t` t k m0uY`bZb| tKvm0tK gvm0ub0eKivi j t q I tKvm0mvgM0 I wbt`0Kv cy K_ t j v t Z mgq mgq cwi gvR0 c0qvRb nq| tm Abjv t i 2014 mv t j cy K_ t j v t Z gj`Y0wšIn Ab`vb` t q t I mpcwii kKZ wKQzcwi eZ0 wbtq Avmv nq|

eZ0vb Aw_ R eQti GKB Kvi t Y tKvm0mvgM0 Ges wbt`0Kv eB_ t j v t Z wKQz bZb w el q mst hv Rb Ges, Dc`vc t bi t q t I wKQzcwi eZ0mn msuk0 w el qe` Ges wbt`0Rbv ev`0 I gvm0ub0eKti cwi gvR0 Kiv n t q t Q | D t j L` th, GB cwi gvR0 bi m t uQj B t Zvg t a` c0Kw k Z 11uW gvbUwi s wi t c0Ui mpcwii k |

GB tKvm0i uJg wj Wvi Ges M0e wj Wvi MY gvbUwi s wi t c0Ui Z` I mpcwii k w0k0Y Kti Duj uLZ cy K_ t j v t Z c0qvRbxq cwi gvR0, mst hv Rb I w0qvRb Kti t Qb |

mdj fite cwi gvR0 bi KvRiU m0ub0eKivi Rb` uJg wj Wvi Rbve kwgg Avntg`mn M0e wj Wvi, t j LK Ges m0uY`Ke, t K Awg RvbvB AmsL` ab`ev` | GB cwi gvR0 Kv t R tbc Abj` m` m`e, wewfba0 wqZi c j b Kti t Qb | m0 fite `wqZi c j t bi Rb` Awg Zv t i t K AvšIi K ab`ev` RvbvB |

c0_igK wkqYv Awa` B t i i cwi Pvj K (c0k y Y) Avgv`i t K bvbv fite mnvh` I mn t hwM Zv Kti t Qb tm Rb` Awg cwi Pvj K g t n v` q I Zui mn Kgv` i w b KU AvšIi Kfite KZÁ | Abj` fite c0_igK wkqYv Awa` B t i i gnv cwi Pvj K g t n v` q Avgv`i bvbv fite mnvqZv I c i v g k` w t q t Qb, tm Rb` Awg Z t K AvšIi Kfite KZÁZv RvbvB |

c0_igK I MYwkqYv gšYj tqi m0Pe g t n v` tqi m0PvšZ wbt`0Rbvq GB cy K_ t j v i Kwr` q Z gvb AR0 m00 n t q t Q | tm Rb` Awg Z t K Avgvi AvšIi K KZÁZv Ávc b Kiv uQ |

Amg Avi I KZÁZv Rvbv"0 BDub†md†K cȳ K,tjvi Múnd. wVRvBbmn msukó t††î c0qvRbxq mnvqZv
t` I qvi Rb`|

cwi †k†I Amg g†b Kwi , GB cwi gwRZ cȳ K,tjv wciUAvB BYU†i I wk††v_x†n msukó KgRZ†` i mnvqZv
w†q †Kv††i Kw††Z Dba†bi gva†g c0_vgK wk††vi mvgwMK gvb AR†bi t††î ,izcy††v†Kv cvj b Ki†e|

tgvt dRjj ingub

gnvcwi Pvj K

RvZxq c0_vgK wk††v GKv†W†g (†bc)

gggbmsn

fvqKv

evsjv`tki c0_vgK vkqvi vkqK-Dbaqb vm-Bb-GW KgrmP my xNrvj Dtaj hthvM` Ae`vb tittL AvmtQ | t`tki miKwi I temiKwi c0_vgK ve`vj tqi Avakusk vkqK vm-Bb-GW c0kqYc0B | G c0kqYc0B dtaj c0_vgK vkqvttit GKaitbi m`_R cwitetki mjo ntqtQ | c0_vgK vkqvi _YMZgvbi tttit I ht_0 cwieZB mvvaZ ntqtQ | Zte G mZ`I Ab`xKh0th, c0_vgK vkqvi cwigvYMZ I _YMZgvb Dbaqb G tKvm0Zvi c0v_2 fvqKv me0tk cvjb KitZ cvtib | KviY mgtqi cwieZBbi mvt_ mvt_ vkqv_0 I vkqKt`i vkLb Pwin`vqI cwieZB GtmqtQ | cwieZB cwiv`izi c0qvRtb vkqK-Dbaqb Kvhtgti I cwieZB Acwivh0ntq cto | Zvb ve``gvb c0kqY-e`e`vq cwieZB Avbqb Kti c0_vgK vkqK-vkqv (vWvcGW) KgrmP cwiv Kvi Z ntqtQ | vmxv0ntqtQ th, vkqK-Dbaqb D`Pzi vkqv c0qvRb | G AvttvK mvZvU vel tqi mvZvU tKvm0Kvvtgv cvqb Kiv ntqtQ : evsjv, MvYZ, c0_vgK veAvb, evsjv`k I vekcwi Pq, BstivR, G- t0mf AvU0 tckvMZ vkqv | G mvZvU tKvm0Aa`qb Kitj th bZb gvbi vkqK `Zwi nteb Zviv Avb, Dcj va, Abkxjb, gj`teva I gbtb cvqvbi vkqK vntmte Mto DVteb | Gi dtj c0_vgK vkqv t0v-cvVbvq my ic0vix cwieZB Avmt |

vWvcGW tKvtp vkLb tkLvtbv mvgM0 Dbaqb `i i`Kiv nq 2011 mvtji tg gym t`tk | tKvtp ZEMZ wfvE I ic0Lv m0utK`AemZKitYi Rb` G mgq RvZxq c0_vgK vkqv GKvWvg KZR vevfb0el tqi tjLKe, Ges velqAvbm0ub0Kwi Mvi civgkR I M0 vj Wvi MtYi c0kqYi e`e`vKivnq | G c0kqY vWvcGW`k0, evsjv`tki vkqK-vkqv Gi c0m0/2KZv, tKvm0Kvvtgv, c0kqY gv0vqv Dbaqb c0qv I cxvZ, tKvm0gv`vqb tK0kj Ges vetkl Kti c0ZvU vel tqi Pev0tKvm0i0iLv vel tq AskM0YKviMY AemZ nb Ges HKgtZ` t00b | Dtaj Kiv c0qvRb th, G c0kqYvU t`vk Ges vet`vk civgkR I velq vetkl AMY cwiv Pj bv Ktib |

c0ZvU tKvtp velqvfvE0 M0 vj Wvii ZEveavb tjLKe, Pev0t Lmov cvqb Ktib | Lmov vj velqvfvE0 vetklA`i civgk0 gZvgZ cvevi ci cwivR0 Kiv nq | cwivR0KZ vktqvKiy vj i Pev0t i0 v0bi Rb` vbe0PZ 7vU vcvUAv0tZ 2012 mvtji 1 RjvB t`tk cvBj v0s-Gi Dt`vM t0qv nq | cvBj v0s ch0q v0g vj Wvii ZEveavb M0 vj Wvie, Ges tbc- Gi vetkl AMY vbe0PZ vcvUAv0 tjtZ v0qvZ v0veo ch0qY I cwiv0qY hvb | cieZ0Z msvk0 velq Bb`0i, vkqv_0 Ges Dch0 e`v0etM0 v0KU t`tk c0B djveZ0bi wfvE0Z vkLb tkLvtbv mvgM0 vj gvivR0 Kiv nq | Dtaj` th, cwivR0bi Rb` velqvfvE0 Bb`0i`i mnvqZvq vkqK v0t`0Kvq Avek`Kvq cwieZB Avbv nq | GQovl vetkl fvte Dtaj Kiv hvq th, vbe0PZ 7vU vcvUAv0tZ G tttit v0tqvRZ MtelYv mthvM0`i cwiv0qYKZ gZvgZ vetkl fvte vetePbvq ivLv nq | vkLb tkLvtbv mvgM0 Pev0t i0 v0bi Rb` `xN`c0qvqiva`tg cwivR0bi ci RvZxq Kgrvjq Av0gv`0bi Dt`vM M0Y Kiv nq | G ch0q velq vetklA` Qvovl vevfb0e ch0qi vkqve` I MtelKe, Dcw`Z v0tjb |

G tKvm0Dbaqb tjLK, Kwi Mvi civgkR I M0 vj Wvi, vetklA` AvfgZ`vbKvix, m0uv`K, RvZxq Ges Av0R0ZK civgkRMY Zt`i tgav I gj`evb mgq v`tq mnvqZv c0vb Ktit0b | `0vgab` vetklA` e`v0em0

G tKvm©Dbqtb Zutf` i mnthwMZv I kŕj cŕvb Kivq G tKvm©Di Dbqtb mæe ntq†Q etj Awg gtb Kwi |
Zutf` i mKj†K Avšlŕi K ab`ev` I KZÁZv RvbwrQ|

mŕPe, cŕvgK I MYŕk††v gšYyj q, Zwi Avšlŕi K mnvqZv I m`q mnthwMZv cŕvb Kivq G tcŕMŕgŕŕi
Kw††Z Dbqtb mæe ntq†Q| Awg ZutfK Avgvi Avšlŕi K KZÁZv RvbwrQ|

gnvcwi Pvj K, cŕvgK ŕk††v Awa`Bi Ges msŕkŕd KgKZŕMY eZgŕvb tKvm©Dbqtb Avšlŕi K mnvqZv I
mnthwMZv cŕvb Kivq Awg mKj†K ab`ev` RvbwrQ| ŕetkl K†i ŕŕŕcGW Kg††Pi ŕŕg ŕj Wwi cŕdmi
kŕgg Avntg` th ŕbŕv I Avšlŕi KZvi m†½ G tKvm©Dbqtb ŕbijm cwi kŕj K†i†Qb Zv Avg†K AwffZ
K†i†Q| Awg ZutfK Avgvi Avšlŕi K ab`ev` I KZÁZv RvbwrQ|

tgv. bvRgj nŕmŕb Lvb

gnvcwi Pvj K

RvZŕq cŕvgK ŕk††v GK††Wŕg (tbc)

gqgbŕmsn

gjeÜ

mvacüZKvtj wKqK wKqvi tñtñ MtelYvi dtj mæY°bZb GKwU w MšDtbwPZ ntqtQ | wetkl Kti cÜwgK wKqvi tñtñ wKqv_ i wKLb jvfi welqmn msukw Ab°vb° AþK welq mæY°bZb aviv wKqv vþbi tñtñ AZ°šKvhRi cüwYZ ntqtQ | Riv ucqvR, tRtvtg ebvi Ges tj f wMw°i MtelYvj ä Zt°i ev°ÉZv mæY°K°wKqwe° Ges MtelKMY GKgZ ntq tkYKtñ cÜqMthM° cv° cwi Kíbv cÜqb KtiþQb | Gme KviþY DbZ t°k_tjvmm Avgv°i cÜZteKx t°k_tjvZl cÜwgK wKqvi gvb °Z ewx cv°Q | Dvj wLZ wKqv veÁvbx° i mpcwi kKZ ZÉj MVbev° ev mvgwRK MVbev° meñntj °xKwZ jvf KtiþQ Ges tm Abvnti wKqvug cÜqb Kiv nt°Q |

evsjv° tki wMwGtWi wKqvug MVbev° i AvtjvK cÜxZ ntqtQ | Avgiv Aek° gtb Kwi tKvþv ZÉB Pøvš wKzbq | Ávþbi RMr µgMZfvte cñwi Z nq, wetkl Kti mgMöc_w extZ cwi Pwj Z MtelYvi KviþY | tm Rb° wKqKt° i avivewKfvte Zv° i Ávþbi fvÉvi ewx KivUv AZ°vek°Kxq ntq cto | tmšfvM°i welq, eZgubKvtj BvUv þU GmKj tñtñ AþK mnvqZv KiþZ cv°i | Zte metPq tek cÜqvRb wewfbog vBteñi t°tK eB mšMö Kti cov |

wMwGW KgñPñZ cÜmw½K KviþYB bZb GKwU Kwvþv °Zwi KiþZ ntqtQ, thgb cÜqY we°°vj q 16 mbvni Abkxj b (G Abkxj þb Kvthc°thwX MtelYvi Abj ½ wmwte tek wKzbZb welq Ašf° Kiv ntqtQ), cÜZw þbi iUv, gj°vqb cÜqv BZ°w | tm KviþY msukw cÜZw KgñPi Rb° wbt° wKv cy°Kv cÜqb Kiv ntqtQ | hvZ cÜZw Kvþg mþfvte mæw Z nq |

G cy°KwU wMwGW KgñPi gjwfvÉ wntmte i wPZ ntqtQ | G cy°KwU wMwGW KgñPi Dñi k°mn 7wU tKvmp° iñiLv Ges gj°vqmn Ab°vb° msukw welq Ašf°, Kiv ntqtQ | wcuUAvB mpcwi tUþU, wcuUAvB Bb÷t±i Ges wcuUAvB wky°_mKtji wBKU eBwU ivLñZ nte hvZ Ziv cÜqvRþb G eBwUþZ Ašf°, wbt° Rbv Abvnti Kvþg cwi Pj bv Z_v AskMöY KiþZ cv°i |

wMwGW-Gi msukw M° wvvi Ges wetkl Kti i½jvj ivq cy°KwU cwi gvR°b Ges cy°KwU iPbvq myPñšZ civgk°cÜvb Kti °iZcY°fwgKv cvj b KtiþQb | tm Rb° Awg Zv° iþK Avšñi Kfvte ab°ev° Ávcb KivQ | tbc-Gi gnvcwi PjK Rbve tgv dRjj ingvb wewfbømgq gj°evb civgk°cÜvb Kti cy°KwU Dbqþb wetkl Ae°vb tñtñQb, tm Rb° Awg Zwi Kvq Mfxi fvte KZÁ | BDwþmd Ges GwGmGj G cy°KwU cÜqþb °iZcY°Kwi Mwi I Aww_R mnvqZv w°q AvgvK KZÁZvcvK Ave× KtiþQ | metktl Awg ab°ev° RvþvB Avgvi mnKvix Awv°v mj Zvþv Ges Ab°vb° mnKg° i, hviv cy°KwU Kt°wvR KtiþQ Ges ðwU mstkvab KtiþQb | GQvov ab°ev° i cvñ ntqtQb Mñd° wWRvBvbs Ges Bjv÷ktþi tñtñ A_ñ Ae°vþbi Rb° BDmþ Avj x tþvUv, Awv dtj Bmjvg Ges Zv° i mnKg° |

cwi gwRZ ms°iþY tKvñi cwi Pj bv welq mvæwZK AwfÁZvi tçjvcþU Ges wewfbøchq t°tK wetkl Kti °i gwmK gwUw s cÜZte° þbi civgk° AvtjvK wcuUAvB, cÜky° we°°vj q Ges PZy°Uvtg° Kvþg tek wKzcwi eZ° wbt° Avmv ntqtQ | GB cwi eZ°bi dtj tKvñi Avtiv mg× I ev°égwL ntqtQ etj Awg welym Kwi |

cwi gvR⁰ Kivi tÿtÎ msikó tj LK Rbve tgrt Avāj I qnve, Rbve tgrt Kvgiā 4vgrb Ges mæúv` K wntmte
tbc Gi cwi Pvj K Rbve tgrt kvn Avj g KvhRi figKv ti tL tQb, tm Rb" Awg Zit` i Kv tQ KZÁ | tbc-
Gi eZ⁰vb gncwi Pvj K Rbve dRj j ingrb AvgrtK wewfb⁰te mnthwMZv Kti tQb, tm Rb" Awg Zui
Kv tQ Avšli Kfvte KZÁ |

cðdmi kwgg Avntg`

wUg wj Wwi

wWicGW Kg⁰mP

მეცნიერება

აბრევ.	სახელი	გვერდი
საერთო საფუძვლად (საერთო აბრევ.)		
1.1	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად (საერთო საფუძვლად) - საერთო საფუძვლად	3
1.2	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	5
1.3	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	9
1.4	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	11
1.5	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	17
საერთო საფუძვლად (საერთო საფუძვლად)		
2.1	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	21
2.2.	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	26
2.3	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	29
2.4	English Subject Knowledge	34
2.5	English Pedagogical Knowledge	37
2.6	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	42
2.7	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	45
2.8	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	54
2.9	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	57
2.10	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	63
2.11	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	69
2.12	საერთო საფუძვლად საერთო საფუძვლად	74

gj`vqb (ZZxq Aa`vq)		
3.1	tKvm©gj`vqb	83
3.1.1	A`vmvBb†g>U	84
3.1.2	tKm ÷ wW Dc`rcb	87
3.1.3	Dc`rcb i neK (bgbv)	90
3.1.4	wi †dKwJf Rvbſj (Reflective Journal)	91
3.1.5	j M eB (bgbv)	94
3.1.6	KgſnvqK M†el Yv/A`vKkb wi mvP©	95
3.1.7	wWvcGW †Kv†m©cWmgxÿv Kvhſg cwi Pvj bvq Bb ÷ †±†i i Rb` vb†` Rbv	103
3.2	tgšLk cixÿv	113
3.3	tKvm©gj`vqb : MvwbK Ges mvgwóK gj`vqb	116
3.4	wkÿKgvb gj`vqb	123
3.4.1	cŭg, wŰZxq I ZZxq chſq Ae`vb †k†I Pevšmgvcbx di g	134
3.4.3	wkÿKgvb	140
3.4.4	chſeſY †PKwſ ÷	153
3.4.5	†kŰY cv-wchſeÿY †PKwſ ÷	155
PZL`Uv†gſbR ve`vj †q Kvhſg cwi Pvj bv m±ú†Kſb†` Rbv (Aa`vq Pvi)		
4.1	PZL`Uv†gſbR ve`vj †q Kvhſg cwi Pvj bv m±ú†Kſb†` Rbv	161
4.1.1	wkÿv_ſm±ú†K©ŰZte`b	167
4.1.2	wkÿv_ſm±ú†K©ŰZte`b	169
4.1.3	PZL`Uv†gſ wkv_ſ i Rb` Pevšfgj`vqb vb†` ſKkv	170
cŭg Uv†gſ wj wLZ Bb†Kvm©cixÿv (Af`šſxb) (Aa`vq cſP)		
5.1	cŭg Uv†gſ wj wLZ Bb†Kvm©cixÿv (Af`šſxb)	177
	wWvcGW Gi gj evZſ	180

c0g Aa"vq

WvcGW KgmvP

cÖBgwi vUPvm©tUlbs Bbw÷vUDU (vcvUAvB) - cwi vPvZ

cö_vgK we`vj tqi wkyKt`i tckvMZ `yZv ewxi mvt_ wkyY Kvhpig h_vh_ Ae`vb ivLtz cökytYi tKvb weKí bvB | cökyY cövtbi G KvRw th cöZövb mæuv`b KiþQ tmuU ntjv cöBgwi vUPvm©tUlbs Bbw÷vUDU, mstýtc vcvUAvB | cöZövbvU mæutK`e`vwi Z Rvbvi cte`cö_vgK wkyK-cökytYi msvýß BwZnm Rvbv`i Kvi | G týtT vbgmj vLZ gvBj dj K_s,tjv DþjLthvM` -

- DþWi tWmctPi mçwi k Abjvþi 1854 mvtj Gþ`tk tMöWw`g c×vZ Pvjynq |
- cö_vgK we`vj tqi wkyKt`i cökytYi Rb` 1902 mvj t_þK`_iaUlbs (vRvU) `g PvjKiv nq |
- 1944 mvtj 45-55vU vRvU`g þK cöBgwi tUlbs (vcvU) `þj i`svli Z Kiv nq | Avevi D`P we`vj q mshþ bZþ KþqKvU cöBgwi tUlbs tmUvi tLjv nq |
- 1949 mvtj ce@½ wkyv KvgvU mçwi k Abjvq cöBgwi tUlbs`g I tUlbs tmUvti i`þj cöBgwi tUlbs Bbw÷vUDU (vcvUAvB) `vtþi Kvhpig nvtZ tbqv nq |
- 1951 mvj t_þK chqµtg`wvZ 3vU temi Kwi vcvUAvBmn tgvU vcvUAvBþqi msl`v 59vU |
- GQov eZgvtb Avþiv 12vU bZþ vcvUAvB`vtþi Kvhpig Pj þQ |
- vcvUAvBþZ 1979 mvj t_þK GK eQi tgqww`mvUdþKU-Bb-BWþKkb ev vM.Bb.GW. tKvmö Pvj Kiv ntqvQj |

vM.Bb.GW. tKvmö cieZKvtj 1992 Ges 2001 mvtj cwi gwRZ nq | cwi gwRZ tKvtm©mvµq wLb/ KgþKw`K/wkiþKw`K wLþbi K_v ejv ntj I wkyv`_i we`vj tq Abjxj bKvtj cKZctý wkyKtKw`K wLb weLþ cökyY`qv ntZv | Zte chqµtg wLbdj wfvEK cW-cwi Kíbmnn DcKiY e`envti`iz; w`þq wLb tkLvþv KvR cwi Pvj bvi K_v ejv nq |

GK eQi tgqww`mvUdþKU-Bb-GWþKkb (vM.Bb.GW.) tKvmö gj Z PvKwi iZ cökyYvenxb mi Kwi I temi Kwi wkyKt`i tckvMZ `yZv ewxi Rb` cwi Pwj Z nq | mdj Zvi mvt_ G cökyY tKvm©kl KiþZ cwi þj wkyv`_wkyK evsj vt`k vM.Bb.GW. tevW©t_þK GKvU mvUdþKU cvb | mvt_ mvt_ D`Pzi teZb t`g I tctq`_vtKb |

vcvUAvB-Gi vbqvZ Rbej vbæf:

• mçwi bþUþWvU	- 1 Rb		
• mnKvi x mçwi bþUþWvU	- 1 Rb	• Bb÷þi (kvi xvi K wkyv)	- 1 Rb
• Bb÷þi mavi Y	- 8 Rb	• mnKvi x j vBþeli qvb	- 1 Rb
• Bb÷þi (weÁvb)	- 1 Rb	• D`Pgvb mnKvi x Kvg vnmvei ýK	- 1 Rb
• Bb÷þi (Kw)	- 1 Rb	• Avdm mnKvi x Kvg KæúDvvi Acvþi Ui	- 2 Rb
• Bb÷þi (Pvi æl Kvi Kjv)	- 1 Rb	• 4_`kvi KgPvix	- 6 Rb

2012 թվականի մարտի 15-ին ՀՀ ՀՀԿԿԿ Կրթության, մշակույթի, սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարությունը հայտարարել է ՀՀԿԿԿ Կրթության, մշակույթի, սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարության կողմից կատարվող համազգային մրցույթի մասին:

• մրցումի նպատակը - 1 Rb	• Bb ÷ ժամի նպատակը - 2 Rb
• մրցումի մրցումի նպատակը - 1 Rb	• Bb ÷ ժամի Մրցումի Կրթության - 1 Rb
• Bb ÷ ժամի խնդիրները - 4 Rb	• Bb ÷ ժամի (կրթական) - 1 Rb
Gi գրքի 1 Rb ICT Bb ÷ ժամի - (3+1) Rb	• մրցումի յոթնականը - 1 Rb
• Bb ÷ ժամի մրցումի - 2 Rb	• D՝Սցումի մրցումի Կրթության Կրթության - 1 Rb
• Bb ÷ ժամի Մրցումի - 2 Rb	• Արժանի մրցումի Կրթության Կրթության Արժանի - 2 Rb
• Bb ÷ ժամի Բժշկության - 2 Rb	• 4_Պրոֆեսիոնալ Կրթության - 6 Rb
• Bb ÷ ժամի մրցումի կարգը և նպատակը - 2 Rb	

Նշելով, որ մրցումի նպատակը և խնդիրները Bb ÷ ժամի և Bb ÷ ժամի Կրթության, մշակույթի, սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարության կողմից հայտարարված է:

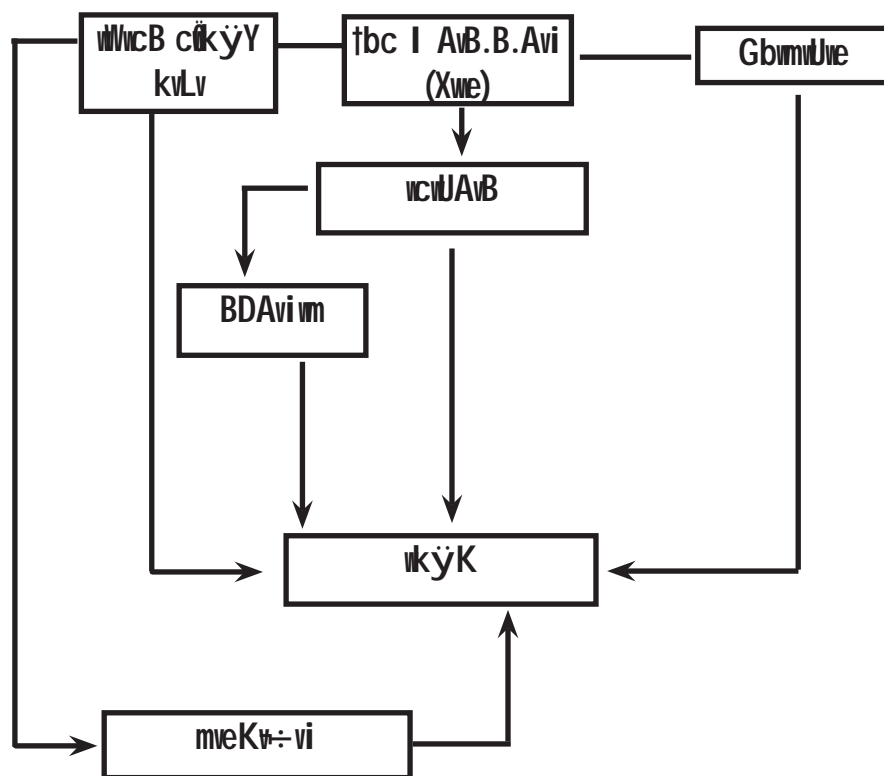
Կրթության-մրցումի և մրցումի

ՀՀԿԿԿ Կրթության, մշակույթի, սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարությունը հայտարարել է ՀՀԿԿԿ Կրթության, մշակույթի, սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարության կողմից կատարվող համազգային մրցույթի մասին:

WwvcGW tKvfmP cUfvq

c0_vgK we`vj tq wkyKt` i tckvMZ `wqZ;cvj tb `y Kti Mto tZijvi tytT Zvt` i GKvWwgK wkyv I tckvMZ c0kytYi tKvfv weKt` tbB| evsvt`tk cAvtki `kK t_tK c0_vgK wkyvi wkyKt` i c0kytYi Rb` c0Bzwi uPvi tUibs Bbw÷wJDU (mstyt c wcvJAvB) chqutg c0ZwZ nq Ges wcvJAvBtZ wkyKt` i Rb` 1 eQi tgqww` tKvmPvjyKiv nq| GB tKvmP mWUdtkU Bb GWtKkb bvtg cwiwPZ| GK eQi tgqww` mWUdtkU Bb GWtKkb (vm.Bb.GW.) tKvmP cwi eZB Kti 18 gvm tgqww` wWtcxgv Bb c0Bzwi GWtKkb (WwvcGW) c0Zb Kiv ntqtQ| 2012 mvj t_tK 7wU wcvJAvBtZ cixyvgj K PvjyKti, 2013 mvj Avtiv 22wU wcvJAvBtZ, 2014 mvj 36wU wcvJAvBtZ Ges eZvfb 50wU wcvJAvBtZ PvjyKiv ntqtQ| 2017 wkyvel`_tK mKj wcvJAvBtZ WwvcGW tKvmPvjyKiv nte| c0_vgK we`vj tqi wkyKt` i tckvMZ gvtbvqfbi Rb` c0_vgK I MYwkyv gSyj tqi Aaxtb GKwaK c0Zovb KvR Ki tQ|

c0Zovb ,tjvi Zwij Kv Ges Zvt` i KvR vbtgaf` Lvfvb ntjvNI



- c0Bzwi uPvi tUibs Bbw÷wJDU (wcvJAvB) NI WwvcGW KgfWP ev`evqb Ki tQ|
- DctRjv vi tmmPtmUvi (BDAvi vm) - veI qvfvEK I Ab`vb` PvKvi Kvj xb c0kyY ev`evqb Ki tQ|
- mve-Kv÷vi - Pwn` wfvEK PvKvi Kvj xb c0kyY ev`evqZ Ki tQ|

Վերջ

- ՐՆԶԻԳ ԸՍԳԿ ՎԿՅՎ ԳԿՎԳԻԳ (ԻԲԸ) | ԱՎԲ. Բ ԱՎԻ (ՄՎ ԵՍ) - ՎՄԻԿԳՄ ԻԿՄԵԸՍԻ ՔՅԻՎ ԿԵՏ ԸՍԳԿ ՎԿՅՎ ԵՖՎԻՄԻ ԿԳՔԶՄԻԿԻ ԻԿՎՄԶ ԻՅԶՎ ԵՄՄԻ ՎԵՐԲՈՇԿՅՅԻ ԻԿՄԵԸՍԻ ՔՅԻՎ ԿԵՏ |
- ՎԿՅՎ | ՄԻԵԼԿՎ ԲԲԻԸ-ՍԴԴԸ (ԱՎԲ.Բ.ԱՎԻ ՄՎԵ)- ՎՄԻԿԳՄ ԻԿՎԻՄՔ ԳՎ ԵԲԳՏԵ Ի ԵԲ՝ ԸՕՎԲ ԿԵՏ |
- ՐՆԶԻԳ ՎԿՅՎԵԳ | ԸՄ՝ԸԿՔ ԵՄՄԵԳԸԻՄԵԸՍԻ ԸՍԳԿ ԿԻՔԳ ՐՆԶԻԳ ՎԿՅՎԵԳ ԸՎԳԲ | ԵՎ՝ ԵՎԳԲ ԿԵՏ ԳԵՏ ՎԿՅԿԻ՝ Ի ՎԿՅՎԵԳ ԵՎ՝ ԻԿ ԸԿԿՅԻ ԸՍԻ ՔՅԻՎ ԿԵՏ |
- ԸՍԳԿ ՎԿՅՎ ԱՎԱ՝ ԲԻ (ՎՄԻԿԲ) ԸԿԿՅԻ ԿՎԼՎ - ԵՍ ԵԻՔԻ ՔՎԿՍԻ ԿՅԻՋ ԸԿԿՅԻ ԸՍԻ ԿԻՎ ԵՎ՝ ԵՎԳԲ ԿԵՏ |

ՎՄ ԲԲ ԳՄ ԻԿՄԵԸՍԻ

- ԸՍԳԿ ԿԻՔԳԻ ՎԿՅԿԻ՝ Ի ՐԲ՝ 1979 ՄՅԻ ԻՂԿ 1 ԵՕԻ ԵԳԳՄ՝ ՎՄ ԲԲ ԳՄ ԻԿՄԵՔՅԻԿԻՎ ՈՂ |
- ՎՄ ԲԲ ԳՄ ԻԿՄԵԸՍԻ 1991 ԳԵՏ 2001 ՄՅԻ ԸՍԻ ԳՎՐԸՑ ԿԻՎ ՈՂ |
- ԸՍԻ ԳՎՐԶ ՎՄ ԲԲ ԳՄ ԻԿՄԵԸՍԻՎԶ ՐՆԶԻԳ ԸՍԳԿ ՎԿՅՎԵԳ ԸՍԻ ԳՎՐԻՔԻ ԻՕԿՎԸՍ ԸՍԻ ԳՎՐԶ ՈՂ |

ՎՄԻԿԳՄ ԻԿՄԵԸՍԻ

- ԸՍԳԿ ՎԿՅՎԻ ՄՅԻ՝ ՄՍԻԿՕ ԵՎ՝ ԵՔԻՄՔ ԱՏԻՄԻԿ ՎԵՐԲՈՇԿԳ ԱՎՔՄՐԶ ԿԳՔՅԻՎ ՎՄ-ԲԲ-ԳՄ ԻԿՄԵԸՍԻ ԵԶԸ ԿԵՏ ԳԿՍՍ՝ ՎՔԳԳՎ՝ Ի ԸԲՅԶԻ ԻԿՄԵՔՅԻԿԻՎ ԵՄԸՍԻ ԿԻՎ ՈՂ |
- ԸՍԳԿ | ՄԿՎԿՅՎ ԳՏՅՅՅԻ Գ ԻՕՒԻԶ ԳԿՍՍ ՐՆԶԻԳ ԿԻՔԳԻ ԿՅԳՍՍ ՄՎԲ ԿԵՏ |
- ԳԲ ԿՅԳՍԻ ԶԵԵԱՎԻԲ 4 ՐԲ (ԱՎՏՐՈՅԿ Ի ՐՆԶԻԳ) ԸԻՎԿՔ ԻԿՄԵԸՍԻ ԻՔԻԼՎ ԵՎ ԻԸԸԻՂՎԿԵՎԳԲ ԿԵՏԻԲ |
- Գ ԻՔԻԼՎԻ ԱՎՅԻՎԿ ՎՄԻԿԳՎ ԲԲ ԸՕԳՍԻ ԳՄԻԿԿԲ (ՎՄԻԿԳՄ)-ԳԻ 7ՍՍ ԻԿՎԻՄՔ ԻԿՄԵՈՅԳՄՕ (Զ՝ ԸԿՔ Ի ԲԲ՝ ԻԻԻ ԵԲԻ՝ ՔԲՎ) ԳԵՏ ԻԿՄԵԸՍԻ ԸՍԻ ՔՅԻՎ ԵՎ 5ՍՍ ՄՎԲՄ ԵՔ Ի ՎԵՐԲՈՇԿԳ ԸԿԿՅԻ ԻՐԲ՝ Զ՝ ԸԿՔ ԿՄՆ ԳՎՅՅՅԻ ՎՅԻՎ ԿԻՎ ՈՂ |
- ՎՄԻԿԳՄ ԻԿՄԵԸՍԻ 2012 ՄՅԻ Ի ՐՅԻՎ ԳՄ ԻՂԿ 7ՍՍ ՎՍՍԱՎԻԶ ԸԻՔՅՅԻ ԿՖԻԵ ՔՅԻՎ ԿԻՎ ՈՂ |

ՎՄԻԿԳՄ ԻԿՎԻՄՔ ԵՎԿՕ՝

- ՎՄԻԿԳՄ ԻԿՎԻՄՔՎԻԶՔ ՐԲ՝ ԸՕԿ-ԸՍԳԿ | ԸՍԳԿ ԿԻՔԳԻ ՎԿՅԿԻ՝ Ի ՐԲ՝ ԵՄՔՅԿՅՎՄԶ ԻՄՄ՝ ԶՎՆ Ը՝ՔԳՎ՝ՎԳԿ
- ՎՄԻԿԳՎ ԻԿՎԻՄՔ ԳՎ ԵՎՕԶԿԻԿՄՆ ՄՍՍՍԸԻԿՍ ԸՕՎԲԿՎԻՋ ԿԶԵԿՅ՝-ՎԿՅՎ | ՄԻԵԼԿՎ ԲԲԻԸ-ՍԴԴԸ, ՄՎԿՎ ԵԿՔԵ՝ՅԻՂ |
- ԻԿՄԵԸՍԻ ԵԳԳՎ՝ : 18 ԳՄ |

- 2015 wkyvel⁹ tK RjvBtqi cwi etZ⁹ Rvbywmi gvm ntZ tKvmbi wkyvel⁹ i akiv ntqtQ |
- tKvmbi tmuWU NÈv : 96 | Gi gta⁹ wciJAvBtZ 47.5 Ges we⁹ vj tq 48.5 tmuWU NÈv |
- GB tKvfmP cUJAvBtZ 20 mBvn ZwÈK wkyv⁹ vb Ges ckyY we⁹ vj tq 16 mBvn Abkxj b Kvhptgi e⁹ v ivLv i tqtQ |
- 18 gv⁹mi tkl 16 mBvn wbr we⁹ vj tq cW⁹ vb Abkxj b Ges Pøvs⁹gj⁹ vq⁹tbi Rb⁹ 2 mBvn wciJAvBtZ Ae⁹ v⁹tbi e⁹ v ivLv ntqtQ |
- gj⁹ vq⁹tbi Rb⁹ wkyKgvb gj⁹ vq⁹bm⁹ MvwbK I mvgwóK (vj wLZ cixyv) gj⁹ vq⁹tbi e⁹ v ivLv ntqtQ |
- WVICGW tKvmbi cwi Pj bvi Rb⁹ cZwU wciJAvBtZ 16 Rb Bb⁹ ÷ t⁹i Ges 4-6wU tkWYKt⁹yi e⁹ v⁹ti K⁹v ejv ntqtQ |
- WVICGW tKvmbtZ ckyK I wkyv⁹ i AbcvZ 1:40 m⁹cwi k Kiv ntqtQ |
- GB tKvmbi m⁹uY⁹tc AvevmK | (hw I eZ⁹vtb tnvUtj Avevm m⁹eavi Am⁹eavi Kvity wKQz msL⁹K wkyv⁹ K AvevmK m⁹eavi evB⁹ti ivLv ntqtQ |)
- tKvmbtZ Z⁹ I thvM⁹thvM c⁹hy⁹ i lci h⁹vh⁹ i z⁹i⁹ t⁹ lqv ntqtQ | tm Rb⁹ cZwU wciJAvBtZ GKw K⁹ti K⁹v⁹DUvi j⁹ve i tqtQ | GQov Bb⁹ ÷ t⁹i ICTmn, mnKvix K⁹v⁹DUvi Acv⁹ti Ui tK wbtqM⁹ vb Kiv ntqtQ |

vm-Bb-GW Ges WVICGW tKvfmP gta⁹ cv⁹R⁹ :

vm-Bb-GW	WVICGW
• tKvfmP tgqv ⁹ 1 eQi	• tKvfmP tgqv ⁹ 1 eQi 6 gvm
• tKvmbi tKv ⁹ bv tmuWU NÈvq fvm Kiv wQj bv	• tgvU 96 tmuWU NÈvq fvm Kiv ntqtQ wciJAvBtZ 47.5 Ges we ⁹ vj tq 48.5 tmuWU NÈv
• 8 gvm wciJAvBtZ ZwÈK ckyY tkl ckyY we ⁹ vj tq 4 gvm Abkxj bx cW ⁹ vb	• wciJAvB Ges ckyY we ⁹ vj tq tKvfmP 1g Uvg ⁹ t ⁹ tK 3q Uvg ⁹ ch ⁹ favi wvwnKfvte tkWY Kvhptg AskM ⁹ Y Ges we ⁹ vj tq wLb Abkxj b Kiv nq tm Abjv ⁹ ti wciJAvBtZ 20 mBvn tkWY Kvhptg Ges ckyY we ⁹ vj tq 16 mBvn Abkxj tbi e ⁹ v i tqtQ
• wbr we ⁹ vj tq Abkxj tbi tKv ⁹ bv m ⁹ thvM tbB	• 4 ⁹ Uvtg ⁹ wkyv ⁹ i wbr we ⁹ vj tq 6 gvm Abkxj bx cW ⁹ v ⁹ tbi e ⁹ v i tqtQ (Gi gta ⁹ tkl 2 mBvn wciJAvBtZ Pøvs ⁹ gj ⁹ vq ⁹ tbi Rb ⁹ Ae ⁹ v ⁹)

WwGw tKw©wi vPvZ

evsjv`tki c0_wgK we`vj tqi wkyKt`i Dbz t`tki c0_wgK chqgi wkyKt`i mggvbm`ubawkyK wntmte Mto tZvjvi Rb` wWtcugv Bb c0Bgwi GWtKkb tKw©wi c0YxZ ntqtQ | G tKw©wi i zcY`enkO`vevj wbaefN

1) tKw©wi wkyvug I velqevj

- mvauiZKKtj Dbz wetk;wkyK wkyvi `vk@K wfwE (MVbev` ZE) AbyniY Kti G tKw©wi wfwE i vPZ ntqtQ | tm Abynvi tKw©wi wkyvug, tcMog Kwvtgv Ges gj`vqbi tytI MVbev` ZE; AbynZ ntqtQ |
- tKw©wi we`vj qmspvšiel q_vj tZ A_@ evsjv, MwYZ, BstivR, c0_wgK weAvb Ges evsjv`k I wekpw Pq vel tq vel qAvb I wkyYweAvb G`yU Ask mibteKZ ntqtQ |
- tckvMZ wkyv Astk c0K-c0_wgK I c0_wgK wkyvug, wLb tkLvfbv tKSkj m`uWkZ ZEmn wkyv_@ i wLb tkLvfbv KtRi bgbv cW-cwi Kibv, gj`vqb, tckvMZ gj`teva I agq wkyv Ges ICT AšfP Kiv ntqtQ | GQovvI wkkj weKvk, AwURg I GKxfZ wkyv m`utK@e`wi Z` mibteKZ ntqtQ |
- kivi K wkyv, Pviæl Kvikjv Ges mslxZ vel q_vj vK GKwI Z Kti G` tcmf AvU`bv tG GKw bZb vel q thvM Kiv ntqtQ |

2) tmuWU NÈv

- mgM0tKw©wtK 96 tmuWU NÈvq wef³ Kti ZwEJK tKw©w Rb` 47.5 Ges Abkxj tbi Rb` 48.5 tmuWU NÈv wbaY Kiv ntqtQ | Dtl, ZwEJK vel q_vj v AaxZ nq wUAvBtZ Ges Abkxj b mspvšiel q cwi Pwj Z nq c0kyY we`vj q Ges wkyv_@ wR we`vj tq |

3) gj`vqb

- wkyv_@ ZwEJK Avb gj`vqZ nq MwvbK I mvgw0K gj`vqbi gva`tg Ges Zv m`uwi Z nq AvKkb wi mvp` AvmvBbtgU, tymb ÷ wW, Dc`vcb Ges`yU wj wLZ cixyvi gva`tg; Ab`w tK c0kyY we`vj tq Abkxj tbi gva`tg wkyv_@ mvgwMK fte wkyK thvM Zv Z_v wkyKgvb AR@ Kti |

4) Kg©wP cwi Pvj bv

Kg©wPw cwi Pvj bvi tytI tek wKQzwbqgbwZ AbynZ ntq_vtK | thgbN

- c0ZwU wUAvBtZ 16 Rb Bb ÷ tti_vKteb |
- wUAvBtZ 4-6 wU kvLv Ges c0ZwU kvLvq 35-40 Rb wkyv_@_vKte | wUAvBtZ tkwKtyi msl`vbjvnti fWZ`Kiv nte | A_@ 4 tkwKty_vKtj 160 Rb, 5wU tkwKty_vKtj 200 Rb wkyv_@fWZ`Kiv hte |

- ՀՀ-ի մասին ընդհանուր և մասնավոր դրույթներում հիմնական սկզբնական դրույթների համակարգի ստեղծումը և դրանց կիրառումը
- ՀՀ-ի կառավարման հիմնական սկզբնական դրույթների համակարգի ստեղծումը և դրանց կիրառումը
- յնձնատեղիի հիմնական սկզբնական դրույթների համակարգի ստեղծումը և դրանց կիրառումը
- ՀՀ-ի մասին ընդհանուր և մասնավոր դրույթներում հիմնական սկզբնական դրույթների համակարգի ստեղծումը և դրանց կիրառումը
- ՀՀ-ի կառավարման հիմնական սկզբնական դրույթների համակարգի ստեղծումը և դրանց կիրառումը
- ՀՀ-ի մասին ընդհանուր և մասնավոր դրույթներում հիմնական սկզբնական դրույթների համակարգի ստեղծումը և դրանց կիրառումը
- ՀՀ-ի կառավարման հիմնական սկզբնական դրույթների համակարգի ստեղծումը և դրանց կիրառումը

WicGW KgmP Kwfgv

WicGW KgmP Kwfgvi gj "eikó" ntjv mvaúZK wkyv mvaúKZ a"vb-aviYvi Avtj vK cö_wgK chqg wki f` i wLb tkLvtbv KvR cwí Puj bv Kiv|

tKumöi wetklZ;ntjv-

1) tkW Kvhqg

- wLb tkLvtbv KvR Kivi tytI Pwn` wfwEK wfbowfboel GKwaK tKSkj e`envti i gva`tg mKj wki i wLb wbuöZ Kiv|
- wLb tkLvtbv KvR MVbevt` i cöqM Kti wkyv_` i gß I mnthwMZvgjK wLtb Af`ÍKti tZjv|

2) KgmP e`e`cbv

- wíJAvBtZ ZwiEK Ávbj vfi cvkvcwk avi vewnKfvte cökY we`"vj tq wkyY Abkxj b| Gfvte 18 gvtmi G tKvfmqíJAvBtZ tgvU 22 mßvn Ges we`"vj tq 32 mßvn Abkxj tbi e`e`v i vLv ntqtQ
- wíJAvBtZ cöqvRbxqmsL`K Bb÷t±i wbtqvMi e`e`v Ges wel qwfwEKfvte Bb÷t±i i c`web`vm
- Z` ch³ i (ICT) chß e`envi
- wkyvi gvb gj`vq tbi gva`tg wkyv_` i tckvMZ thM`Zv wbaFY
- MwvbK gj`vq tbi A_en e`envi
- wíJAvBtZ GK eQi cökY tktI 6 gym wR we`"vj tq cäv wkyK, msukó wíJAvB Bb÷t±i, BDAvi vm Bb÷t±i, GBDBI mn Ab"vb" KgRZet` i wbuo ZÉjeavtb cöZw wkyv_` cökYj ä Ávb `vxbfvte cöqM I Abkxj tbi mthM i tqtQ|

3) tµWU NÈv

- WicGW tcöMög tgvU 96 tµWU NÈvi | Gi gta` wíJAvBwfwEK 47.5 tµWU NÈv Ges we`"vj qwfwEK 48.5 tµWU NÈv| (1 tµWU NÈv = 15 NÈv wetepbv Kiv ntqtQ|)

WicGW tcöMög 12w wíJAvBwfwEK tKvmömbtek Kiv ntqtQÑ

- 6w wel qÁvb tKvmö 20.5 tµWU NÈv
- 5w wkyYweÁvb tKvmö- 16 tµWU NÈv
- 1w tckvMZ wkyv tKvmö 11 tµWU NÈv

Ճանաչողական խնդիրներ –

- ԵՏՎ ճանաչողական – 4.5 միավոր NÈv
- ՄԿԸ ճանաչողական – 4.5 միավոր NÈv
- Ընդհանրացված ճանաչողական – 3 միավոր NÈv
- ԲՏԻՐ ճանաչողական – 3 միավոր NÈv
- ԵՏՎ-ի կամ ԵՏՎԻ ճանաչողական – 3 միավոր NÈv
- Գ. Գրքի ԱՄՅ – 2.5 միավոր NÈv

Տարրական գիտելիքներ –

- ԵՏՎ տարրական գիտելիքներ – 4 միավոր NÈv
- ՄԿԸ տարրական գիտելիքներ – 4.5 միավոր NÈv
- ԲՏԻՐ տարրական գիտելիքներ – 3 միավոր NÈv
- Ընդհանրացված տարրական գիտելիքներ – 3 միավոր NÈv
- ԵՏՎ-ի կամ ԵՏՎԻ տարրական գիտելիքներ – 1.5 միավոր NÈv

4) Գրքի տարրական գիտելիքներ

Գրքի տարրական գիտելիքները չեն փակադրվում: Ընդհանրացված – քիմիայի և ֆիզիկայի, քիմիայի և ֆիզիկայի խնդիրներ և ընդհանրացված տարրական գիտելիքներ: Գրքի և Գրքի

Մեզ հայտնի է քիմիայի և ֆիզիկայի խնդիրներ, քիմիայի և ֆիզիկայի, Գրքի և Գրքի, Ընդհանրացված Առարկայի, Ընդհանրացված Առարկայի, Ընդհանրացված Առարկայի և Գրքի

ՀՀ-ի համար քիմիայի և ֆիզիկայի, (ԲՏԻՐ և ԵՏՎՆԻ) և Ընդհանրացված և Ընդհանրացված և Ընդհանրացված

ՀՀ-ի և Ընդհանրացված և Ընդհանրացված և Ընդհանրացված

և Ընդհանրացված ճանաչողական խնդիրներ և խնդիրներ –

ԵՏՎ, ՄԿԸ, ԲՏԻՐ, Ընդհանրացված, ԵՏՎ-ի կամ ԵՏՎԻ

Գրքի խնդիրներ և խնդիրներ և Ընդհանրացված և Ընդհանրացված

- 1) ճանաչողական (Subject Knowledge-SK)
- 2) տարրական գիտելիքներ (Pedagogical Knowledge-PK)

welqÁvb tKvfmP 6wU wel tqi GKwU nq"Q G· tcmf AvUñ | G· tcmf AvUcG itqtQ –

- 1) Pvi æl Kvi K j v
- 2) kvi wi K w k y v
- 3) msMxZ

GQvov 2wU chq ve`vj tq Abkxj b tKvmc i tqtQ –

- wkyY Abkxj b (Teaching Practice) cÜg chq
- wkyY Abkxj b wZxq chq

máYwWicGW KgmP 4 Uvtgcwi Pwj Z nte

wcUAvBwvEK tKvmfgr Ges ve`vj q Abkxj b tKvmWicGW KgmPi cÜg 3 Uvtgcwi Pwj Z nte | wcUAvBtZ 12 gvm Ae`vb tktl wR ve`vj tq 6 gvtmi wkyY Abkxj bgjK tKvmmgwBi ci wkyv_ñv mektkl Povšlgj`vqtb Rb` wcUAvBtZ 2 mBvn Ae`vb Kti Povšlgj`vqtb AskMöY Kite |

Uvgñ1

GB UvtgP mgqmXgv 14 mBvn I tµWU NÈv 17 | UvtgP i i tZ wkyv_ñv cÜg 6 mBvn wcUAvBtZ cÜ È i wB tgvZvteK tKöY Kvhpqg AskMöY Kite | G mgtq Ab`vb` wel tqi mvt_ A`vKkb wi mvpñmáutK`avi Yv jvf Kite | ve`vj tq Abkxj tbi mgtq A`vKkb wi mvtPP Kvhpqg i i aKite | A`vKkb wi mvtPP gva`tg wkyv_ñv AbvPšbgjK wkyKZvi avi Yv jvf Kite | Gi dtj wPšf Kti wkyKZvi KvR Kivi `yZv ewx cte | dj kÖZtZ wkyv_ñv wbtRt` i gj`vqb Kitz mg`nte Ges mgwMKfvte Zut` i tckvMZ gvb ewx cte | GB tgqvt` cÜK-cÜwgK wkvñv I mswKÖ Kvhpqgi I ci avivewnk AwfÁZv ARÖ Kite | cÜg Uvg t`tK wkyv_PBb ÷ t±ti i civgk`Abvnti wkyKgvb ARÖbi Rb` wbañi Z Kvhpqg i i aKite | cti i 3 mBvn cÜkY ve`vj tq Abkxj bj ä AwfÁZv ARÖ Kite | Zvi ci 2 mBvn wcUAvB t`tK tckvMZ wkvñv mn Ab`vb` tKvmc t`K cÜB Z_ I ZÈj Aa`qb Kti ve`vj tq AwRZ AwfÁZv mgstqi gva`tg wbtRt` i Avi I mgx Kite | Avevi 2 mBvn ve`vj tq Abkxj b Ges mektkl 1 mBvn wcUAvBtZ Aa`qb Kite |

mBvn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ve`vj q/wcUAvB	wc	wc	wc	wc	wc	wc	wc	wc	wc	wc	wc	wc	wc	wc

Uvgñ2

GB UvtgP mgqmXgv 11 mBvn Ges tµWU NÈv itqtQ 15.5 | i i tZ vKtQ 3 mBvn wcUAvBtZ KvM, Zvi ci 3 mBvn ve`vj tq AwfÁZv ARÖ | 2 mBvn ve`vj tqi ci 3 mBvn wcUAvBtZ Aa`qb | Gi ci Avevi 3 mBvn wcUAvBtZ Aa`qb Kti Uvgñ2-Gi tkl mBvn ve`vj tq Abkxj b Kite | GB tgqvt` wkyYveÁvb Aa`qtb i I ci tenk tRvi t` I qv nqtqtQ | tckvMZ wkyvi gta` vKtQ tckvMZ gj`teva I Abkxj b |

GK bRtի ՎՎԿԳՎ ԻՇՄՈՂ ԿՎՎԷԳՎ

mgqKvj	UvgՊ1	ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	UvgՊ2	ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	UvgՊ3	ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	UvgՊ4
ՎԵ	ՎՂ - 5 մԲՎՆ ՎՍԻՍ ԻՇՄԻԳՍՈՂ Կ ՎՎԿԳՎԲՆԹ մԲՎՆ	mgq (ԷմՎՄՄ ՆԷՎ) ՎՂ - 6 ՎՎԿԳՎԲ - 17	ՎՂ - 5 մԲՎՆ ՎՍԻՍ ԻՇՄԻԳՍ ՆԿ ՎՎԿԳՎԲՆԹ մԲՎՆ	mgq (ԷմՎՄՄ ՆԷՎ) ՎՂ - 6 ՎՎԿԳՎԲ - 15.5	ՎՂ - 6 մԲՎՆ ՎՍԻՍ ԻՇՄԻԳՍ - Կ ՎՎԿԳՎԲ Ն5 մԲՎՆ	mgq (ԷմՎՄՄ ՆԷՎ) ՎՂ - 7 ՎՎԿԳՎԲ 15	ՎՂ - 16 մԲՎՆ ՎՍԻՍ ԻՇՄԻԳՍՈՂ Լ ԷմՎՄՄ ՆԷՎ - 29.5 ՎՎԿԳՎԲՆԹ մԲՎՆ
ԻԳՍ ՎՎԿԳՎԲ - 22 մԲՎԻՆ 47.5 և ՎՂ Գ ԱԷՎԵ (Կ Լ) - 32 մԲՎՆ 48.5							
	ԻՇՄԻԳՍ ՎԿՅՎ	7 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	ԻՇՄԻԳՍ ՎԿՅՎ	2 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	ԻՇՄԻԳՍ ՎԿՅՎ	2 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	
	Գ. ԻՇՄԻԳՍ ԱՍՈՂ Ն ՍԻՅԵԼ ԿՎԻՅՅՎ ԿՎԻՅԻԿ ՎԿՅՎ ՄՍԻԿԸ	1 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	Գ. ԻՇՄԻԳՍ ԱՍՈՂ Ն ՍԻՅԵԼ ԿՎԻՅՅՎ ԿՎԻՅԻԿ ՎԿՅՎ ՄՍԻԿԸ	1 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	Գ. ԻՇՄԻԳՍ ԱՍՈՂ Ն ՍԻՅԵԼ ԿՎԻՅՅՎ ԿՎԻՅԻԿ ՎԿՅՎ ՄՍԻԿԸ	.5 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	
	ԵՍՅՎ (ՏԿ+ՍԿ) ՄՎԿԸ (ՏԿ+ՍԿ)	3 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ 3 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	ԵՍՅՎ (ՏԿ+ՍԿ) ՄՎԿԸ (ՏԿ+ՍԿ)	3 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ 3 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	ԵՍՅՎ (ՏԿ+ՍԿ) ՄՎԿԸ (ՏԿ+ՍԿ)	2.5 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ 3 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	
	ՇՈՂԿ ՎԷՎԵ (ՏԿ+ՍԿ)	1.5 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	ՇՈՂԿ ՎԷՎԵ (ՏԿ+ՍԿ)	2 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	ՇՈՂԿ ՎԷՎԵ (ՏԿ+ՍԿ)	2.5 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	
	ԲՏԻՎՐ (ՏԿ+ՍԿ)	1.5 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	ԲՏԻՎՐ (ՏԿ+ՍԿ)	2 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	ԲՏԻՎՐ (ՏԿ+ՍԿ)	2.5 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	
	ԵՍՅՎ ՎՂ Կ Լ ՎԷԿ՝ ՇՎԻ ՍԳ (ՏԿ+ՍԿ)	2 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	ԵՍՅՎ ՎՂ Կ Լ ՎԷԿ՝ ՇՎԻ ՍԳ (ՏԿ+ՍԿ)	1.5 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	ԵՍՅՎ ՎՂ Կ Լ ՎԷԿ՝ ՇՎԻ ՍԳ (ՏԿ+ՍԿ)	1 ԷմՎՄՄ ՆԷՎ	

- Կրթության մեջ ընդգրկված լինելու պայմանում 200 ՀՀ դրամ (արժույթի փոփոխությունները հաշվառվում են)
- ընդհանուր կրթության մեջ 4-6-րդ կարգի դասարաններում
- ընդհանուր կրթության 35-40 ՀՀ դրամ կրթության մեջ
- մասնավոր կրթության 40 ՀՀ դրամ կրթության մեջ
- կրթության մեջ 1:40 (մեթոդ)

WlcGW wkyvug

wfkb

Avb`gg I wki`evÜe cwi`tefk wki`f`i eqm I mvg_© Abhvqx kvi`xii K, gvbimK, AvteimK, mvgwRK, bvb`wbK, ey`x`e`Exq I fvl`ve`Exq Z_v mweR weKvk mva`tbi Dc`thvMx wkyv`v`tb mÿg, AvaybK gvbimKZv Ges tckvMZ `ÿZvm`ubomkÿK `Zwi |

WlcGW KgnPi jy`

WlcGW KgnPi jy` ntjv cö_vgK we`vj`tqi wky`fKi tckvMZ Ávb I Dcj`wä, tckvMZ Abkxj b Ges tckvMZ gj`teva I m`úK`v`ctbi tÿt`I wevfbo`thM`Zvi weKvk mvab Kiv |

WlcGW KgnPi Df`i k`

K) tckvMZ Ávb I Dcj`wä

- cöK-cö_vgK Ges cö_vgK ch`q wkyv`u`tgi mvgwM`K w`K m`úfK`cwi Kíbv, wklb KvR cwi Pvj bv Ges gj`v`q`fbi Rb` cöqvRbxq velq`Ávb AR`B Kiv |
- cöK-cö_vgK Ges cö_vgK ch`q wkyv`u`tgi mvgwM`K f`rte wklb tkL`v`bv KvR cwi Kíbv, wky`Y KvR cwi Pvj bv Ges gj`v`q`fbi Rb` cwi c`Y`f`rte cöqvRbxq Ávb AR`B Kiv |
- cöK-cö_vgK Ges cö_vgK wkyv`u`tgi Kiv`v`tgv, velq, thM`Zv Ges gj`v`qb tK`Skj m`úfK`ch`_vh_ Dcj`wä I cöqvM Kivi h`_vh_ Ávb j`vf Kiv |
- wkkj weKvk Ges wklb Zf`Ej Kvh`Ri Ges GKxfZ wklbPPP Ges cöqv`fMi Rb` cöqvRbxq Ávb AR`B I Dcj`wä Kiv |
- we`vj`q Ges PvK`yi mspv`š`mKj w`bqgweva Ges b`w`Z`Zv m`úfK`ch`B avi Yv j`vf Kiv |

L) tckvMZ Abkxj b

- mKj wkyv`_f wklb Pwn`v Abjv`f`i wevfbo`c`x`wZ I tK`Skj e`envi Kf`i wkyv`_fK`w`K c`w`cwi Kíbv cö`qb Kiv, wklb tkL`v`bv KvR cwi Pvj bv Ges mnvqZv `v`fbi mÿgZv cö`k`B Kiv |
- mKj wkkywkyv`_f m`úfK`D`Pvkv tcvlY Ges Kgfÿt`Zv cö`k`B Kiv |
- wkyv`_f, mnKgpI wkyv`_f`i Avf`f`veKmn msk`w` mKt`ji m`f`_ thM`f`thM`i`yvi mÿgZv AR`B Kiv |
- mKj wkkywkyv`_f mn`f`RB e`š`fZ cv`f`i Ggbf`v`te wkl`f`bi velq Dc`-`f`cb Kivi tK`Skj AR`B Kiv |
- m`w`K tk`v`w`f`v`E`K e`e`-`f`cbv Ges wevfbo`c`ai`f`bi wklb mnvqK KvR cwi Pvj bvi gva`tg wkyv`_f`i wkl`f`bi AM`w`Z mva`tbi mÿgZv AR`B Kiv |

- mWKfvte ckaKiv Ges ukyv_fiv thb ckaKti tmfvte Zuf` i DrmwnZ Kivi `yZv c0k0 Kiv|
- GKwJ vbivc`, mpy0kxj, c0Yv` bvgjK Ges GKxfZ ukLb cvi tek mpy0i mygZv c0k0 Kiv|
- Z_` I thMvthvM chp3i e`envi mn c0m1/2K Ges KvRi ukLb mvgM0 ubePb, ^Zwi Ges e`envi Kivi mygZv AR0 Kiv|
- iki ukyv_fi ukLtb mnvqZv c0vb Ges hvPvB I GKxfZ ukyv_fK Drmwn `vbi j_tj` gubUwis Kiv I wevfbogj`vqb tKŠkj, cvi Kíbv I e`envi Kivi `yZv AR0 Kiv|

M) tckvMZ gj`teva I m3úK0`vcb

- mKj iki ukyv_fi tyt1 c0hvR` mgZv weavb, GKxfZKiY Ges mgfvte wePvfi i A1/2xKvi c0k0 Kivi `yZv AR0 Kiv|
- avivevwnK tckvMZ Dbqb Ges AvpSšbgjK ukY PPfi c0Z A1/2xKvi c0k0 Kiv|
- ve`vj_tqi mv_t_ RwoZ gvZv-vcZv, `vbxq RbMY I e`e`vcbv KugvUj m`m`i` i mv_t_ KvRi fivte m3úK0`vcb Ges KvR Kivi mygZv I A1/2xKvi c0k0 Kiv|
- mnKg0` i mv_t_ tckvMZ mnthvMZv c0vbi c0Z A1/2xKvi c0k0 Kiv|

၀Z၁၃ Aa'၁၃

†K၁၁©၁၁†၁၁Lv

tckwMZ wkjv

- K. tKvfmP bvg : tckwMZ wkjv
- L. tµwU NÈv : 11
- M. Awatekb : 165 NÈv
- N. tKvmCwi vPwZ

tckwMZ wkjv tKvmPwZ wkLb tKLvfv msukw tgšij K vel qe`mawKZ Ávb, `yZv I DcjwäMZ wkjv tkwKtj dj chfvte cõqm Kivi tKšktj I ci AvtjvKcivZ Kiv ntqtQ | GB tKvfmP gva`tg wkjv_@ i `yZv I ÁvbrPbi cvkvcwk cõqvRbxq tckwMZ gj`teva I `wqZteva veKwkZ nte, hv Zv`i wkjvK wntmte tckwMZ KvR KvRi fvte cõZdij Z nte |

GB tKvfmP vel qe`tjv ci`ui mawKZ Ges GKw AbwIi cwi ctK | cõkY cwi Pvj bvi tjt`i cwi`ui K wqvgjK wkLb tKLvfv c×wZ I tKškj; thgbNimgtj kb, teBb ÷wg, `jxq KvR, AvtjvPbv, mgm`v mgvavb, cõkõ BZ`w AbniY Kiv nte | GB tKvfmP GKw cõqwmK w`K ntjv wcuAvB-G tKLvfv vel qe`tjv ve`vj tq Abkxj b Kiv nte | GB tKvmP`w iZcy`K t`tK cõkY ve`vj q (School Placement)-Gi mvt`mawKZ | cõgZ, tKm ÷wW Ges wkLb tKLvfv Kvhwij Abkxj tbi I ci wfvE Kti GB tKvfmP gj`vqb cõvb Kiv nte | wZxqZ, wkjv_@v Zv`i wbtR`i Kvhwij chß chfejY, Abkxj b I MvbgjK vPšI gva`tg wtkwY Kitz cvi teb Ges KvhwijMx MtelYvi gva`tg Zv`i wbr`^ `yZvi Dbqb NUvZ cvi teb |

GQovl , wkjv_@ i KvhwijMx MtelYv (Action research) cwi Pvj bv Ges MtelYvcõB djvdj Zv`i`^`tkwKtj wfvbmgm`v mgvavb cõqm Kitz DrmwvZ nte | cvkvcwk Zv`i vPšI, AwfÁZv I aviYvmgn wfvbæl qvKRC, tmvgbvi I AvtjvPbv Abvfvb wvbgvqi mthvM`vKte |

G tKvfmPewZ wkjv veÁvbi (Pedagogy) ZwEjK wfvE AbniY Kti evsjv, MwYZ, evsjv`k I vek; cwi Pq, cõwgK veÁvb Ges BstivR wkLb tKLvfv c×wZ I tKškj AvenZ nte |

GB tKvfmP cãvb AvtjvP` vel qmgn ntjv cõK-cõwgK wkjv I wkjvµg, cõwgK wkjv I wkjvµg, wki i veKvk, GKxfZ wkjv, wkLb tKLvfv ZÈ; wkLb tKLvfv c×wZ I tKškj, gj`vqb, KvhwijMx MtelYv cõZdj b Abkxj b (Reflective practices), ag` gj`teva, Z` I thvMthvM chv³ (ICT) Ges Mšwvi | GB tKvmAa`qb Kti wkjv_@Y Ggb tckwMZ Ávb I Dcjwä ARõ Kiteb hv cõwgK ve`vj tq tkwKtj Kw`yZ cwi eZõ Avbqtb mrvqZv Kite, thLvb mKj wki i wkjvµtg wbañi Z thvM`Zv ARõmn mß cõZfv veKvki mthvM`vKte | wkjv_@Y Abkxj tbi gva`tg ZÈxq ÁvbK tkw wkLb tKLvfv Kvhwij cõqm Kivi `yZv ARõ Kiteb |

GB tKvfmP A`mvBbtgtUi gva`tg wvqvgZfvte wkjv_@ i gj`vqb Kti MvbgjK djveZõ (Formative feedback) t`I qv nte | ZZxq Uvg`ktI ci xjv AbvõZ nte Ges PZ`Uvg`ktI ve`vj qvfvEK KvRmgñi tcvU`dwj I (Portfolio)-Gi wfvE`Z gj`vqb Kiv nte |

0. Դժի կ՝

1. cՕK-cՕ_ւցK I cՕ_ւցK ւկյնւց ւկյն_թ` i Անb, `յZv I Dcj ուäi Dbգb mvab Kiv;
2. ւki i ւեKւk Ges ւkLb mսւնKՉ Անb I Dcj ուäi ւեKւk mvab Kiv;
3. GKxfZ ւկյնi ւեւեա aviYv Ges ւեթkI Pwn`vmսւնbœnki I Zv` i ւfbœwfbœtçÿvcU mսւտK© Dcj ուäKiY;
4. ւkLb tkLvտb Kvhթց Ges cւi gvc mսւնKՉ Անb I `յZvi ւեKւk mvab Kiv;
5. tckvMZ gj`թeva I `ւզZթeva mսւտK©Dcj ուäi Dbգb Kiv;
6. KւthœthvMx Mթel Yvi gva`tg tkՈYKտյi ւkLb tkLvտb Kvhթցi gտbvbգb Kiv;
7. Z_ I thvMտhvm çԻԿ³ (ICT) Ges MթvMvi e`envi `յZv mսւմviY Kiv|

P. ւkLb dj

GB tkvմթ mdj frte mgvcბtšւկյն_թYՆ

1. evsj տ`tki cՕK-cՕ_ւցK I cՕ_ւցK ւկյն Dcj ուä Kti tkՈYKտյ cՕZdj b NUտZ cvi թeb;
2. ւki i ւեKւk Ges ւki Kxfտe tkտL tm mսւնKՉ Անb tkՈYKտյ ւki i ւkLb tkLvտbտZ cՕqM KiտZ cvi թeb;
3. ւեւfbœnkLb ZË;e`vL`v Ges tkՈY ւkLտb dj çԻfrte cՕqM KiտZ cvi թeb;
4. ւկյնւց mսւնKՉ Անտb tkvտմթ Ašfթ ւelտq mKj ւկյն_թ` i Pwn`v çիտY cւi Kíbv I cւ cՕւZտZ e`envi KiտZ cvi թeb;
5. ւեւfbœnkLb tkLvտb c×ւZ I tkՏkj cՕqտMi gva`tg dj çԻfrte tkՈY e`e`vcbv KiտZ cvi թeb;
6. ւկյն_թ` i Անb, `յZv I `ւófw½ cւi gտci Rb` cՕqRbոց gj`ոգb-Afrյն cՕZ I cՕqM KiտZ cvi թeb;
7. ւկյն_թY tckvMZ Dbգտbi Rb` ւեւfbœai տbi cՕZdj b-Abկxj b ւPւյZ I Abկxj b Kti tckvMZ Dbգb NUտZ cvi թeb;
8. tkՈYKտյi ւkLb tkLvտb Kvhթցi gտbvbգտb KւthœthvMx Mթel Yv c×ւZ e`envi KiտZ cvi թeb;
9. ւկյն_թY Zv` i tckvq tckvMZ gj`թeva, `bւZKZv Ges `ւզZթeva cՕkԹ KiտZ cvi թeb;
10. ւկյն_թY tkՈY ւkLb tkLvտb Kvhթց Ges tckvMZ Dbգտb Z_ I thvMտhvm çԻԿ³ `յZv, Bտj KւibK Ges MթvMvi DcKiY e`envi KiտZ cvi թeb|

Q. tkvտմթ ւelqe`

cՕg LË

- 1.1 ւki i kvixi K, gvbmK, AvթeMK, fvlvMZ I mvgւRK ւեKւk mսւտK©aviYv, ւki i e`ւ³Zj I mRbկxj Zvi ւեKւk, ւki i ւեKւտk ւcպտRi ZË; tj f fvBMւ`ci mvgւRK-mvս`ՊZK ZË; I ev`եւe `vmsւսšİZË; ւki i ւkLտb tçIYv, ւki i AvPiY msMտb ւկյտKi frցKv;

- 1.2 ukíi cõi wãK hZel weKvk, BwmwmmW I cõK-cõ_wgK ukývmeiqK cwj vm, cõK-cõ_wgK ukývµg, ukíi cõi wãK fvlv I thMvthvM `ýZv, ukíi tLjv, Mí ejv I QovMvb tkLv, cõK-cõ_wgK ukývq MwYZ Kvhpqg, ukLb DcKiY I gj`vqb |
- 1.3 evsjv`tki ukýK ukývi aviYv, ukýK gvb gj`vqb, ukLb weÁvbielqK weÁvb |
- 1.4 cõ_wgK `fi ukývµg, ukývi jy` I Dfík, cõ_wgK `fi thM`ZwfvEK ukývµg, cõšK thM`Zv, ukLbµg I Avek`Kxq ukLbµg, thM`ZwfvEK ukývµtgi e`envi I tkõYKtý ukLb tkLvfbv mvgMõ |
- 1.5 GKxfZ ukývi aviYv, SpkMõ`ukí, wekI ukLb Pwn`vm`ubœnkí I Avgv`i KiYxq, ukývq tRÛvi tçýZ |

wõZxq LE

- 2.1 ukLb ZËj I gZev` : _bWvBK, AvB.wf. c`vfj f, w`bvi, MvbgjK ZËj, AwfÁZwfvEK ukLb Ges nvl qWvWvõvfi eügtx eyxgËv ZËj, tkõY e`e`rcbv, tkõYtZ ukít`i AvteM mµó, tkõYtZ thMvthvM I eo tkõY cwi Pvj bv tKškj, ukývcKiY `Zwi, msMõ, e`envi I msjýY, ukLb tkLvfbv c`xvZ I tKškj; e³Zv, AvtjvPbv, cõkõ, mgm`v mgvavb I cõR± c`xvZ, fvgKwfbq, cW cwi Kíbv |
- 2.2 ukLb gj`vqtbí aviYv, Gi jy` I Dfík, Kvhrí gj`vqtbí bwmZgvjv, wevfboætíbi gj`vqb, KwZZjAfxýv, Zvi tkõYwefvM I DEg Afxýv cõvqtbí bwmZgvjv, ukLb ZËjgj`vqtbí iek, ietKi ,ižj I tkõYwefvM, thM`ZwfvEK Afxývc` cõvqb I gj`vqb, cwi msL`vqtbí cõ_wgK aviYv |
- 2.3 cW mgxýv I gvbmsZ ukLbPµ, Kvthc`thvMx MtelYvi aviYv, `enkó` I ,ižj, Kvthc`thvMx MtelYvi cõqvRbxq avc, cwi Kíbv I ev`évqb, chfeyý, Z` msMõ I Z` msMõni wevfboætKškj, Z` wekIY, Kvthc`thvMx MtelYvq cõZdj b, gj`vqb I wi`tcvU, cõZdj b Abkxj b Pµ I cõZdj b Abkxj tbi Dcvq, tgvUwi s |

ZZxq LE

ag^q gj`teva

- 3.1 gj`tevtai AvaybK aviYv : `bwmZK gj`teva, wevfboætqP mvariY gj`teva, ag^q PPP I cõv;
- 3.2 PviwJ atqP (Bmjvg, wv`y wL^a÷ Ges tešx) gj`bwmZ
- K. Bmjvg ag^qukýv : Bmjvg atqP gj` `enkó`, Avjwv, ivmj, AvtLivZ, bvgvR Av`vtqi wbgg, tKviwvb, AwKKv Ges cweĤ Mšmgn;
- L. wv`yag^qukýv : wv`y atqP gj` `enkó`, `õv I mµó, cRv I cweĤ Mšmgn;
- M. wL^a÷ ag^qukýv : wL^a÷ atqP gj` `enkó`, dv`vi I whi wL^a÷, wek|cwíevi I cweĤ Mšmgn;
- N. tešx ag^qukýv : tešx atqP gj` `enkó`, tMSZg eyx, tešx atqP PPP I cweĤ Mšmgn |
- 3.3 ukýK GKRb Av`k^gvbl : ukýK wbtRtK GKRb Av`k^gvbl (Role Model) wntmte wevfboæt `bwmZ I tckmZ ,Yvej i Awakvi x wntmte Dc`rcb Kíteb |

- Ինքնուրույն Դրժարություն
- Ընդհանուր և անհատական
- Կրթական արդյունքներ
- Ընդհանուր գործընթաց

3.4 Գործընթացի ընթացքի արդյունքները և արժեքները

- Կրթական արդյունքները և արժեքները, Գործընթացի Գործընթացի արդյունքները և արժեքները և Կրթական արդյունքները և արժեքները
- Կրթական արդյունքները և արժեքները և Կրթական արդյունքները և արժեքները
- Կրթական արդյունքները և արժեքները և Կրթական արդյունքները և արժեքները
- Կրթական արդյունքները և արժեքները և Կրթական արդյունքները և արժեքները

Կրթական արդյունքները

4.1 Կրթական արդյունքները (ICT) : Կրթական արդյունքները և արժեքները, Կրթական արդյունքները և արժեքները և Կրթական արդյունքները և արժեքները

4.2 Կրթական արդյունքները : Կրթական արդյունքները և արժեքները, Կրթական արդյունքները և արժեքները և Կրթական արդյունքները և արժեքները

Կրթական արդյունքները

- Կրթական արդյունքները
- Կրթական արդյունքները
- Կրթական արդյունքները
- Կրթական արդյունքները
- Կրթական արդյունքները
- Կրթական արդյունքները

R. tckvMZ vkyv

tKvMgj'vqb : baf Ges Uvg'fEeK (Course Assessment : Number and Term wise)

tckvMZ vkyv	cixyv Ges Ab'vb' ai'tbi gj'vqb				
	vcvUAvB KZR gj'vqb (MvVvbK)		tbc KZR gj'vqb (mvgwOK)		tgvU baf
	1g, 2q Ges 3q Uvg [©]	baf	3q Uvg [©]	baf	
	√	120	√	80	200

vcvUAvB KZR MvVvbK gj'vqb (Formative Assessment by PTI)

vclq	vcvUAvB KZR gj'vqb (MvVvbK)	Uvg [©]	msL'v	baf	tgvU baf
tckvMZ vkyv	tKm ÷ wW	1g-3q	1	15	70
	A'vmyBbtg>U		1	15	
	AvBvmyU (Abkxj b)		-	20	
	jvB'teli e'envi		-	20	

vclq, tmuWU NEv, vcvi qW msL'v (tmuWU NEv Abhvqx) vbtg'e QTK t' Lv'bv ntj vN

tckvMZ vkyv	tmuWU NEv	tgvU mgq (NEv)	vcvi qW msL'v (tmuWU NEv Abhvqx)	vcvi qW msL'v (tkMYKty Abkxj b)	vcvi qW msL'v (vKLb)	vcvi qW msL'v (tgvU)	tMYKty Abkxj b (tgvU NEv)	vKLb (tgvU NEv)	tgvU mgq (NEv)
Uvg [©] 1	6	6×15=90	60	42	18	60	63	27	90
Uvg [©] 2	3	2×15=30	30	18	12	30	27	18	45
Uvg [©] 3	2	2×15=30	20	10	10	20	15	15	30
tgvU	11	165	110	70	40	110	105	60	165

vclki 'be' : GLv'tb Dvj mLZ tgvU vcvi qW msL'v (110) cZUv Uvtg'vBvwnK f'v'te vEZiY Kti ewl R i vU'tb cO kO Ki'tZ nte |

evsjv velqÁvb

1. tKvfm® bvg : evsjv velqÁvb tµvWU NÈvÑ4.5 (67.5 NÈv Ges 45 vcvii qW)

2. tKvfm® eYðv

cðK-cð_ugK I cð_ugK vkyvq GKRb vkyKtK h_vh_ thM'Zv AR® KivZ ntj Zvi evsjv fvlv I mwnZ' `ÿZv_vKv Avek`K | GB cðqvRbxqZv t_tK wWtcugv Bb cðBgwi GWtKkabi evsjv velqÁvb tKvfm® cðqb Kiv ntqtQ | GB tKvfm®KQyQov, KueZv, tQvMí, ig` Mí, cèÜ msKjb Kiv ntqtQ hv evsjv mwnZ' i vevfbomgq I i xZi cðZvbaZjKti | hv cto evsjv mwnZ' i cðZ vkyKt` i AvMð I Drmn mµó nte | G mg` íPbv Aa`qb Kti vkyv_ñv mwnZ' i fvlvÁvb I five`tZ cðYZ nteb | GQovl GB cðkytY vkyv_ñv i cð_ugK `fi evsjv cW`eBtqi Mí, KueZv, Qovl gtbvthMmnKvfi covi mthvM ivLv ntqtQ | KviY evsjv cW`eBtqi Mí, KueZv, Qovl gtbvthMmnKvfi covi gva`tg vkyv_ñv cW`vbi vevfbø tKskj vbtRB eStZ civteb | Avi cðkyY cðvbKvtj ZvtK cW`cy`K chñjPbv Kivi gva`tg cW`vbi vevfbø tKskj mµútk®Ávb jvtf mnvqZv Kiv nte |

3. Dti k'vevj

3.1 cð_ugK `fi evsjv velqvfvEK fvlvÁvb eµx i gva`tg vki i gvZ.fvlv Dbqtb mnvqZv Kiv

3.2 mwnZ'teva AR®bi gva`tg vki i gvZ.fvlv Ávb veKvtk mnvqZv Kiv

3.3 vki i fvlv`ÿZv veKvtk mwnZ' i cñve Dcjvã Kiv

3.4 gj'teva AR®b fvlv I mwnZ' i cñve eStZ civ

3.5 evsjv fvlvq e`vKiYi cðqvRbxqZv Rlvb I Zvi mWK cðqM KitZ civ

3.6 vkit` i covi cðZ AvMð, covi `ÿZv AR® Ges covi Af`vm `Zvi KivZ vkitZvl eB/mwnZ' - Gi` iZjDcjvã KitZ civ |

4. vKLb dj

4.1 cð_ugK `fi evsjv velqvfvEK fvlvÁvbi DcthwMZv e`vL`v KitZ civteb

4.2 mwnZ' i iñ ve`tkdY KitZ civteb

4.3 vki i gvZ.fvlv veKvtk mwnZ' i fvgKv ve`tkdY KitZ civteb

4.4 vkitZvl mwnZ' i `iñ e`vL`v KitZ civteb

4.5 vki i mRbkjZv veKvtk vkitZvl mwnZ' i Zvrch®ve`tkdY KitZ civteb

4.6 vkitZvl mwnZ' i Pbv KitZ civteb

4.7 gj'teva AR®b fvlv I mwnZ' i fvgKv e`vL`v KitZ civteb

4.8 evsjv fvlv vKLtb e`vKiYi DcthwMZv Abjveb KitZ Ges Zvi mWK cðqM KitZ civteb

4.9 vkit` i eB covi cðZ AvMðx Ges cWrf`vm Mto Zj`tZ cviiwgZmsL`K vkitZvl eB ivLvi cðqvRbxqZv mµútk®Rvteb

evsj v nel qÁvb : Avatekb cwi Kí bv

týĭ	tjLK	nelqe´	thšw³KZv/gšĕ´
wkiřZvl Mĭ, Qov I KueZv		wkiřZvl Mĭ, Qov I KueZv	1. wkiřZvl Mĭ, Qov I KueZvi K_v
	cĕ_ugK wkyv Awa`Bi cĕKwkZ	2. tevKv evbi, tevZřj Bũj Qvbw (cĕK-cĕ_ugK I cĕ_ugK řfi i)	1. evK`venxb QweřZ Mĭ
	cĕ_ugK wkyv Awa`Bi cĕKwkZ	2. tmvbwgW (cĕK/cĕ_g tkŃYi Rb`)	2. kã/evřK`i cpi veřĚmn QweřZ Mĭ
	cĕ_ugK wkyv Awa`Bi cĕKwkZ	4. eQi Nři ř Lv (wřZxq tkŃYi Rb`)	3.
	cĕ_ugK wkyv Awa`Bi cĕKwkZ	5. eřoi msmvi (wRj weřj GKw b) (ZZxq tkŃYi Rb`)	AbcĕmNãYwbmg`hř³ Qov/KueZv/Mĭ
	cĕ_ugK wkyv Awa`Bi cĕKwkZ	6. cvnocj (``Z` cĕRvcwZ) (PZL [©] tkŃYi Rb`)	(wkiřZvl i Pbv) cĕ_ugK I cĕ_ugK řfi tkvbw, ejv, cov I řjLv`řZvi Rb` Abřxj b
	cĕ_ugK wkyv Awa`Bi cĕKwkZ	7. h`ygv÷vi (cĀg tkŃYi)	
	Dřc> wKřkvi ivqřPřajx	8. řřLxi vg (iřK_vkřx Mĭ)	
	Abĕvk¼i ivq	9. wPwqvLvbi Lei (Qov)	
	mřgvi ivq	10. LvB LvB (KueZv)	
KueZv	gvBřKj gajn`b`Ě	12. e½fvlv	AbcĕmNãYwbmg`hř³ I aYwbcbvb KueZv (řřk, gw³hřx, cĕKwZ, řcĕj, ř kvZřeva BZ`w`) řkvbw, ejv, cov I řjLv`řZvi ARřbi jřj` AveřĚ, Awřbq I cvb Abřxj řb mn- vqK nře
	ieř`bv_ VvKj	13. mvgvb` řwZ	
	mřZ`>bv`Ě	14. řři cvj w	
	KvRx bRiř Bjvg	15. weř`řnx (mřřymcZ)	
	Rmřg D`&xb	16. cĕZ`vb	
	Rxebvb>`vk	17. evsjvi gř Awřg ř`wLqwiQ	
	kvgmj ivngvb	18. řZvgřK cvl qvi Rb`	

Mí, tQUMí, ig	ieᵛ`bv_ VvKi	19. †ZvZv- Kwnwb	ᵛkÿKMY AvZ†-Dbq†bi gva`tg ᵛki ᵛkÿ†Y Zv†`i mwnZ`Ávb I AwRᵛ fvI†eva e`envi Ki†eb, G j†ÿ`mRbKxj iPbv cW I AbKxj b Ki†eb
	wefwZf†Y e†>`vcva`vq	20/21.cᵛgvpv	
	ebdj	22. wbgMwQ	
cêÜ/ wbeÜ : gᵛ³hyx, gnr e`w³, mgvRÑ ms`wZ	ˆmq` gRZev Avj x	23/24. Kvej hvĪ v (msKwj Z)	
	mybgᵛ emy	25. Ck†P>`³we`vmMi RiebX	
	teMg ti v†Kqv	26/27. Aaᵛ²x	
	GKRb gᵛ³†hv×vi wPw	28. GKvĒ†i i wPw	
bvUK	mKzvi ivq	29. AevK Rj cvb	ᵛkÿKMY AvZ†-Dbq†bi gva`tg ᵛki ᵛkÿ†Y w†kl K†i tkvbw, ejv, i × D`Pvi†Y cov I fwgKwfb†q Zv†`i AaxZ bvU`Ávb I AwRᵛ bvU`†KŠkj e`envi Ki†eb
	gᵛxi tPŠaj x	30/31. Kei	

evsjv ikjYieÁvb

1. tKvfmP bvg : evsjv ikjYieÁvb tµvWU NÈv 4 (60 NÈv Ges 40 vcvii qW)

2. tKvfmP eYØv

G tKvfmP vWtvcgv-Bb-GWtKkfb Aa"qbiZ ikjv_Á i Rb" cvii Kíbv Kiv ntqtQ| tKvfmP mdj fvte mgvcb Kti ikjv_Áv cØK-cØ_ugK I cØ_ugK ikjv_Ái tKvYmgfn vKqK vntmte `wqZ; cvj b Ki teb| G tKvfmP Avl Zvq ikjv_Áv vbañi Z vKqKthM"Zvi Avtj vK tKvYKtj c_KgvÁvi thM"Zvmaubmki t` i vPvYz I Zv t` i `ZšjKlb Pwn`v vbiçY Kti mgq e`e`vcbv I tKvY e`e`vcbv gva"tg mµµq vKlb tKškj cØqvM mg_`nteb| e`Z, cØK-cØ_ugK I cØ_ugK chqvi gvZ.fvlv evsjv velq tKvYKtj Dc`vctbi cØqvRbxq mKj `ÿZv eµx KivB G tKvfmP mjbv `Ø j`q|

3. Dtí k`vej

3.1 RvZxq ikjvµg Abhvqx evsjv Avek"Kxq vKlbµg RvbZ mnvqZv Kiv

3.2 evsjv fvlv ikjv`vbi `ÿZv ARfb mnvqZv Kiv

3.3 evsjv fvlvi 4v `ÿZv ARfbi Rb" vevfbæaitbi vKlb tKlvbv tKškj RvbZ mnvqZv Kiv

3.4 vKlb tKlvbvi cµqv gva"tg vki t` i fvlvi `ÿZv ARb I mvinZ`teva mµóZ mnvqZv Kitz mg_`Kti tZvj

3.5 evsjv velqvi mgq e`e`vcbv I tKvYKj e`e`vcbv RvbZ mnvqZv Kiv

3.6 cWmsikó cØqvRbxq ikjv DcKiY `Zvi , mslM, msiÿY I e`envi tKškj RvbZ mnvqZv Kiv

3.7 fvlvi `ÿZvfvEK gj`vq tKškj cØqvM mvg_`ARfb mnvqZv Kiv

3.8 evsjv ikjK vntmte DbZ `vófv½ I gj`teva ARfb mnvqZv Kiv

4. vKlb dj

5.1 evsjv velqvi Avek"Kxq vKlbµg Kx Zv e`vL`v Kitz cvi teb

5.2 evsjv velqvi cñšK thM"Zv I tKvYfvEK ARb-DcthvMx thM"Zvma e`vL`v Kitz cvi teb

5.3 evsjv fvlvi tKvYfvEK `ÿZv,tjv Kx Zv e`vL`v Kitz cvi teb

5.4 evsjv fvlvi tKvYfvEK `ÿZv ARfbi Rb" vevfbæaitbi vKlb tKlvbv tKškj cØqvM Kitz cvi teb

5.5 evsjv fvlvi Øtkvbv, Øejv I Øcov `ÿZv ARfbi vevfbæaitbi tKlvbv tKškj tRb tKvYKtj cØqvM Kitz cvi teb

5.6 cZvW vki i Øcov vbnØZKiv tKškj tRb tKvYKtj cØqvM Kitz cvi teb

- 5.7 ԵՏՅՎ ՖՎԻՎԻ ՕՒՅԼՎԻՕ՝ ԿՅԶՎ ԱՐՔԻ ԿԵՐԲՈՒՆԼԵԲ ԻՆՎԵՍՏԻՄԵՆՏԱԿԱՆ ԻՆՎԵՍՏԻՄԵՆՏԱԿԱՆ ԶՎԻՆԿՆԵՐԻ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ
- 5.8 ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ ՕՒՄՐԵԿՅԵՆ ԵՏՅՎ ԱՐՔԻ ԻՆՎԵՍՏԻՄԵՆՏԱԿԱՆ ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ
- 5.9 ԸՆԴՈՒՄԻ ԿՅՆՈՒՄԻ ԵՎԿԻԿԱՆ ԻՆՎԵՍՏԻՄԵՆՏԱԿԱՆ ԵՎԼՎԻՄ ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ
- 5.10 ԵՏՅՎ ՎԵԼՏՅԻ ԱՎԻՎԵՆԿ ԳՅՆՎՅՈՒՄԻ ԻՆՎԵՍՏԻՄԵՆՏԱԿԱՆ ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ
- 5.11 ԵՏՅՎ ՎԵԼՏՅԻ ԿԼԵԲ ԴՅՎԻՎԵՆԿ ԳՅՆՎՅՈՒՄԻ ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ
- 5.12 ԱՎԻՎԵՆԿ ԳՅՆՎՅՈՒՄԻ ԳՎԱՏՅՈՒՄԻ ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ, ԿՅՆՈՒՄԻ ԿՎԵՐԿԻՄԻ ԻՆՎԵՍՏԻՄԵՆՏԱԿԱՆ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ
- 5.13 ԿՎԻՄԻ ՄԻՉՑՎԻՄԵԲ ԿՅՆՈՒՄԻ ԴԵԿԻԿԱՆ ԿՅՆՈՒՄԻ, ՄՍՄԻՆ, ՄՍԻԿԱՆ Ի ԿՅՆՈՒՄԻ ԻՆՎԵՍՏԻՄԵՆՏԱԿԱՆ ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ
- 5.14 ԸՆԴՈՒՄԻ ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ (Action/Practitioner Research)
- 6. ՎԵԼՏՅԻՄ՝
 - 1. ՖՎԻՎԻ Ի ԳՎԶ.ՖՎԻՎԻ
 - 2. ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ ԳՎԶ.ՖՎԻՎԻ ԲՈՒՄԿՎԻ
 - 3. ԸՆԴՈՒՄԻ-ԸՆԴՈՒՄԻ Ի ԸՆԴՈՒՄԻ ԳՎԶ.ՖՎԻՎԻՄ ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ
 - 4. ԵՏՅՎ ՖՎԻՎԻ ԳՅՆՎՅՈՒՄԻ ԴԵԿՎԵՆՏԱԿԱՆ
 - 5. ՄՎԻՄԻ ԶՎԻՄ Ի ԱՎԻՎԵՆԿԱՆ ԿՅՆՈՒՄԻ
 - 6. ԸՆԴՈՒՄԻ-ԸՆԴՈՒՄԻ ԿՅՆՈՒՄԻ ԵՏՅՎ ՎԵԼՏՅԻՄ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ ԿՅՆՈՒՄԻ ԴԵԿՎԵՆՏԱԿԱՆ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԼԵԲ ԴՅՎ
 - 7. ԸՆԴՈՒՄԻ ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ ԵՏՅՎ ՎԵԼՏՅԻՄ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ ԿՅՆՈՒՄԻ ԴԵԿՎԵՆՏԱԿԱՆ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԼԵԲ ԴՅՎ
 - 8. ԸՆԴՈՒՄԻ ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ ԵՏՅՎ ԿՎԵՐԿԻՄԻ ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ
 - 9. ԵՎԵՆԿԱՆ ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ ԿԼԵԲ ԻՆՎԵՍՏԻՄԵՆՏԱԿԱՆ
 - 10. ԿՅՆՈՒՄԻ, ՄԻՄ, ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ, ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԼԵԲ ԻՆՎԵՍՏԻՄԵՆՏԱԿԱՆ
 - 11. ԸՆԴՈՒՄԻ ԿԻՉՑՎԻՄԵԲ ԵՎԿԻԿԱՆ, ԿՅՆՈՒՄԻ Ի ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԼԵԲ ԻՆՎԵՍՏԻՄԵՆՏԱԿԱՆ
 - 12. ԳՎԶ.ՖՎԻՎԻՄ ԿԼԵԲ Ի ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԼԵԲ ԻՆՎԵՍՏԻՄԵՆՏԱԿԱՆ
 - 13. ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ ԿՅՆՈՒՄԻ
 - 14. ԵՏՅՎ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿՅՆՈՒՄԻ
 - 15. ԵՏՅՎ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿՅՆՈՒՄԻ
 - 16. ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿՅՆՈՒՄԻ
 - 17. ԿՅՆՈՒՄԻ ԿԵՐԲՈՒՆԵՐԻ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿՅՆՈՒՄԻ ԿՅՆՈՒՄԻ

18. cvtbi `iç, iZj| cvb wLb
19. cvtbi `enPÎ", mnthwMZvgj K cw
20. wbt` wKZ cw (Guided Reading) | `vaxb cw (Independent Reading)
21. cvb gj`vqb (Reading Assessment)
22. cvb | wj Lb
23. fvlv `ÿZv : tj Lv, wj Ltbi avi Yv
24. tj Lvi ce@ÜwZ, tj Lvi Dc`ÿZv
25. evlvb, nvtZi tj Lv | wei vg wPtÿi e`envi
26. mRbkxj tj Lv, Abt`Q` tj Lv, tj Lvi `ÿZv Dbqb tKSkj
27. 1gN5g tkÿ chSfwsjv fvlvi wkyv DcKiY `Zwi , msiÿY | e`envi tKSkj
28. cÜvgK `fi i evsj v wLb dj wfwËK gj`vqb
29. avivewnK gj`vqbtbi gva`tg fvlvi `ÿZwfwËK gj`vqb
30. cÜvgK `fi i evsj v wel tq wkyv` i `fwfwËK cw cwí Kíbv cÿqb

wel q, tµwU NËv, wciw qW msL`v (tµwU NËv Abjvqx) wbtgæ Qtk t` Lvfbv ntjv

evsj v wel qAvb	tµwU NËv	tgU mgq (NËv)	wciw qW msL`v (tµwU NËv Aby- hvqx)	wciw qW msL`v (tkÿKtÿ Abjv b)	wciw qW msL`v (`wLb)	wciw qW msL`v (tgU)	tkÿKtÿ Abjv b (tgU NËv)	`wLb (tgU NËv)	tgU mgq (NËv)
Uvg [®] 1	1.5	1.5×15 = 22.5	15	11	4	15	16.5	6	22.5
Uvg [®] 2	1.5	1.5×15 = 22.5	15	11	4	15	16.5	6	22.5
Uvg [®] 3	1.5	1.5×15 =22.5	15	11	4	15	16.5	6	22.5
tgU	4.5	67.5	45	33	12	45	49.5	18	67.5

vicuJAvB KZŘ MvVibK gj "vqb (Formative Assessment by PTI)

veI q	vicuJAvB KZŘ gj "vqb (MvVibK)	Uvg©	msL"v	b#ř	řgvU b#ř
1. eisj v veI q Ávb Ges ikj Yie Ávb	A"vKkvb vi mvP©	1g-3q	1	15	30
	A"vmvBbřgvU		1	15	

English Subject Knowledge

1. Course name : English Subject Knowledge, Credit hours : 3 (45 hours and 30 periods)

2. Course Description

The course is designed to develop trainee teacher's in teaching English in the Primary school of Bangladesh. Our teacher's need to be proficient in English and are obviously in need of such a course. The course is interactive and participatory in nature and intended to develop the communicative skills of our trainee teacher's. The emphasis will be laid on the functional language having relevance to class room teaching and primary school text books 'English for Today'. Naturally the emphasis on the language skills will be very strong. The trainee teacher's should be able to know about how these things are practiced by our learners. They will thus be in a position to take over their responsibility after training with competence and confidence. A great deal of their competencies depends on language practice and the opportunity available for them to do it. The present course aims at providing for the practice they need. The course includes components for trainee teacher's to reflect on the way they are learning and to make sure that teaching and training take place in a meaningful and effective way in our primary schools leading to the development of every individual child irrespective of his social status.

3. Objectives

The objectives of this course are to :

- improve trainee's' own English language skills : listening, speaking, reading and writing
- improve their pronunciation, stress and intonation skills
- enhance their ability to use grammatical structures appropriately
- expand trainee teacher's' vocabulary
- achieve communicative competencies

4. Learning outcomes

By the end of the course the trainee teachers will have :

- listened to spoken English at a level appropriate to teaching English throughout the primary school
- spoken English for a range of purposes, including in their classroom teaching role
- read English (texts, rhymes, poems, stories, newspapers etc.)
- written in English for a range of purposes
- identified the factors which facilitate English language learning
- demonstrated understanding those aspects of English which are particularly challenging to Bangla-speaking learners
- explained how to apply the learning skills and experiences in their classroom practices.
- shown their development of language skills using ICT

Unit 1 : Getting Introduced

L1 : Greetings and introduction

L2 : Personal Profile

L3 : Family and Friends

Unit 2 : Local places

L1 : My School : Where my Heart Belongs

L2 : Library: How big can it be!

L3 : Supermarket

Unit 3 : Professions and Jobs

L1 : Teacher's life : What inspires every child

L2 : Nursing: A profession with a difference

L3 : Women : Today and yesterday

L4 : Man behind our survival

L5 : Self employment: Being your own employer

Unit 4 : Going out and outing

L1 : Picnicking : Out in the Jungle

L2 : Travelling : How far can we go!

L3 : Visiting Places : Thirst for the unknown

L4 : Visiting relations

Unit 5 : Pastimes and Hobbies

L1 : Different people different pastimes

L2 : Photography : When your camera

L3 : Plants we grow for pleasure

Unit 6 : Health and Nutrition

L1 : Balanced diet : What your dietician says

Unit 7 : The Country I live in

L1 : The 7 war heroes

L2 : Kazi Nazrul Islam : Our national Poet

L3 : The Sundarbans : Home of the royal Bengal tigers

Unit 8 : Myths and fables

L1 : Stories

Unit 9 : Environment

L1 : Weather : How predictable can it be!

L2 : Animals and Birds

Unit 10 : Culture and Tradition

L1 : National heritage

L2 : Handicrafts of Bangladesh

L3 : Games and sports : Building your bone and muscle

L4 : Village life Vs City life

Unit 11 : Communication and Transportation

L1 : Internet : Connecting lands and continents

L2 : Transport

L3 : Advertisement

Unit 12 : Events

L1 : Mother's Day

L2 : International mother language Day

L3 : The first day of Bangla New Year

English Pedagogical Knowledge

1. Course name : English Pedagogical Knowledge, Credit hours : 3 (45 hours and 30 periods)

2. Introduction & Course description

The course is designed to acquaint trainee teacher's with a broader area of English language skills through the contents selected for their subject knowledge development and also their teaching ability through professional practice. The expectation from this course is to develop their skills for teaching English in the primary school's of Bangladesh effectively. The course is interactive and participatory in nature and intended to develop the communicative skills of our trainee teacher's as well as of our student's. The emphasis will be laid on the functional language having relevance to classroom teaching and primary school textbooks 'English for Today'. Teaching skills and techniques are imparted through specially designed activities. Pedagogical methods will emphasize interaction and communication, so that trainee teacher's can graduate with confidence in both oral and written communication abilities.

The course seeks to instill in the trainee teacher's a desire to become efficient and successful teacher. To that end, it aims to develop their ability to think critically and demonstrate creativity in teaching and make them feel encouraged to acquire skills and strategies for using language appropriately and effectively in teaching learning situations. Practice teaching and simulations are introduced to make the trainee teacher's confident and well-equipped through sufficient amount of active involvement.

3. Objectives

The objectives of the course are to-

- acquaint the trainee teacher's with the Primary English Curriculum;
- equip the trainee teacher's with CLT method to plan, teach and assess primary English Curriculum effectively;
- develop the ability to use different child centric methods and activity-based techniques according to the needs of diverse learners;
- develop skills to prepare and use appropriate materials and technologies, including ICT in teaching English;
- develop skills and ability to carry out action research for professional development and English teaching improvement;
- enhance participant's knowledge of teaching which meets and goes beyond the immediate demands of the National curriculum.

4. Learning outcomes

After this course the trainee teacher's will be able to-

1. demonstrate the understanding of competencies of Primary English Curriculum;
2. use CLT method and techniques to enhance children's ability to express their own ideas in English;

3. use a variety of interactive teaching strategies including ‘peer learning’ and technologies to involve all students as active learners;

4. apply classroom management principles for involving learners in the learning process;

5. plan appropriate and progressive lessons and sequences of lessons by using English content knowledge;

6. administer the different learning styles of diverse learners and bring best outcome out of it;

7. develop and apply formative and summative assessment tools for the primary language learning in and out of the classroom;

8. prepare, collect, use and preserve teaching aids effectively;

9. administer teaching of NCTB textbooks (English) in Primary schools.

5. Methods and Techniques

The Methods and Techniques are based on participatory approach of learning. There is a combination of Small Group Works, Case Studies, Debates, Role Plays, Micro Teaching, Simulations etc.

Contents and Sub-contents

Unit 1 : English as an international language

1.1 : English : Bangladesh and global context

Unit 2 : Primary English Curriculum

1.1 : Components of Primary English Curriculum

Unit 3 : Learning Style and Effective Teaching

3.1 Language acquisition and Language learning

3.2 Principles of Communicative Language Teaching (CLT)

* Clinic Session : Reflection on Teaching Practice (Beginning of Wk 7)

3.3 Use and application of CLT

3.4 Principles of IPT for analyzing the primary English textbooks.

3.5 Reinforce learning using language games, rhymes and songs

3.6 Downloading and using Language Games, Rhymes and Songs

* Clinic Session : Reflection on Teaching Practice (Beginning of Wk 11)

Unit 4 : Lesson Planning

4.1 Framework (components) of IPT based Lesson plan

4.2 Lesson planning using IPT format with demonstration

4.3 Lesson planning and microteaching

* Clinic Session : Reflection on Teaching Practice (Beginning of Wk 14)

Unit 5 : Listening Skill (1 session)-

- 5.1 Importance and principles teaching of listening skills

Unit 5 : Listening Skill (2 sessions)-

- 5.2 Stages in teaching and learning listening (Pre, while & Post)
- 5.3 Listening tasks in EfT (Class 1 to 5)

Unit 6 : Speaking Skill (3 sessions)

- 3.7 Speaking : Control and free speaking practice

* Clinic Session : Reflection on Teaching Practice (Beginning of Wk 5)

- 6.2 Speaking tasks in EfT
- 6.3 Problems Bangladeshi speakers face in speaking English

Unit 7 : Reading Skill

- 7.1 Reading aloud and silent reading
- 7.2 Reading : Tasks and Stages in Teaching
- 7.3 Teaching Vocabulary

Unit 8 : Writing Skill

- 8.1 Mechanics of writing

* Clinic Session : Reflection on Teaching Practice (Beginning of Wk 11)

- 8.2 Copying words, sentences, controlled, guided and free writing
- 8.3 Process writing

Unit 9 : Teaching Grammar

- 9.1 Teaching grammar in context

Unit 10 : Improving Pronunciation

- 10.1 English sounds with the phonemic chart
- 10.2 Pronunciation : Stress and intonation

Unit 11 : ICT Applications in Teaching-learning English

- 11.1 Using ICT based resources for teaching English

* Clinic Session : Reflection on Teaching Practice (Beginning of Wk 9)

Unit 12 : Micro-teaching

- 12.1 Micro teaching : A way of professional development
- 12.2 Micro teaching : A way of professional development
- 12.3 Micro teaching : A way of professional development

Distribution of Credit hours, total time and periods

English Subject Knowledge	Credit hours	Total time	No. of periods (by hours)	No. of periods (Class-room activities)	No. of periods (Self study)	No. of periods (Total)	Class-room activities (Total hours)	Self study (Total hours)	Total time (hours)
Term-1	1	1×15 =15	10	7	3	10	10.5	4.5	15
Term-2	1	1×15 =15	10	7	3	10	10.5	1.5	15
Term-3	1	1×15 =15	10	7	3	10	10.5	4.5	15
Total	3	45	30	21	9	30	31.5	13.5	45

English Pedagogical Knowledge	Credit hours	Total time	No. of periods (by hours)	No. of periods (Class-room activities)	No. of periods (Self study)	No. of periods (Total)	Class-room activities (Total hours)	Self study (Total hours)	Total time (hours)
Term-1	1	1×15 =15	10	7	3	10	10.5	4.5	15
Term-2	1	1×15 =15	10	7	3	10	10.5	4.5	15
Term-3	1	1×15 =15	10	7	3	10	10.5	1.5	15
Total	3	45	30	21	9	30	31.5	13.5	45

Note : The total number of periods (60) is to be distributed on weekly basis in each term and to be shown in annual time table.

Assessment Plan

Total mark distribution for English subject knowledge and pedagogical knowledge is 80 for written examination and 20 for oral test. The result of an examinee will be determined on the basis of course and teacher standard assessment. Pass marks for formative and summative test will be 50 percent. Any candidate scoring below 50% will fail. In case of teacher standard assessment pass mark will be 80% and above. If a candidate scores below the minimum pass mark will fail. A candidate will be required to pass both in course and standard assessment.

English (Subject Knowledge and Pedagogical Knowledge)	Examination and other tests				
	Formative assessment by PTI		Summative assessment by NAPE		Total marks
			Written		
	1st, 2nd and 3rd term	Marks	3rd term	Marks	
√	80	√	40×2=80	180	

Formative Assessment by PTI

Subject	Formative assessment by PTI	Term	Number	Marks	Total Marks
1. English Subject Knowledge and Pedagogical Knowledge	Action research	1st-3rd	1	15	30×2=60
	Assignment		1	15	

MWZ vel qÁvb

1. tKvfmP bvg : MWZ vel qÁvb
2. tµWU NÈv : 4.5 NÈv tgvU NÈv : 67.5 NÈv
3. tKvfmP eYØv :

MWZ ntjv cØ_igK wkývµtgi GKWU gj vel q | MWtZi Ávb ^^ bW` b Rxeþbi AtþK Pwn`v citYi j tÿ`
 wkýv_Ø` i wPšikw³i Dþb¶ NUvtZ mnvqZv Kti | MWYwZK Ávb I `ÿZvq mg,× ntq Zvt` i ^^ bW` b
 Rxeþbi mgm`vi mgvavb KiþZ ntj wkýv_Ø` i MWtZi vel qe` ; mgm`v mgvavb cØµqvmn bvbv vel tq Mfxi
 Abþveb AZ`šlcØqvRb | cØZ`KwU enÈi Pwn`vi AvtjvtK MWYwZK mgm`vi mgvavtbi tÿtÎ I GKBfite
 Ab`vb` tÿtÎ MWYwZK aviYvi e`envi AZxe , iZcyØ GB tKvfmP vel qe` Ggbfite web`ÍKiv ntqtQ
 thLvþb wkýv_Ø` Ávb I `ÿZv wkýKmj f Ges Zvt` i wPšI I tPZbv wkýv_Ø`Kw` K nte, hvþZ Zviv Zvt` i
 wkýv_Ø` i mvt_ wKLþbi Avb` veibgq KiþZ cviþ |

wWwGW tKvfmP MWYwZK avi Ymgra cØ_g wZbuU UvtgØkLb Kvhpug cwi Pvj bv I gj`vqb Kiv nte | MWYwZK
 vel qe` cØ_igK wkývµg t_þK eivB Kiv ntqtQ Ges tKvfmP DþI k`I wba¶Y Kiv ntqtQ | Gi dtj Avkv
 Kiv nt`Q, wkýv_Ø` i MWtZi vel qe` mµúwKØ Ávb mg,× nte, ^^ bW` b Rxeþb MWYwZK aviYv cØqvm
 KiþZ cviþe Ges dj cØ-wkýv`vþbi Rb` KgZrci c×wZi e`envi mvg_Ønte |

4. DþI k`
 - (1) `úó Abþveþbi gva`tg wkýK-wkýv_Ø` cØK-cØ_igK I cØ_igK MWtZi vel qe` i aviYv e`vL`v
 KiþZ cviþ |
 - (2) MWYwZK Ávb I `ÿZv veifbØvte ^^ bW` b Rxeþbi wfbærfbaetÿtÎ Kxfvte cØqvm Kiv hvq tm
 j tÿ` wkýK-wkýv_Ø`K mnvqZv`vb Kiv |
 - (3) fvel`þZ wkiþ` i mvt_ MWZ wKLþbi Avb` veibgtqi Rb` MWZ mµúþKØwkýK-wkýv_Ø` wPšI I
 gj`tevþai Dbqþ mvab Kiv |

5. wKLb dj : cØkÿY tkþI wkýK-wkýv_Ø`Y
 - 1.1 mgm`v mgvavtbi Rb` Awe®vi c×wZi e`vL`v KiþZ cviþeb |
 - 1.2 mgm`v mgvavtbi tÿtÎ Awe®vi c×wZ cØqvm KiþZ cviþeb |
 - 2.1. ØmsL`v I MYbvØi KbþUþU tWvtgBþbi aviYv e`vL`v KiþZ cviþeb |
 - 2.2. msL`vi Ávb I `ÿZvtK ^^ bW` b Rxeþbi veifbØ¶tÿtÎ e`envi KiþZ cviþeb |
 - 3.1. KbþUþU tWvtgBþbi ØR`wgnZ I cwi gvcØmelqK aviYv e`vL`v KiþZ cviþeb |
 - 3.2. veifbØvte R`wgnZ I cwi gvc mµúwKØ Ávb I `ÿZv e`envi KiþZ cviþeb |
 - 4.1. KbþUþU tWvtgBþbi Øi wki mµúKØmelqK aviYv e`vL`v KiþZ cviþeb |

4.2. weifbete ôiwki mûKêelqK Ávb I `ÿZv cÛqM KiþZ cviþeb |
 tKvþmP veI qe` : [cÛZw veI þqi wkÿY mgq cÛweZ, hv cieZÛZ mWKFvte wbañ Y Kiv hvte |]
 1g Uvg[®](2 tµWU NÈv = 30 NÈv = 20wU tmbk)
 mwWDj (14 mBvn)

mBvn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ve`ÿj q/wcWJAvB	wc	wc	wc	wc	we	we	wc	wc	we	we	wc	wc	we	wc
NÈv	-	3	3	2	-	-	3	2	-	-	3	2	-	2

1. tKvþmP cwi wPwZ (1 tmbk)
 - 1.1. cwi wPwZ (1wU tmbk) : KbþU>U tWvþgBb Kx? KbþU>U tWvþgBþbi wZbwU tkñYweFwM;
 2. mgmÿvi mgvavb ZËj (3 tmbk)
 - 2.1. tcwþj qvñi 4 `Í (1wU tmbk) : mgmÿv mgvavb tKb KiþZ nq? mgmÿv Abþaveb, cwi KÍbv Kiv, cwi KÍbv ev`Évqb Ges mgvavb cþµqv hvPvB Kiv/wdþi t`Lv |
 - 2.2. mgmÿv mgvavþbi Awe[®]vi c×wZ (2wU tmbk) : tUvej ^Zwi, Abgvb Ges tPwKs, GKwU Qwe A¼b BZ`w` |
3. msLÿv I MYbv : (16 tmbk)
 - 3.1. `vfwek msLÿv (1 tmbk) : msLÿvi BwZnm, msLÿv cÛZxK I msLÿvmn weifbæmsLÿv, gvbmsLÿv I µgmsLÿv (KwWwþj I AwWwþj), `vfwek msLÿv Ges ALÈ msLÿv, tgñij K I Kwñ g msLÿv, `vbxq gvb I Zj bv BZ`w` |
 - 3.2. PwiwU tgñij K wbgq (5wU tmbk) : thwM, weþqM, `Y I fivMi A[®], msþhwM weva I weibgq weva, eÈb weva, 4wU tgñij K wbgþgi I ci mgmÿv cÛqb I mgvavb |
 - 3.3. MwYZK I `YbxqK (2wU tmbk) : `wYZK I j.mv.`, `YbxqK I M.mv.`, `YbxqK I `wYZþKi I ci mgmÿv ^Zwi I mgvavb |
 - 3.4. mwaviY fMwsk (4wU tmbk) : fMwþki 2wU aviYv, AbvþZ I cwi gvY, `bw`b Rxeþbi mgmÿv mgvavb I mgmÿv ^Zwi |
 - 3.5. `kwgK fMwsk (4wU tmbk) : `kwgK fMwþki A[®], `vbxq gvb, Awmbægvb, `kwgK fMwþki içvñí, `kwgK fMwþki mgmÿvi mgvavb I mgmÿv ^Zwi |

2q Uvg[®](1.5 tµWU NÈv = 22.5 NÈv = 15wU tmbk)

wkwWDj (11 mBvn)

mBvn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ve`ÿj q/wcWJAvB	wc	wc	we	we	wc	wc	wc	we	we	we	wc
GmþK NÈv	3	2	-	-	-	3	3	2	-	-	2

4 cwI gvc I R`wguZ (13 tmb)

4.1 cwI gvc (2uJ tmb) : cwI gv`ci tgšij K avi Yv, tKv`bv e`i `N°, IRb I AvqZb cwI gvc, cwI gvc m`úuKZ mgm`vi mgvavb I mgm`v `Zwi |

4.2 mgZj xq wPÎ/tÿÎ (3uJ tmb) : we`y ti Lusk, Zj m`úuK`tgšij K avi Yv, wef`bœai`bi mgZj tÿÎ, wÎ f`Ri wef`bœc`Kvi`f` I `eikó", PZf`Ri c`Kvi`f` I `eikó", eË I e`Ëi cwI wa, GKwJ mgZj xq wPÎ A¼b, mgZj tÿÎ m`úuKq mgm`v `Zwi I mgvavb |

4.3 tÿÎ dj (5uJ tmb) : tÿÎ dj m`úuK`avi Yv, wÎ f`R, AvqZtÿÎ, mvgšii K I U`icir`Rqvg, AvKwzi tÿÎ, e`Ëi tÿÎ dj cwI gvc, mgm`v c`Vqb I mgm`vi mgvavb |

4.4 NbK AvKwZ (3uJ tmb) : wef`bœai`bi NbK AvKwzi eY`v, AvqZwbK Nb`Ki AvqZb Ges c`pZtji tÿÎ dj, c`Ë kZ`m`c`tÿ NbK `Zwi |

5 Dc`vcb (2 tmb)

5.1 Kgc`ÿ GKwJ MwYwZK mgm`v Ges mgvavb mgn wef`bœ`te wby`q Ki`tZ nte |

3q Uvg`1 tµwU NÈv = 15 NÈv = 10 tmb)

wkVWdj (11 mBv)

mBv	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
wv`vj q/wcUjAvB	wc	wc	we	we	we	we	we	we	wc	wc	wc
Gm`K NÈv	4	4	-	-	-	-	-	-	4	3	-

mBv	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
`j/wcUjAvB	wc	wc	we	we	we	we	we	we	wc	wc	wc
Gm`K NÈv	4	4	--	--	--	--	-	-	4	3	--

6 iwki m`úuK` (10 tmb)

6.1 kZKiv (2uJ tmb) : Ab`cvZ, mgv`b`cvZ I kZKivi A`_e` envi, kZKiv m`úuKZ mgm`v `Zwi I mgvavb |

6.2 DcvÈ Dc`vcb (3uJ tmb) : DcvÈ msM` I web`vm, Dcv`Ëi Mo, tj LuP`Î DcvÈ Dc`vcb I we`k`Y, DcvÈ Dc`vcb m`úuKZ mgm`v `Zwi I mgvavb |

6.3 mgv`b`cwZK m`úuK` (5uJ tmb) : c`Z`ÿ mgv`b`cvZx, tUe`tj DcvÈ Dc`vcb, m`úuK`mgn tj LuP`Î Dc`vcb, HwKK w`bq`g mgm`v mgvavb I mgm`v c`Vqb |

7 DcKiYw`

B`YU`KUI`óm n`v`Ue`K Z`_c`Î Ges wk`ÿv DcKiY, c`Ë_wgK MwYZ (1-5), PvU` tcv`vi KwMR, Ab`vb` c`Vq`Rbxq mi `Avgw` |

MWZ wkyYveAvb

1. tKvfmP bvg : MWZ wkyY Avb
2. tmuWU Avl qvi : 4.5 tmuWU NÈv mefgvU NbuUv : 67.5 wkyY NÈv
3. tKvfmP eYØv

cØvgK we`vj tqi wkyKt`i Rb` MWZ wkyv`vb GKwJ Ab`Zg RvUj KvR| `g Rxeþ GB MWZ Kvm GKB mvt_ wkyK I wkyv_Ø`i GKwJ Avtelligq I DfÈRbvcY`AwfÁZv ARþbi mþhM Gtb t`q| evisevi ØcØPón I fj Ø-Gi ga` w` tq, mgm`v mgvavtbi wevfbaexwZ e`envi Kti, bxi te I GKvKx wPšf Kti Ges eÜf`i mvt_ mgm`vi mgvavb vbtq AvtjvPbvi gva`tg hLb wkyv_Øv tKvfv bZb avi Yv ev mgm`v mgvavtbi c_ LþR cvq ZLb Zviv wLþbi th eYØvZxZ Avb>` jvf Kti Zv Ab` wKQzw` tq cY nevi bq| wkyv_Ø`i wLþbi tmB gvþZ`wkyK cwi ZvBi mefaK Avb>` jvf Ktib|

MWZ Kvfm G aiþbi cig Avb>` jvfi gvZ`mþóí Rb` tKej MWtZi weiqe`i wkyv`vþbi mvaviY KvjþKškj Rvbn chþ bq| GKRb mþókxj Øfvþjv wkyKØtK Avtiv teik RvþZ nte| hw` Avgiv Ggb fvþjv wkyK ntZ PvB vhwv Kvfm evxevEK PPF gva`tg Avb>` Nb cwi tek mþó Ktib, Zvntj Avgv`i þK Aek`B wkyvvg mþúwKZ Ávb, mybw` Ø weiqvfvEK wkyY mþúwKZ Ávb I `ýZv, tKv&tKv&cwi teþk ev tcvþZ `^` wkyv_Ø Kx aiþbi wLb NtU tm mþúþKve`Z Ávb I `ýZv ARØ vKtZ nte| D³ mKj weiqþK weþePbvq Gtb GB tKvmþK Ggbfvte i`wqZ Kiv ntqþQ thLvþ wkyv_Ø-wkyKMY D³ Ávþb mgx` ntq GKRb Øfvþjv wkyKØ-Gi Rb` Ges wki t`i Avb>` Nb I DfÈRbvi cwi teþk cW vþbi `ýZv Dbqþbi mþhM cvb|

wvvcGW tcvØtgi 1g wZb Uvtg`GB tKvmØ covþv nte, KggLx MteIYv (Action Research) Ges cW chþeyþYi gva`tg Gi gj`vqb Kiv nte| ZvQvov wkyv_Ø-wkyKMY e`enwi K Ávb I `ýZv ARþbi ga` w` tq MWZ wkyþY AvZ`wektmx nte etj Avkv Kiv hvþ`Q|

4. Dfí k`
 1. eZgvb MWZ wkyvvtgi mvt_ MWvWZK avi Yvi Mfxi mþúK`eþZ wkyv_Ø-wkyKtK mnvqZv Kiv|
 2. MWZ cvþV cØZ`K wki i `Zš`wLb `enkó` Ges wLb cþuqvi eZgvb Ae`v mþúþK`wkyv_Ø-wkyKtK mybw` Ø gvþþhM w` tZ myg Kiv|
 3. MWtZi weiqe`i wkyY mþúwKZ wkyv_Ø-wkyþKi ÁvþK mgx` Kiv, hvþZ Zviv MWtZi wevfbae weiqe`i wkyþY weiea cxwZ e`envi Kitz cvt|
 4. wki i MWZweiqK tevaMg`ZvþK gj`vqb (hvPvB) Kivi Rb` wkyv_Ø-wkyþKi Ávb I `ýZvþK mgx` Kiv|
 5. mgm`v mgvavbgj K wLb tKlvþv Kvþewj cwi Pvj bvq wkyv_Ø-wkyKtK KggLx MteIYv (Action Research) cwi Pvj bvq myg Kti tZvjv|

6. tKvfmP weI qe`j

1g Uvg(1.5 tmuWU AvI qvi = 22.5 Nbu = 10 tmb)

wkwWDj /Kvhpg (14 mBvn)

mBvn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
we`vj q/wcUAvB	wc	wc	wc	wc	we	we	wc	wc	we	we	wc	wc	we	wc
NEv	-	2	2	2	-	-	1	1	-	-	1	1	-	0

1. MwZ wkyvmg : 3 tmb

1.1 j` I DfI k` (1w tmb)

- MwZ wkyv Kx I tKb?; wefk;I Ab`vb` t`fk I esjv`fk MwZ wkyvi j` I DfI k`;

1.2 wkyvmg (1w tmb)

- c`vgK MwZ wkyvmgtgi `enkO` I DfI k`; we`vj tqi wkyK wntmte GB DfI k`mgA tKb Ges Kxfvte AR[®] Ki tZ nte?
- c`vgK MwZ wkyvmgtgi c`sk thM`Zv Ges tkwvfwEK AR[®] Dc`thMx thM`Zv Ges wLb djmgfni th³K Abaveb |

1.3 aviYmZ m`uK(Conceptual Relationships) : 1w tmb

- Kb`Uu tWtgB`bi aviYv; esjv`tki MwZ wkyvmgtgi wZbuW tWtgB`bi KviY
- MwYwZK Kb`mPmgfni g`a` m`uK[®]
- c`vgK MwZ wkyvmgtg MwYwZK aviYmgfni Dbqb c`uqv

2. wkyv`pGes Zv` i wLb Abaveb : (3 tmb)

2.1 g`bweAvbm`sz we`Pbv (2w tmb)

- Ruv wcvv`R`i g`bv`eAvbK weKvk; wki i Pvi `fi i weKvk ZE; MwZ wkyv`v`b GB aviYv Kxfvte c`qM Kiv hvq |
- tj f wFMUw``i g`bv`eAvbK weKvk; Zone of Proximal Development ZE; MwZ wkyv`v`b Kxfvte GB aviYvi c`qM Kiv hvq |

2.2 hwsk Abaveb (1w tmb)

- hwsk Abaveb Ges m`uK`Z Abaveb Kx?; G` i D`vniYmgA
- Kxfvte Avgiv Avgv` i Ges wkyv`p m`uK`Z Abaveb`bi Dbqb NUv`Z cwi ?

3. wkyv`p MwZ wLb hvPvB (2 tmb)

3.1 wkyv`p wLb hvPvB`qi c`xwZmgA (2w tmb)

- թվում է արդարև զրոյի Դասը արդարև տարբերակ
- Մասնակցի փոփոխությունը մասնակցի ֆյունկցիայի հետ կապված է
- տարբերակի Գերազանցյալ մասնակցի փոփոխությունը : Կապված է ֆյունկցիայի հետ Կապված է մասնակցի փոփոխության հետ

4. Կրթության մասնակցի հարցեր : (2 միավոր)

4.1 Երկրորդ մասնակցի փոփոխության հետ կապված է (2 միավոր)

- 1 Գերազանցյալ փոփոխության հետ կապված է Գերազանցյալ մասնակցի փոփոխության հետ
- Գերազանցյալ փոփոխության հետ կապված է Կրթության հետ Կապված է Կրթության հետ

2 Գերազանցյալ (1.5 միավոր) Կապված է = 22.5 Նիշ = 15 միավոր

Կրթության (11 միավոր)

միավոր	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Կրթության փոփոխություն	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Նիշ	3	3	-	-	3	2	3	-	-	-	1

5. Կրթության Գերազանցյալ : 10 (միավոր)

5.1 Կրթության-Գերազանցյալ : (3 միավոր)

- Կրթության-Գերազանցյալ : Կրթության
- Կրթության փոփոխություն : 1 փոփոխություն 9 խումբ
- Կրթության փոփոխություն : Կրթության փոփոխություն

5.2 Կրթության փոփոխություն (1 միավոր)

- փոփոխություն : 1 փոփոխություն
- փոփոխություն : 2 փոփոխություն

5.3 Կրթության փոփոխություն (1 միավոր)

- փոփոխություն : 2 փոփոխություն
- փոփոխություն : 2 փոփոխություն

5.4 Կրթության փոփոխություն (1 միավոր)

- փոփոխություն : 2 փոփոխություն
- փոփոխություն : 2 փոփոխություն

5.5 vYZK I YbxqK (1vJ tmkb)

- jmv_0i aviYv : 4_9kaiY
- Mmv_0i aviYv : 4_9kaiY

5.6 fMusk (2vJ tmkb)

- fMuskiki_tYi aviYv : 4_9kaiY
- fMuskiki fvMi aviYv : 4_9kaiY

5.7 `kugK fMusk (1vJ tmkb)

- `kugK fMuskiki_tYi aviYv : 5g tkaiY

6. cwi gvc I R'viguZ vkjv`vb : (6 tmkb)

6.1 cwi gvc (1vJ tmkb)

- ^N^cwi vPvZ (vgUvi , tmvUvgUvi Ges vgvj vgvUvi) : 2q tkaiY
- I Rb cwi vPvZ (Mög I vKtj vMög), AvqZtb GKB c×vZi c0qMmn : 2q tkaiY

6.2 wî fR (1vJ tmkb)

- wî fRi ^enkó" (wî fRi AšMZ tKv_tjvi mgwó 180 wvMö) `BvU mgfKvYx wî fRi vgv tb GKvU AvqZ mjo nq, BZ`w) : 4_9kaiY

6.3 AvqZ (2vJ NÈv)

- eM^ AvqZi ^enkó" : 5g tkaiY
- mvgvšli tKi ^enkó" : 5g tkaiY

6.4 tyTdj (2vJ tmkb)

- mZtKvYx, mgfKvYx I fKvYx wî fRi tyTdj : 5g tkaiY
- vevfbocšiq vevfbocAvKvi -AvKvZi tyTdj tei Kiv : 5g tkaiY

3q Uvg(1.5 tµvWU NÈv = 22.5 NÈv = 15 tmkb)

vkvWDj (11 mBvn)

mBvn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ve`vj q/vcUAvB	vc	vc	ve	ve	ve	ve	ve	ve	vc	vc	vc
NÈv	3	3	-	-	-	-	-	-	3	3	3

7. cwi gvYMZ m^úK^kjv`vb : 6 tmkb

7.1 kZKiv (3vJ tmkb)

Մուծ տարի և ամիս	Ժամանակ (ՆԷՎ)	Տվյալ մագ (ՆԷՎ)	Կառավարման մեթոդ (ժամանակ և ԱԿԻՎ)	Կառավարման մեթոդ (ՏԿԻՎ)	Կառավարման մեթոդ (ՎԿԼԵ)	Կառավարման մեթոդ (ՏԿԻՎ)	ՏԿԻՎ Առկա է (Տվյալ և ՆԷՎ)	ՎԿԼԵ (Տվյալ և ՆԷՎ)	Տվյալ մագ (ՆԷՎ)
Uvg ¹	1.5	1.5×15 =22.5	15	11	4	15	16.5	6	22.5
Uvg ²	1.5	1.5×15 = 22.5	15	11	4	15	16.5	6	22.5
Uvg ³	1.5	1.5×15 =22.5	15	11	4	15	16.5	6	22.5
Տվյալ	4.5	67.5	45	33	12	45	49.5	18	67.5

Կառավարման մեթոդ : Առկա են միջին տվյալ կառավարման (90) հարմարագույն գործիքները և ինչպես նաև
հարմար կառավարման

Գլխավոր ցուցանիշ

Մուծ ժամանակը ըստ արտադրանքի ծավալի տվյալ բաժնի 80 ըստ հավանական արտադրանքի 20 | Դժվար չէ, ԳԿՐԵ արտադրանքի արագացումը կլինի 100% -ով ավելի արագ, քան մուտքային արտադրանքի արագացումը կլինի 40 արագացումը 40 արագացումը ավելի արագացումը կլինի 100% -ով ավելի արագացումը 40 արագացումը ավելի արագացումը կլինի 0-79% արագացումը ավելի արագացումը կլինի 100% -ով ավելի արագացումը 40 արագացումը ավելի արագացումը կլինի

Մուծ (Ժամանակ և արտադրանքի արագացում)	Կառավարման ընդհանուր արագացումը				
	Կառավարման ընդհանուր արագացումը		ՏԿԻՎ արագացումը		Տվյալ բաժնի
	1q, 2q և 3q Uvg ¹	բաժնի	3q Uvg ¹	բաժնի	
	✓	80	✓	40×2=80	160

wciUAvB KZŔ MwVbK gj`vqb (Formative Assessment by PTI)

wel q	wciUAvB KZŔ gj`vqb (MwVbK)	Uvg©	msL`v	b±ř	řgvU b±ř
1. MwYZ wel qÁvb Ges wkjYieÁvb	cW mgrjyv	1g-3q	1	15	30
	A`mvBbřgU		1	15	

8. DcKiY:

cŰ_vgK řfi MwYZ cW`eB (1g-5g řkŰ) RvBKv mřřcvUřřcŰMřřgi MwYZ cW mgrjyvi iřK ev gvb`É, A`vKkb wi mřřPP cŰR± hvPvBřřqi gvb`É, řcvřvi KwMR I gvKř Kjg mřřMŰ

cö_igK veÁvb vel qÁvb

1. tKvfm® bvg : cö_igK veÁvb (vel qÁvb)

2. tµWU NÈv : 3 tµWU NÈv (45 NÈv Ges 30 wci qW)

3. Avgv` i Pvi cvtki Rxe Roe`tk vbtqB cwi tek cwi wPwZ veÁvb | cwi tek cwi wPwZ veÁvb Ggb GKwU vel q hv cwi tek Aew`Z Rxe I Roe`f wµqv-cöµqv vbtq KgRvÉ cwi Pvj bv Kti Ges gvbtLi Dci Gt` i cöve vbtq AvtjvPbv Kti | cwi tek Dci cöi MtelYv Kti tQb veÁvbi wefbaekvLvi veÁvbi | Gi gj Dti k` cwi tek K i qv Kiv Z_v cwe`K i qv Kiv | Ro I Rxei gvS th GKUv AvshúK`i tqtQ Ges GKBFite cöYx I Dw`c RMtzi gvS th AvshúK`ev GtK Atb`i Dci wbfPkj Zv i tqtQ tm m`utK` AvtjvKcvZ Kti | Rxe veÁvbi MY Rxe`wP` vbtq MtelYv Ktib | ev`hns`vbe`MY Dw`c I cöYxi gvS wbfPkj Zv Ges Roe`f cöve vbtq AvtjvKcvZ Ktib | fZÉ`e`MY cwe` BwZnm, MVb, tfsZ `yvej Ges DrcwÉ vel tq AvtjvKcvZ Ktib | imvqbwe`MY Rxe I Roe`f MVb Dcv`vb I cvi`úwi tKi gta` wµqv-cöµqv vbtq AvtjvKcvZ Ktib | c`v`e`MY wefbaec`vt`P MVb vbtq AvtjvKcvZ Ktib | `v`veÁvbi cwi tek Kvi tY gvbe`tni I ci th wµqv-cöZµqv nq Zvi mgvavb AbymÜvb Ktib |

Gi Avtjv Dti k` cö_igK wkvKti i cwi tek m`utK`GKUv `Q avi Yv t` qv, hv Zviv cieZ`Z cö_igK `fi i wkv` i gvS Dc`vcb Kiteb | A_ev cwi tek D^{3/4}wEZ Kivi cwi tek cwi wPwZ veÁvbi gj Dti k` |

4. Dti k`

cwi tek wefbaDcv`vb m`utK`wkv` i cwi wPZ Kiv |

cwi tek wefbaDcv`vbi gta` cvi`úwi K m`utK`Ges wbfPkj Zv m`utK`avi Yv t` I qv |

cwi tek msi`q`Y wkv` i gta` BwZevPK avi Yv m`o Kiv |

`bw`b Rxe`b cwi tek m`utK`ngm`v eStZ wkv` i m`o Kiv |

e`Ges kw` m`utK`wkv` i gvS avi Yv m`o Kiv |

wbivc` Rxe`hvc`b I cwi tek wefbaDcv`vbi cöve m`utK`m`PZbZv m`o Kiv |

`bw`b Rxe`b veÁvb I cöY`i cöve m`utK`avi Yv t` I qv |

5. wLb dj

G tKvm`ktI wkv`vN

1. cwi tek Dcv`vb `tjv wPwZ Ki tZ cvi`teb |

2. ev`hns`vbi Dcv`vb `tjvi Zwj Kv`Zwi Ki tZ cvi`teb |

3. ev`hns`vbi wefbaDcv`vbi gta` wµqv-cöZµqv Ges GtK Atb`i Dci wbfPkj Zv m`utK`ev`v Ki tZ cvi`teb |

4. my´Rxebhvcþbi Rb´´ Dchy³ Lv´´ webePb KiþZ cviþeb|
5. mvaviY ti vMe´mai KviY eYþv KiþZ cviþeb|
6. mvaviY ti vM t_þK evPvi Dcvq_þjv RvbþZ cviþeb|
7. AvnZ e´w³þ´ i Dchy³ cö_vgK wPwKrmv w´þZ cviþeb|
8. Dw´Mç, cÖYx Ges AYRþtei ´enkó´ eYþv KiþZ cviþeb|
9. cwiþek ´þþYi KviY I cöZKvi e´vL´v KiþZ cviþeb|
10. grwek! Ges tmvjvi wntþ÷g e´vL´v KiþZ cviþeb|
11. cöKwZK ´þhM t_þK Kxfvte evPv hvq tm mæúþKewfbæþKškj MðY KiþZ cviþeb| thgbÑeb´v, So, fvgKæú|
12. Dbž Rxebhvcþb AvBwmuþi e´envi Ges Gi cöqvM mæúþKqj we× KiþZ cviþeb|
13. tgšj K I thšMK c`vþ_P cv_Ð´ t´ LvþZ cviþeb|
14. wefbæaiþbi kw³ i tkwvefM KiþZ cviþeb|

6. þKvþmP weI qe´´

wkLb tkLvþbv chqµtg t´ Lvþbv NÈv, cieZþZ cwi eZþ ntZ cviþeb|

6.1 Avgvþ´ i cwiþek (4 tmkb) :

cwiþek i aviYv, Rxe I Roe´´ Ges Gþ´ i ´enkó´, Dw´Mç Ges cÖYxi tkwvefM, Lv´´k;Lj Ges Lv´´Rvj, tmš kw³, ev´ms´vb | cwiþek msi ¶Y, gwU Ges Gi MVb, AvKwZ Ges cKvi | gwU ¶Y Ges msi ¶Y |

6.2 evqj(2 tmkb)

evqj Aw´Zj Ges Gi cöqvRbxqZv | evqj Dcv`vb Ges e´envi, bvBþUþRb, Aw´þRb Ges Kveþ-WvB A·vBþWi fvgKv evqj cèvn Ges evqkw³þK Avgvþ´ i Rxeþb KvþR j vMvþbv, cwiþek Dci evqj þþYi cþve | evqj þY tivþai Dcvq |

6.3 cwlb (3 tmkb)

cwlb Drm, e´envi Ges Gi Ae´v I cwi eZþ, cwlbPµ, cwlb cKviþf´, cwlb`þY Ges Gi cöZKvi, cwlb we´i × KiY, cwlb msi ¶Y |

6.4 AvenvI qv Ges Rj evqj(3 tmkb)

AvenvI qv Ges Rj evqj Dcv`vb, AvenvI qv Ges Rj evqj grþS mæúþK Ges cv_Ð´, AvenvI qvþZ ZvcgvI v, Av´Zv Ges Pþci cþve | ewócvZ, A´vfwiek AvenvI qv, wekþ-DòZv, Rj evqj cwi eZþ, Rj evqycwi eZþ i KviY, Rj evqycwi eZþ eisjþ´ þki Dci cþve |

6.5 Այգվ՛ i ցնեկ! (3 տմկ)

ցնեկ! Gi DrcմԷ, ցնեկ! AvKvi , mհԳes տճի RMr , cւ_ex, P>` , ւ` b-i ւմԻ , Agvem`v I cւYԳv, Kվtj i cւi eZԹ |

6.6 c`v_Գ (2 տմկ)

c`v_Գ avi Yv, c`v_Գ Ae`v Ges Ae`vi cւi eZԹ | tgճւj K Ges thճմK c`v_Գ ւգkY, avZi Ges AavZi, AYy I ci gvYy |

6.7 կւՅ (2 տմկ)

`` bւ` b Rxeթb կւՅ, KւR Ges կւՅ, կւՅ i Drm, կւՅ i msi ՊY, ւեւfբաԵկվի i կւՅ, կւՅ i evճի GKկւՅ t_թK Ab` կւՅթZ | thgbՆZvc, Avթjv, ւե`յr, tPճԵK kăկւՅ I hւիճK կւՅ |

6.8 cԹKւZK մաւ` (2 տմկ)

evsjv` թki cԹKւZK մաւ` Ն`j fւM, cւb, eb, LւbR c`v_Գմ`m, Kqjv, Pbv_cv_i | տճի Ges evqkւՅ, RvZxq Dbqթb cԹKւZK մաւ`, RbmsL`vi cԻve cԹKւZK մաւ` Ges cւi թեթki Dci | RbmsL`vթK մաւթ` cւi YZ Kiv ւեÁvbՆGi fւgKv |

6.9 ւեÁvb, cԹյՅ Ges AvBւմւU (3 տմկ)

ւեÁvb I cԹյՅ i avi Yv, ւեÁvb Ges cԹյՅ i gvթS մաւԿԳes cv_Թ`, ւkՊK, Kւl, ւkí, `v` Ges I Iթa ւեÁvb I cԹյՅ i cԹqm | `` bւ` b mgm`v mgvavթb ւեÁvb I cԹյՅ i e`envi | Avgվ՛ i Rxeթb AvBւմւU-Gi e`envi |

6.10 gvbeթ`n

gvbeթ` թni ւեւfբաA½ Ges Gթ` i Kւhւեւj | ւեւfբաA½ Ges ZճՆcւi cvKZճ; kթbZճ; mւeյZճ; msenbZճ; KsKւj Zճ; ւեւfբաZթճ; dvKv |

6.11 Lv` Ges cյո (3 տմկ)

Lv` Ges cյո մաւթKԳavi Yv, Acյո, cյո Dcv`vb, ւեւfբաԿյո Dcv`vթbi Drm | cյո Dcv`vթbi ւbFԳ Kթi ւեւfբաԵկվի i Lv` | AcյոRւbZ ւեւfբաԻւM, mյg Lv` Ges Lv` i ՊւZKi ւ`K |

6.12 `v` (4 տմկ)

`v` Kx? cւi Գvi - cւi "Oբե.vKvi cԹqvRbxqZv | `v`mԳZ UqթjU e`envi | ւեւfբաԵկվի i evqyGes cւbewւZ թiւM | Gթ` i j ՊY, cԹZKvi, GBWm, K`vՅvi Kx? e`ւՅMZ hZԵPgԳPj , `ւZ, Kւb, tPւL, bL Ges bvK |

6.13 cԹւգK ւPւKrmv (3 տմկ)

cԹւգK ւPւKrmv Kx? cԹւգK ւPւKrmvi cԹqvRbxqZv | ւեւfբաԵկվի i cԹւգK ւPւKrmv | tQvULvթUv` յԹbvq thgb մvթci Kւgo, cւbթZ tWvev, Bթj KւUk kK, ււU t÷ՊK, cթo hvl qv, nւo fւOv, i`cvZ |

cö_wgK weÁvb wKŕY weÁvb

1. wel q bax Ges bvg : cö_wgK weÁvb (wKŕY weÁvb)
2. tµWU NÈv : 3 tµWU NÈv (45 NÈv ev 30 wciw qW)
3. tKvfm eYb

G tKvm Ggbfve cwi Kíbv Kiv nq̄t̄Q, hv̄Z K̄ti cwi tek wKŕY (weÁvb) wKŕYi Ávbgj K gj̄̄teva Ges ḡt̄b̄t̄c̄wK R wel q, t̄jvi mḡs̄q̄ mvab Kiv hv̄q | cwi tek wKŕY (weÁvb) Kxfvte cW` vb Ki t̄j Zv Avb>` vqK Ges dj c̄h̄-nq̄ Zvi c̄P̄Óv i t̄q̄t̄Q | weÁvb wKŕY wKlb t̄Kv̄b̄v̄f̄v̄teB R̄w̄j bv ḡt̄b nq̄ Zvi w̄ K̄ub̄t̄ R̄bv i t̄q̄t̄Q wel q̄w̄t̄Z | cö_wgK `Í t̄t̄K weÁvb hv̄Z bv `v̄t̄K Zvi B GKv̄š̄c̄P̄Óv i t̄q̄t̄Q Ges weÁvb wKŕY K̄t̄ i t̄m̄B̄f̄v̄teB `Zwi n̄l̄ q̄vi w̄ K̄ub̄t̄ R̄bv t̄` l̄ qv nq̄t̄Q | cwi tek wKŕY weÁvb n̄t̄j v Ggb GKUv wel q hv̄ Avgv̄t̄ i Av̄t̄k̄c̄v̄t̄k̄B Ae`vb Ki t̄Q | t̄P̄bv-R̄vbv wel q, t̄jv̄t̄K `eÁmbK `w̄ó̄f̄w̄z̄t̄Z R̄vbvi Ges c̄Q̄q̄m̄ Kivi GKUv mēZ̄K t̄P̄Óv i t̄q̄t̄Q G wel q̄w̄t̄Z | A` cwi t̄t̄ki wēf̄b̄e`eÁmbK m̄Z̄t̄K Kxfvte my` i f̄v̄te D`N̄v̄b̄ Kiv hv̄q | cö_wgK weÁvb wKŕY Kxfvte Av̄K̄Īŕ̄q̄ l̄ dj c̄h̄f̄v̄te cW` vb Kiv hv̄q Zvi B c̄P̄Óv i t̄q̄t̄Q G wel q̄w̄t̄Z | cW` vb t̄K m̄p̄f̄v̄te Dc`v̄cb Kivi Rb` tek w̄K̄Q̄m̄s̄L`K wKlb ZÈ; cW` vb t̄Kš̄kj, wKŕY Dc̄KiY Ges cW`-cwi Kíbv K̄ti AeZvi Yv Kiv nq̄t̄Q | Gi D̄t̄í k` wKŕY` t̄h̄b w̄c̄w̄AvB t̄t̄K c̄k̄ŕY t̄k̄t̄i we`vj t̄q̄ w̄l̄t̄q̄ we`vj t̄q̄ Qv̄t̄` i Dc̄t̄h̄M̄x K̄ti cW` vb Ki t̄Z cv̄t̄i b |

4. D̄t̄í k`

cwi tek weÁvb Kx tm m̄x̄ú̄t̄K GKUv `Q̄ avi Yv t̄` l̄ qv |
 weÁvb wKŕYi j̄ŕ` l̄ D̄t̄í k` Ab̄v̄eb Kiv̄t̄bv |
 wKŕY` i ḡt̄a` eÁmbK gj̄̄teva, th̄š̄r̄K w̄P̄s̄f̄v̄ebv R̄v̄M̄Z̄ Kiv |
 cö_wgK wKŕY `fi i cwi tek wKŕYi (weÁvb) mv̄t̄_ cwi w̄P̄Z̄ Kiv |
 w̄c̄w̄AvB wKŕY` i cö_wgK `fi cW` v̄t̄bi Dc̄t̄h̄M̄x Kivi Rb` eÁmbK ZÈ; l̄ `ŕ̄Zvi mv̄t̄_ cwi P̄q̄ Kiv̄t̄bv |
 wKŕY` vb c̄x̄w̄Z̄t̄K wKŕY` K̄w̄` K, KḡK̄w̄` K Kivi Rb` Qv̄t̄ Qv̄t̄` i wēf̄b̄ēK̄š̄kj Av̄q̄È Ki t̄Z m̄v̄q̄Zv Kiv |
 wKŕY` i cW` v̄t̄bi c̄Q̄q̄vi mv̄t̄_ cwi P̄q̄ Kiv̄t̄bv, hv̄Z K̄ti Zv̄t̄` i cW` vb th̄š̄r̄K nq̄ |
 wKŕY` i `v̄b̄x̄q̄f̄v̄te mj̄ t̄f̄ cv̄l̄ qv cW` vb Dc̄KiY e`envi K̄ti cW` vb Ki t̄Z D̄r̄m̄w̄n̄Z̄ Kiv |
 wKŕY` i wēf̄b̄ēāīt̄bi Kiv̄h̄Ki gj̄̄v̄qb t̄K̄š̄t̄j̄i mv̄t̄_ cwi P̄q̄ Kiv̄t̄bv, hv̄Z K̄ti t̄k̄w̄ wKlb wKŕY Av̄K̄Īŕ̄q̄ nq̄ |
 wKŕY` i Av̄aȳb̄K l̄ dj c̄h̄-wKŕY e`e`vi mv̄t̄_ cwi w̄P̄Z̄ Kiv̄t̄bv Ges c̄k̄ŕY t̄k̄t̄i we`vj t̄q̄ c̄P̄j̄Z̄ c̄x̄w̄Z̄i cwi ēt̄Z̄ ēZ̄ḡv̄t̄b̄ D̄b̄z̄ wēt̄k̄; e`eüZ Av̄aȳb̄K c̄x̄w̄Z̄ e`envi K̄ti cW` vb t̄K dj c̄h̄-Ki t̄Z m̄v̄q̄Zv Kiv |

5. Կրթություն

5.1.1 Գրականության և արվեստի օգնությամբ Կրթության համակարգի մեջ ներդրում կատարելու համար օգնություն կատարելու համար

5.1.2 Կրթության մեջ յարմարություններ և մեթոդներ կիրառելու համար

5.1.3 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.1.4 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.1.5 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.2.1 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.2.2 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.2.3 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.3.1 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.3.2 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.4.1 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.5.1 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.5.2 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.5.3 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.6.1 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.7.1 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.7.2 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.8.1 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.9.1 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

5.10.1 Կրթության մեջ ներդրում կատարելու համար

6. Կրթության որակ

6.1 Կրթության որակի բարձրացում (4 մեթոդ)

Կրթության որակի բարձրացում, որակի բարձրացում | Կրթության որակի բարձրացում | Կրթության որակի բարձրացում | Կրթության որակի բարձրացում |

^eÁwBk c×wZ I ^eÁwBk mvŕŕi Zv Kx

c0_ugK weÁvb ukŕŕvi Dŕŕi k" we`vj q`fi i weÁvb; c0_ugK ukŕŕvq weÁvb ukŕŕv`vŕbi Dŕŕi k"| ^eÁwBk mvŕŕi Zv AR0|

weÁvŕbi c0Z BwZevPK`wófwi½

^eÁwBk gj`teva Ges weÁvbgb`zV

weÁvŕbi c0wZ Ges ^eÁwBk AbŕŕÜvb

^eÁwBk AbŕŕÜvŕbi c×wZ eY0vgj K e`enwi K weÁvb, ^eÁwBk AbŕŕÜvŕbi avcmgn

6.2 c0_ugK ukŕŕvµtg weÁvb (1 Awaŕtekb)

cwiŕtek weÁvb Ges c0_ugK weÁvbŕK c0_ugK`fi Avek`K weI q Kivi thŕŕ³KZv

c0_ugK weÁvb ukŕŕvµg

ukLb dj, weI qe`Ges cW`cy`ŕKi gvŕS m×úK©

6.3 Action Research (4 Awaŕtekb) : 2wA Awaŕtekb ZZxq mvgwqK cixŕŕvq mgvavb KiŕZ nŕe|

GKw c0ŕebv (Proposal) ^Zwi KiY-weÁvb ukŕŕŕŕi mgn`vi Dci

c0wZ Ges c0viŕŕ` MŕelYvi weI qe`evQvB Kiv, WwUv msM0 Ges ŕKŕKj I c×wZ wby0

WwUv weŕk0Y I djvdŕŕi wŕvEŕZ Kvh0g M0Y, bZb Kvh0g gvbUwi s Kiv, Kvh0ŕŕgi gj`vqb Ges wiŕcvU© c0ZKiY

6.4 c0_ugK weÁvŕb AbŕŕÜvb I wRÁmv (2 Awaŕtekb)

weÁvb ukŕŕŕŕi c0µqv-(product in science)

^eÁwBk`ŕŕZv, ukŕŕv_0`i gvŕS ^eÁwBk`ŕŕZv AR0bi Dcvq : ch0eŕŕY, cwi gvc, ŕk0YKiY, w×vŕŕ cixŕŕY, AvbgywbK w×vŕŕ

we`vj ŕŕi weÁvbwŕvE0K AbŕŕÜvb Kvh0g

AbŕŕÜvŕbi c0viŕŕ`NAbŕŕÜvb wŕŕ`0KZ AbŕŕÜvb, ukŕŕv_0`i cwi KwŕZ AbŕŕÜvb

6.5 c0_ugK weÁvb (ukŕŕY weÁvb) ukLb msM0gx (3 ŕmkb)

cW`wŕvE0K mvgM0

we`vj ŕŕ cvI qv mvgM0, KwgDvbwUŕZ cvI qv Z`_ Drm/mvgM0

we`vj ŕŕi Pvi w`ŕK cvI qv Ro I Rxe Z`_ Drm/mvgM0

ICT-wŕvE0K Z`_ mvgM0

k0Y I`k0gj K mvgM0

c0_wgK wPwKrmv

weÁvb Ges c0w3

tkiYKtqi evBti weÁvb wkqY (3 Awaitek b)

tkiYKtqi evBti wkqY wkLb Kvhþg

wkqYv mdi hvl qvi cþe`vj q Kvhþg

wkqYv mdi i `tþbi Kvhþg

wkqYv mdi i ci we`vj q Kvhþg

cwi Kwí Z wkqYv mdi avbþqZ/b`x/dtþji eMvb/nvm-gjwMi Lvgi/tQvU tQvU wkí c0Z0vb BZ`w` | AwfÁZv AR, wewfbaaiþbi bgþv mSMþ thgb-gwU, cvZv, cv_i, byo BZ`w` | G_tjv Aa`qb Kiv Ges Scrape book ^Zwi Kiv|

wkqYv mdi : `vbxq Kvi Lvþv, cwbi cvþú, tmP cvþú, n`vPwii, cþKi, BZ`w`, weÁvb tgjv cwi Pjv bv BZ`w` MYgva`tgi c0ve: c1-cw1 Kv, g`wMwRb, wUwF, wdjþ|

weÁvb eþjwUw teW`Ges c0 kþ teW`c0 ZKiY|

weÁvb tgjvi AvtqvRb|

weIq, tµwU NÈv, wciw qW msL`v (tµwU NÈv Abþvqx) vbþgþ QþK t` Lvþv nþjvN

weÁvb weIqÁvb	tµwU NÈv	tgU mgq (NÈv)	wciw qW msL`v (tµwU NÈv Abþvqx)	wciw qW msL`v (tkiYKtþy Abþxj b)	wciw qW msL`v (-wkLb)	wciw qW msL`v (tgU)	tkiYKtþy Abþxj b (tgU NÈv)	wkLb (tgU NÈv)	tgU mgq (NÈv)
Uvg ¹	1	1×15= 15	10	7	3	10	10.5	4.5	15
Uvg ²	1	1×15= 15	10	7	3	10	10.5	4.5	15
Uvg ³	1	1×15=15	10	7	3	10	10.5	4.5	15
tgU	3	45	30	21	9	30	31.5	13.5	45

evsjv`k I vekpcwiPq velqÁvb

tKvm©iŁiLv

evsjv`k I vekpcwiPq

1. tKvfm© bvg: evsjv`k I vekpcwiPq velqÁvb
2. tµWU NEv: 3.0 (45 NEv Ges 30 wciw qW)
3. tKvfm© weeiY: cÖK-cÖwgK I cÖwgK `fi evsjv`k I vekpcwiPq GKwU mgvšZ velq wntmte wkv_ŕv Aa`qb Kfi | gvb|, gvb|li cwitek, mgvR Ges mgvR we`gvb bvbv iKg cÖZövb I msMvB, wbggbwZ BZ`w i eúgwil K Avštm=úK©evsjv`k I vekpcwiPq Abkxj tbi velqe`l wki i wbtRi RMr I Zvi cwievi t_tK iiaKfi ^enkK tcvvcU chšI evsjv`k I vekpcwiPqti cwimi | GB e`vcK cwimfi Zv` i tK `wqZkxj I AskMöYKvix fvel`r bWwi K wntmte Mto tZvjvq mnvqZv Kiv evsjv`k I vekpcwiPqti cÁvb j`l | G Rb` velqW tKvgjgwZ wki wkv_ŕv i cÖqvRbxq Ávb, `ŕZv I `wofw/2i weKvk mvab I gj`teva AR© Kivfbvi , ižcY© wqZicvj b Kfi | wkv_ŕv i `kkeKvj t_tKB Gme Ávb, `ŕZv, `wofw/2 I gj`teva AR© Kivfbvi cÖvm iianq| ZvB cÖK-cÖwgK I cÖwgK `fi evsjv`k I vekpcwiPq wklb tklvfbvi Rb` wkv_tK i Avšli KZv, m_tPZbZv, wetkl ^enkó I ^bcŕY i cirkvcwk chŕB velqe`MZ Ávb _vKv cÖqvRb| wWtcvgv-Bb-cÖBgmw GWtKkb Kvhŕtg Aa`qbiZ wkv_ŕv Z_v fvel`r wkv_Kt` i evsjv`k I vekpcwiPq velq velqe`MZ Ávb mg× Kivi j_tŕl G tKvm© Dbqtb Kiv ntqtQ| GwU mdj fŕte m=úbæKfi wkv_ŕv djcŕ-wkv_K wntmte wbtRt` i Mto tZvjvi tŕt` evsjv`k I vekpcwiPqti mg× velqe`MZ Ávb I `ŕZv AR©b mg_ŕteb |

4. D_tk`

G tKvfm© gva`tg wkv_ŕv i :

- 4.1 GKwU mgvšZ velq wntmte evsjv`k I vekpcwiPqti aviYv jvf I GwU Aa`qtb i Zvrch©Dcjwä Ki_tZ mnvqZv Kiv|
- 4.2 mvgwRK `ŕZv I thM`Zv AR© Kivfbvi cÖmqvq cwievi, we`vj q I GjevKvq fvgKv cvj tbi mvg_© Dbqtb mnvqZv Kiv|
- 4.3 e`w³ I mgvRRxetb cwiteŕki cŕve Dcjwä Ki_tZ Ges cwitek msiŕYgjK KvR AskMöŕYi mvg_© weKvfk mnvqZv Kiv|
- 4.4 `vaxb evsjv`k i Afj`q, gnvb gv³hy× mn cÁvb cÁvb HwZnwMk NUbv Ges RvZxq AR© m=útk© aviYv jvf i gva`tg t`k_tögi weKvk NUvfbv|
- 4.5 mvgwRK I `bwZK , Yvevj AR© Ges gj`tevtai Dbqtb mnvqZv Kiv|

- 4.6 AvšRŃKZKvteva, vekpavZZ; I vekpms`qZi cŃZ AvMŃx Kiv|
- 4.7 e`w³i Avakvi cŃZŃv I msiŃŃY Ges `wqZ; I KZŃ` cvj b m`uŃKŃmŃPZb Kiv|
- 4.8 evsjv`Ńki RvZxq BwZnm, HwZn`, ms`wZ I ŃŃŃMwj K `ewkŃ` m`uŃKŃRv I fŃŃvevvnv Ges Ń`Ńki Av`ŃvqwrK DbŃŃbi ZvrchŃDcjwä KivŃbv|
- 4.9 wevfboams`wZi cŃZ mnvbfwZkxj, cŃksmvgj K I k³xvkxj gŃbfvfe MVŃb mnvqZv Kiv|
- 4.10 evsjv`Ńki RbmsL`vi ewx I Zvi cŃve m`uŃKŃmŃPZb Kiv Ges Rbm`uŃ` i , iŃ;Dcjwä KivŃbv|
- 4.11 `ŃhŃM m`uŃKŃRv I Zv tgvKwejvi gŃbfvfe I `ŃŃZv ARŃ KivŃbv|

5. ukLb dj

G ŃKvmŃm`uŃbKivi ci ukvlyugvŃ

- 5.1 GKwJ mgwšZ weiq wntmte evsjv`k I vek! cwiPq-Gi aviYv e`vL`v KiŃZ Ges GwJ Aa`qŃbi ZvrchŃewŃkŃY KiŃZ cviŃeb|
- 5.2 mgwRK `ŃŃZv I thvM`Zv ARŃbi cŃuqvq cwi evi, we`vj q Ges GjvKvq fvgKv cvjŃbi ŃKškj ejŃZ I AejaŃb KiŃZ cviŃeb|
- 5.3 wki i cwiPhŃ cwi evi I we`vjŃqi fvgKv DŃjL KiŃZ cviŃeb|
- 5.4 e`w³ I mgvRRxetb cwiŃetki cŃve Dcjwä KiŃZ Ges cwiŃek msiŃŃYgj K KvŃR AskMŃY KiŃZ cviŃeb|
- 5.5 `vaxb evsjv`Ńki Afj`q, gnvb gw³hyxmn cäv b cäv b HwZnmwK NUbv Ges HwZŃn`i ZvrchŃ e`vL`v KiŃZ cviŃeb Ges Ń`kŃcŃg AbcŃŃYZ nŃeb|
- 5.6 wevfboamvgwRK I `bwZK gj`teva DbŃŃbi ŃKškj mgn wŃŃ`R I AejaŃb KiŃZ cviŃeb|
- 5.7 wki Avakvi m`uŃKŃRv I G,Ńjv ev`ŃvqŃb mnvqZvi gva`Ńg wki i weKvŃk mnvqZvi gŃbfvfe ARŃ KiŃeb|
- 5.8 bvMwiŃki Avakvi Ges `wqZ;-KZŃ` m`uŃKŃ`aviYv ARŃbi gva`Ńg mKŃŃi AvakvŃi iŃ; Abjaveb KiŃeb|
- 5.9 gvbewaKvi cŃZŃv I msiŃŃY mŃPZb nŃeb I wevfboacŃZŃvŃbi `vq-`wqZ;e`vL`v KiŃZ cviŃeb|
- 5.10 evsjv`Ńki ms`wZ I mvs`wZK `ewŃŃŃ`i aviv eYŃv KiŃZ cviŃeb I G,Ńjvi cŃZ mnvbfwZkxj, cŃksmvgj K I k³xvkxj gŃbfvfe cŃkŃ KiŃeb|
- 5.11 evsjv`Ńki ivR%bwZK wefvM I cäv b ŃŃŃMwj K `ewkŃ` e`vL`v KiŃZ cviŃeb|
- 5.12 evsjv`Ńki cäv b m`u` I ewŃŃR`i DŃjL KiŃZ cviŃeb|
- 5.13 evsjv`Ńki AZxZ BwZnm eYŃv KiŃZ cviŃeb|
- 5.14 evsjv`Ńki HwZnmwK `vb I ŃŃŃMwj K HwZn`gwŃZ AÄj ,Ńjvi weeiY w`ŃZ cviŃeb|

- 5.15 evsj vt` tki AZxZ BwZnm eYÐv Ki tZ cvi teb |
- 5.16 vetkji gnv t` k I gnmvMi ,tjvi eYÐv w` tZ cvi teb |
- 5.17 Gwkqv gnv t` tki mvavi Y eYÐv w` tZ cvi teb |
- 5.18 vekkwsÍtRvi`vi Ki tY RwZmsN I Zvi A½cÖZôvbmgní Kvhewj I ,iZje`vL`v Ki tZ cvi teb |
- 5.19 mvK©Gi MVb, Dfí k` I KvR eYÐv Ki tZ cvi teb |
- 5.20 evsj vt` tki RbmsL`v cwi w` wZ, epw×i Kvi Y I Zvi cFve vetkji Y Ki tZ cvi teb |
- 5.21 RbmsL`vK Rbmáú t` igvšfii ,iZj I Dcvq e`vL`v Ki tZ cvi teb |
- 5.22 vetkji vewfbognv t` tki ms`wZ eYÐv Ki tZ cvi teb |
- 5.23 evsj vt` tki RivZxq w` em, RivZxq mslxZ, RivZxq cÖxK I DfjLthwM` mvgwRK w` em ,tjvi eYÐv Ges ,iZje`vL`v Ki tZ cvi teb |
- 5.24 evsj vt` tk NUgvb vewfbæ thM, Kvi Y, cFve ARÐ Ges` thM tgvKwejvi` qZv ARÐ Ki teb |

6. tKv t mP vel qe` N

cÖZ tmb-1 NÈv 30 wgvbu

Aa`vq-GK : evsj vt` k I vek!cwi Pq : tgšj K w` Kmgn

- avi Yv
- `ewkó`
- cwi mi
- cvtVi Zvrch©

tmb-1

Aa`vq-`B : Avgv t` i cwi evi, ve``vj q I GjvKv

- cwi ev t` i i KtqKwD tgšj K w` K
- cwi ev t` i i KvR
- ve``vj t` qi wbgg-Kvbþ Ges KvR
- GjvKvi wbgg-Kvbþ Ges Dbqbgj K KvR
- GjvKvq mvgwRK I ivóxq m áú t` i e`envi I i qYvte qY
- wki I Zvi cwi Ph©

tmb-3

Aa`vq-wZb : cwi tek

- cwi tetki avi Yv
- cwi tetki cKvi t f`
- cwi tek I gvbtli m áú K©
- cwi tek-` tY

- cwi tek-` tti Kvi Y
- cwi tek-` tti cfi ve
- evsj vt` tk cwi tek-` tY I cfi ve
- cwi tek msi ᄃᄃᄃᄃ cᄃᄃᄃRbxqZv Ges Dcvq
- cwi tek i ᄃᄃᄃᄃ ᄃᄃᄃᄃ i Ki Yxq

tmkb-2

Aa`vq-Pvi : mvgwRK I ^buZK , Yvevj

- gvbeZv
- vbqgvbywZzv
- kti gi ghP v
- cigZmwnoZv
- MYZwšK gtbvfi ve
- vekjavZZj

tmkb-2

Aa`vq-cuP : evsj vt` tki ᄃᄃᄃᄃ RwmZmEv

- Mti v
- PvKgv
- gvYcvi
- gvi gv
- Lvmqv
- mul Zvj
- I i v l u
- gjs
- wI cvj v

tmkb-2

Aa`vq-Qq : cu_ex, gnv t` k I gnmvMi

- cu_ex
- gnv t` k
- gnmvMi

tmkb-1

Aa`vq-mvZ : `vaxb evsj vt` tki Afj` q

- weilUk Avgtj RvZxqZvev` x Av t` vj b
- cwiK`vb Avgtj RvZxqZvev` x Av t` vj b
- evsj vt` tki gw³hyx
- `vaxbZv ht` x i Zvrch©

• RvZıq ARØmgñ tmkb-4
 Aa`vq-AvU : evsj vř`tki RvZıq vel qvevj tmkb 1

Aa`vq-bq : evsj vř`tki ms`vZ I HvZn`
 • evsj vř`tki ms`vZ
 • HvZnmK `vb I vb`kØ tmkb-2

Aa`vq-`k : evsj vř`tki řřřMvj K cvi tek
 • řřřMvj K cvi tek I Gi cřve
 • evsj vř`tki řřřMvj K Ae`vb, mxgv I AvqZb
 • evsj vř`tki ivRavbx I vefvM
 • f-cKvZ
 • b`-b`x
 • Rjevqy
 • cKvZK `řřř
 • gvbiPÎ Ges gvbiPÎ A¼ıb řřřMvj K cvi tekı cřve tmkb-3

Aa`vq-GMvi : evsj vř`tki cKvZK mæú`
 • Kvl R mæú`
 • ebR mæú`
 • grm` mæú`
 • LubR mæú`
 • vkı
 • Avg`vb I iBvb cY`
 • evsj vř`tki KřqKvU cKvZK řřř`hğvEZ GjvKv (K- evRvi , ivOvgvU, řřřUgvUØ, KqvKvUv, my`ieb, ev`ievb, Rvdjs) tmkb-3

Aa`vq-evi : AvvKvi , `vıqZı I gvbevKvi
 • vki i AvvKvi
 • bvMvi K AvvKvi
 • bvMvi řřřı `vıqZı I KZØ`
 • gvbevKvi
 • gvbevKvi msi řřřı bvMvi řřřı `vıqZı I KZØ` tmkb-2

Aa`vq-řZi : AvřRvZK I AvÁvj K ms`v
 • RvZmsN
 • RvZmsřNi veıřboms`v

- ጠቅላይ

ጠቅላይ-2

ሌሎች-ጠቅላይ : ጠቅላይ ጠቅላይ

- ጠቅላይ ጠቅላይ ጠቅላይ ጠቅላይ
- ጠቅላይ ጠቅላይ ጠቅላይ ጠቅላይ
- ጠቅላይ ጠቅላይ ጠቅላይ ጠቅላይ
- ጠቅላይ ጠቅላይ ጠቅላይ ጠቅላይ
- ጠቅላይ ጠቅላይ ጠቅላይ ጠቅላይ

ጠቅላይ-2

evsjv`k I wekpcwiPq wkwY weÁvb

1. tKvfmP wktivbvq : evsjv`k I wekpcwiPq wkwY weÁvb
2. tµWU NÈv : 1.5 (22.5 NÈv Ges 15 wcv qW)
3. tKvfmP eYØv

evsjv`k tk cÖK-cÖwgK I cÖwgK `fi evsjv`k I wekpcwiPq GKwJ mgwšZ wclq wntmte Aa`qb Kiv nq | mgvRweÁvb, BwZnm, ivóteÁvb, f#Mvj I RbmsL`v wkwY cfwZ mvgwRK weÁvbmgní wclqe`wbtq evsjv`k I wekpcwiPq wclq KwVtgv cVxZ ntqtQ | G wclqe`cÖPxb I eZgVbKvtj i gvbe Kvhewj Ges wki i cwí cwKf tšZ I mvgwRK cwí tek AšfP Kti; Zvi cwí tekí Dbqb, mvgwRK cµqv, NUbvej I ZËmgn wekKí Y Kti | GKBfite evsjv`k I wekpcwiPq wefbaeZövb I msMVbmgní fvgKv, wbgg-Kvbp, weva-weavb, cxwZ I AvšínútkP e`vL`v cÖvb Kti | wclq wLb tkLvtbvi cÁvb j`q` n`Q wki tk Zvi wbtRi cwí tekí mvt_ mvgÄm` weavbi Rb` cÖqvRbxq Ávb, `qZv, gj`teva I `wófwi/zi Dbqb NUvfv Ges wR cwí tek I mgvRi m`m` wntmte `wqZkxj fvgKv cvjtb mg_©Kiv | mtecwí, AvRtKi AvZwbfPkj I cwí eZØkj wtkí mvt_ Lvc Lvl qvbtvi Rb` cÖqvRbxq `wófwi/zi I `qZvi weKvk NUvfv |

GwJ mntrB Abtgq th, cÖK-cÖwgK I cÖwgK `fi evsjv`k I wekpcwiPq wclq w tQvU tQvU tQj - tqtq` i wLb tkLvtbvi KvRwJ GKRb wkwY wtki Kti bebx wkwYtki c`q h`ó `jyf e`vci | G Rb` Zvi chwB wclqÁvbm wkwY weÁvb (Pedagogy)-Gi eúgwí K Ávb, `bcy` I `qZv_vKv cÖqvRb | wVwGW Kvhwtg G tKvfmP cÖZPbi Dti`k` n`Q, wclqAvB-Gi weÁ Bb÷t±ie` wkwY_` i wkwY weÁvb mswKó mg_x Ávbwfwe`Zwi Kti t`teb, hvi dtj Zviv bebx wkwY wntmte D³ Ávb `qZvi mvt_ cÖqvMi gva`tg dj cÖwkwY mg_`teb |

4. Dti`k`
 - 4.1 evsjv`k I wekpcwiPq wkwYti tgsj K wclqw` i mvt_ wkwY_`K cwí wPZ Kiv |
 - 4.2 cÖK-cÖwgK I cÖwgK `fi cÖwZ evsjv`k I wekpcwiPq wkwYvtgi wefbaeDcv`vb m`útkP` Dcj wä `p Kiv |
 - 4.3 `iZcy`wLb ZËvej, cxwZ I tKškj mgn evsjv`k I wekpcwiPq wLb tkLvtbvq cÖqM Ki tZ mg_©Kti tZvjv |
 - 4.4 wLb%kj x I wLb cÖZeÜKZv m`útkP`Ávb I `qZv ARPb mnvqZv Kiv |
 - 4.5 evsjv`k I wekpcwiPq wclqti cW cwí Kíbv cVqtbi `qZv ARB Kivfv |
 - 4.6 cÖwgK we`vj q I mgvRi m`tm`i mvt_ we`vj qti mgnúK`wKó Kiv |

5. Այս դեպքում

Գրվածքներում կիրառվելու

- 5.1 երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում և ցածր կամ բարձր արագությամբ կատարվող գործողություններում օգտագործվող
- 5.2 երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող գործողություններում օգտագործվող
- 5.3 երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող գործողություններում օգտագործվող
- 5.4 ընդհանուր դեպքում կիրառվող երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող գործողություններում օգտագործվող
- 5.5 արագորեն կատարվող գործողություններում կիրառվող
- 5.6 երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող գործողություններում օգտագործվող
- 5.7 երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող գործողություններում օգտագործվող
- 5.8 երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող գործողություններում օգտագործվող
- 5.9 երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող գործողություններում օգտագործվող
- 5.10 ընդհանուր դեպքում կիրառվող երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող գործողություններում օգտագործվող
- 5.11 մասնավոր դեպքում կիրառվող երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող գործողություններում օգտագործվող

6. Կիրառվող

Առարկա-ԳԿ : երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող (տեք-1)

- երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող
- երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող

Առարկա-Բ : ընդհանուր դեպքում կիրառվող երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող (տեք-2)

- կարճ ժամանակահատվածում
- ընդհանուր դեպքում կիրառվող երկար կամ կարճ ժամանակահատվածում կատարվող
- ընդհանուր դեպքում կիրառվող
- ընդհանուր դեպքում կիրառվող
- ընդհանուր դեպքում կիրառվող
- ընդհանուր դեպքում կիրառվող
- ընդհանուր դեպքում կիրառվող
- ընդհանուր դեպքում կիրառվող

- c0_wgK `fi evsj v` k I vekpwi Pq uk`Y ueAvb
- c0_wgK uk`Y j`y`
- evsj v` k I vekpwi P`qi D`i` k`
- evsj v` k I vekpwi Pq msuk` c0`SK thvM`Zv
- evsj v` k I vekpwi P`qi c0`SK thvM`Zv
- evsj v` k I vekpwi P`qi tk`Ywf`EK AR` Dc`thvMx thvM`Zv I ukLbµg
- ukLb dj
- c0_wgK `fi i uk`Y ueAvb

Aa`vq-wZb : evsj v` k I vekpwi Pq : ukLb tkLv`bv c×wZ I tK`kj (tmkb-2)

- evsj v` k I vekpwi P`qi ukLb tkLv`bvi Rb` Dc`thvMx c×wZ I tK`kj
 - Av`j vPbv c×wZ
 - c0`k`Ei c×wZ
 - ch`e`yY c×wZ
 - c0`k` c×wZ
 - M`i` ejv c×wZ
 - `j`xq KvR
 - teBb ÷ wg`
 - f`wgKwfbq
 - mv`yvrKvi
 - RoZ`vgy`K`i`Y
 - gvB`U` g`vics

Aa`vq-Pvi : uk`i` t` i ukLb%kj x I ukLb c0`Ze`UKZv (tmkb-2)

- ukLb%kj x
- ukLb%kj xi `euk`o`
- ukLb%kj xi ai b
- 1. `k` m`Ü`xq (visual)
- 2. k`e`Y m`Ü`xq (Auditory)

3. Ab`fwZ I kv`ixi e`E`xq (Kinesthetic)

4. ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները

- Կիրառվող մեթոդները
- Առարկայի Կրթության մեթոդները
- Ենթակցային (Personalized Learning)
- ՀՀ-ում ԱՐՑ : Կրթության գործընթաց
- Կրթության մեթոդները

Առարկայի Կրթության մեթոդները (ՀՀ-ում)

- ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները
- ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները
- ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները
- ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները
- ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները
- ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները
- ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները

ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները (ՀՀ-ում)

ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները
ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	1	1x15 = 15	10	7	3	10	10.5	4.5	15
ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	1	1x15 = 15	10	7	3	10	10.5	4.5	15
ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	1	1x15=15	10	7	3	10	10.5	4.5	15
ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	3	45	30	21	9	30	31.5	13.5	45
ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները
ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	.5	.5x15=7.5	5	3	2	5	4.5	3	7.5
ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	.5	.5x15=7.5	5	3	2	5	4.5	3	7.5
ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	.5	.5x15=7.5	5	3	2	5	4.5	3	7.5
ՀՀ-ում կիրառվող մեթոդները	1.5	22.5	15	9	6	15	13.5	9	22.5

veřkI `be` : GLvřb Dvj vLZ tgvU vřwi qW msL`v (45), cřZUv Uvřg`mvBwnKfvře veZiY Kři ewl R iUřb cřkř KiřZ nře|

gj`vqb cwi Křbv

evsj vř`k I vekřwi Pq veI qÁvb Ges wkřY veÁvb vj vLZ cixřvi tgvU břřN80 Ges tgvLk cixřvi N20 | DřjL`th, GKRB cixřv_ř djvdj cřvb Kiv nře tKvm`gj`vqb Ges gvb gj`vqřbi gva`řg| MvřwbK Ges mvgwřK tKvm`gj`vqřbi řřřř kZKiv 40 břř třř DĚxY`Kř`kZKiv 40 břři i vřřP třř AbĚxY` nře| wkřK gvb gj`vqřbi řřřř wkřv_ř80% Ges Z`ař`břř třř DĚxY`řř veřwPZ nře| Ges Gi vřřP A_ř 0-79% třř AbĚxY`řř veřwPZ nře| tKvm`Ges gvb gj`vqb Dřq řřřř B DĚxY`řřZ nře|

evsj vř`k I vekřwi Pq (veI qÁvb Ges wkřY veÁvb)	cixřv Ges Ab`vb` aiřbi gj`vqb						
	vřwAvB KZř gj`vqb (MvřwbK)		řbc KZř gj`vqb (mvgwřK)				tgvU břř
	1g, 2q Ges 3q Uvg`	břř	3q Uvg`	břř	4_řvg`	břř	
	√	100	√	40×2=80	√	10	180

vřwAvB KZř MvřwbK gj`vqb (Formative Assessment by PTI)

veI q	vřwAvB KZř gj`vqb (MvřwbK)	řvg`	msL`v	břř
1. evsj vř`k I vekřwi Pq veI qÁvb Ges wkřYveÁvb	A`vKkvb wi mřř`	1g-3q	1	15
	A`vmřBbřřřU		1	15
	mvgwřRK`řřZv			20

G. ʒcɔmf AvU©(cKvkbrag®Kjwe`v)

1 | tKvʒmP bvg I bʌʔ: G. ʒcɔmf AvU©

2 | tɹwWU NÈv : 2.5 tɹwWU NÈv (37.5 NÈv ev 25 ucwi qW)

3 | tKvʒmP eYØv :

wkŋv ʒi i gʒa` cØK-cØuɔK Ges cØuɔK wkŋv AZ`šĭ ʒcY©Ges Acwi nvhŋ GB jŋĭ cɨʒ Ges Avb>`vqK cW vʒbi cwĭʒek ʒwiʒZ G. ʒcɔmf AvU©(cKvkag®Kjwe`v) GKw ʒcY©fɔgKv cvj b Kʒi | thgbNĭki Zvi gʒbi fve cKvk Kivi Rb` vbʒRi wPšĭ, Kĭbv I wePvi -eyx Øviv th tiLv A¼b Kʒi, th mj KʒÉ aʒvbZ nq A_ev th ʒn f½gv Kʒi Zv cāvZ AvZcKvkɔgK | GB AwfÁZvi gʒa` wʒq th mRbx kwʒ i weKvk NʒU, Zv Ab`vb` vel qwfvÈK wkŋv ARʒbi GKw ʒcY©fɔgKv ivʒL | Pvi`I KviKjv, kviwĭK wkŋv I mSʒʒZi gvaʒg, wki i Dʒvex gbʒK mʒfvʒe cwĭPvj bv Kiv, Kĭbv cØYZvʒK ev ʒe i ʒʒt`qv, cØPvĀĭĭ I Kg©úpʒK mRbkxj KvʒR jwʒʒZ DrmwĭZ Kivi jʒŋĭ G tKvʒmP AeZvi Yv | Kjwe`vi Ašfŋ ʒŋĭ ʒjvʒZ AwfÁZv jʒʒf mʒúʒ, nʒq wki -wKʒkvi iv Zvʒ i vbʒRʒ i Ges Abʒʒ i AvʒeM I AbʒwZ mʒúʒK©ng`K avi Yv jvʒf Kiʒe |

eʒw³MZ, mvgwRK Ges KwióMZ cwĭPq mʒúʒK©Avʒvʒ i avi Yv ʒwiʒZ cKvkag®Kjwe`v tK>ʒq fɔgKv cvj b Kʒi ʒʒʒK | ʒvbq, RvZxq I AvšRwZK mšwZi ʒewPĭ Ges kwʒʒK kbv³ Kiv I gj`ʒĭ l qvi ʒŋĭĭ, cKvkag®Kjwe`vi ʒŋZv ʒjv Aek`B GKw eʒwZɔgag®fɔgKv cvj b Kʒi ʒʒʒK | G tKvʒmP gvaʒg AvZcKvkʒi weʒfbocq mʒúʒK©wkŋv MŊY Rvʒe Ges Pvi`I KviKjv, kviwĭK wkŋv Ges mSʒʒZ Kxʒvʒe wKʒʒbi weʒfboc qʒK cØwvZ Kʒi tm mʒúʒK©ng`Kfvʒe avi Yv jvʒf Kiʒe | ʒúfvʒe ejʒZ tMʒ evsjv, MŊYZ, Bʒi wR BZ`w vel ʒqi weʒfbocvʒV G. ʒcɔmf AvU©Gi cØuɔ ʒjv Kxʒvʒe wKʒb KvʒR mshʒ³ Kiv hvq tm vel qwW Mfxi fvʒe Dcj wä Kiv hvʒe |

G. ʒcɔmf AvU©(cKvkag®Kjwe`v)-ʒK GB wWʒcɔgv tØMʒg mgvšZ GKw vel q wʒʒmʒe Ašfŋ Kiv nʒqʒQ | G vel qwWʒZ wkŋK gvb (Teacher standard)-Gi mKj w`K cØZdwj Z nʒqʒQ | cØuɔK wkŋvi wkŋvʒg Ašfŋ wZbw vel q h_vNĭPvi`-Kvi“, mSʒʒZ Ges kviwĭK wkŋv mʒúʒK© thwM`Zv ʒjv ARØ Kivʒbvi Rb` h_vh_ wKʒb tkLvʒbv tKʒj I gj`vqb wek`fvʒe ewʒ nʒqʒQ | Avkv Kiv hvq G vel qwW Aa`qb I Abʒxj ʒbi gvaʒg wkŋv_ŋv GKw ʒK thgb vbʒRiv weʒfbocKjwe`vi Ašfŋ ʒŋZv ʒjv ARØ KiʒZ mŋg nʒe Ab`w ʒK DʒwLZ` ʒŋZv ʒjv ARʒbi Rb` cØuɔK chʒqi wkŋv_ŋv i DØx KiʒZ mŋg nʒe |

G tKvʒmP Abʒvʒi wcuUAvʒZ Abʒxj ʒbi Rb` weʒkl mgq wbaŋY Kiv cØqvRb nʒe | thgbNĭkviwĭK wkŋv vel ʒqi Abʒxj b ʒjv cØvMZ fvʒe ʒfvʒi AbʒjZ nq | G cØv Pvj yi vLv nʒe | G Qvov mʒvʒn wZbw b Pvi`-Kvi“, mSʒʒZ I tLj vajv PPŋ Rb` weKvj 5.00- 5.30 wgvbu A_ev kxZKvʒj mKvj 8.30-9.00Uv eivĭ ivʒZ nʒe | G Abʒxj ʒbi mgq mKj wkŋv_ŋv AskMŋY eva`Zvgj K | Zʒe wcuUAvB AskMŋYi wv w ʒ KgŋP ʒwi Kʒi w ʒeb |

4| Dĭi k`

- 4.1 mvgvĭRK Rxeĭbi e`enwi K `ġZv Ges ġj`ĭevamsµvšĭgvbueK Myvej i veKiv mĭab |
- 4.2 mRbxkĭ³ I Kĭbvĭk³ i Dĭbĭ Ges Avcb `ġZv eĭx Kiv Ges ĩkġĭK ĩkġĭv_ġ` i (cĕK-cĕvgK I cĕvgK) ĩkġĭvq AvZĭcĕkĭvĭki `ġZv eĭx i tġĭĭ ħvi ½gZv ARĭ Kiv |
- 4.3 `bĭ`b Rxeĭb cĕqvRbxq vewfbœev`ėvfvĔEK `ġZv (thgbNmgm`vi mgvavb, vbqgvbĕvZĖvi cĕqvRbxqZv BZ`wĭ), Kve-`vDĭUs-Gi ga` w`ĭq ARĭ Kiv |
- 4.4 Pvi`I KviKjvi avi Yv mæúĭK³AevnZ nIqv Ges ĩkġĭv tġĭĭ Gi (cĕK-cĕvgK I cĕvgK) ĩkġĭvq Gi h_v_`cĕqvM mæúĭK³mĭPZbZv eĭx Kiv |
- 4.5 vewfbœaiĭbi vPĭ A¼b I gvĭ w`ĭq vewfbœvRĭbm `Zvi i tKĭkĭ AvqĔ Kiv |
- 4.6 kviĭi K ĩkġĭvi gva`ĭg ĩkĭi kviĭi K I gvĭvĭK `Yvej i DbvZ mĭab Ges mveĔ ĩkġĭv mæúĭK³ mĭPZbZv eĭx KiY |
- 4.7 tLjvajvi AvBb-Kvĭb I µxov mšMvb mæúĭK³ vewĭĭq avi Yv jvf Kiv |
- 4.8 mšMĭZi mR-mij mj I Qĭ` i gĭa` w`ĭq ĩkĭi t` i mKĭgvi eĭĔĭK RvĭMĭq tZvjv Ges GB AvfĀZvi ga` w`ĭq Zvĭ iĭK mRĭkĭj Kĭi tZvjv |
- 4.9 mšMĭZi ga` w`ĭq HvZn`, t`kĭcĕĭ, ġv³hyx, mgvR I cviĭĭek Ges cĕkĭZi mĭĭ_ GKivZnIqv |

5| ĩkLb dj

- 5.1 ĩkġĭvi vewĭqv mKĭĭi KvĭQ MĭYĭhĭM`, cĭYešĭGes mKĭĭi AskMĭY vbwĔZ Kivi Rb` Pvi`I KviKjv, mšMxZ Ges kviĭi K ĩkġĭvi `ġZv_ĭjv tRĭb ev`ĭe cĕqvM KiĭZ cviĭeb |
- 5.2 G. ħčāmf AvĭUP (cĕkĭkagĕKjwe`v) vewfbœKvĭvĭej i ga` w`ĭq AvZĭcĕkĭvĭki `ġZv ARĭbi gva`ĭg `jMzfĭĭe KvR KiĭZ cviĭeb |
- 5.3 cĕK-cĕvgK ĩkġĭvq mvgvĭMĭ I vfbœvfbœvĭĭe G. ħčāmf AvUĭ-Gi vewfbœKvĭvĭej cĕqvĭMi `ġZv cĕkĭv KiĭZ cviĭeb |
- 5.4 ĩkĭi gĭb ĩkĭiKjvi avi Yv mæúĭK³eYĭv KiĭZ cviĭeb |
- 5.5 Pvi`I KviKjvi mšAv I tkĭvewfM mæúĭK³ejĭZ cviĭeb |
- 5.6 mĭPZbZvi cviĭPq w`ĭZ cviĭeb |
- 5.7 Pvi`I KviKjv ĩkġĭv vb c×wZ (AvĭvZ, mgZv, cviĭĭĭĭZ, Avĭjv-Ovqv, fvi mvg`) tRĭb ev`ĭe cĭqvM KiĭZ cviĭeb |
- 5.8 Kĭbv kĭ³ e`envi Kĭi ĩkĭi t` i tġĭĭ tLqvj -LĭkĭĭZv Qve AvKĭZ cviĭeb |
- 5.9 AvfĀZv I ħĭĭĭĭĭi gva`ĭg Qve AvKĭZ cviĭeb |
- 5.10 tiLv vPĭ, cĕkĭvZK `k` I Rj iĭQ Qve AvKĭZ cviĭeb |

- Qwe AuKvi DcKiY (tciŸj I Ab`vb` DcKiY) Ges gva`g wntmte Gt` i e`envi -DcthwMZv Ges is, i#0i aviYv I fvev_©
- AbcvZv, mgZv, cwi tšmFZ, Avtjv-Qvqv, fvi mvg`
- wki tK A¼tb `¶ Kivi Rb` cšqvRbxq newfbotKškj

6.3 mnR A¼b Abkxj b

- cšK-cšvgK I cšvgK chšq tLqv -LjkgfZv AuKtZ t` qvi ŸiZj Ges wLb tkLvfbv tKškj
- AwfÁZv I chš¶¶tYi gva`tg Qwe AuKv (dj , dj , ci -cwl, gvb¶I i)
- newfbotel qwfEŠK cvtVi mvt_ mshš Kti RvZxq dj , dj , cwl, gvQ, ci , cZvKv, knx` wgbvi , ŸyZtmša I gvbwPŦ A¼b
- tiLv wPŦ, cšKwZK `k` I Rj i#0i Qwe A¼b
- gwU w` tq newfbotitbi g¶Wj , cvU w` tq cZj I g`w ^Zwi
- iw½b KMR wto/totj t` I qv KMR w` tq bKkv I g¶Wj ^Zwi Kiv
- Zvj -cvZv, bwitKj cvZv, tLRj cvZv I wWtgi tLmv BZ`w` w` tq newfbotKšLb wRvbm ^Zwi Kiv
- Pvi`I KviKjvi m½ Ab`vb` cW` wltqi mšuk¶
- AvaybK chšš i gva`tg Qwe A¼b |

7. wltq`

7.1 kvi wvi K wktv

- kvi wvi K wktvi cšqvRbxqZv
- wki i` wnk I gvbwmK weKvfk kvi wvi K wktvi ŸiZj

7.2 tLj vaj vi AvBb-Kvbb I tKškj

- dtlej , wptKU, fwej , e`wWgUbb, n`vUej I tLvLv
- t` kxq I t` cwi mi tLv : KvenW, `woqvav, tMj wQj, K`vi g, `vev I jWj
- Av_tj wUKš : t` šo, jvd I wbt¶c
- muZvi : gš muZvi, wPr muZvi, eK muZvi I cRvcuZ muZvi
- gvBbi tMgm

7.3 tLj vaj vi msMVb

- tLj vaj v cwi Pvj bv c×wZ
- ewl š μxov cšZthwMZv cwi Pvj bv
- tkiY-MVb I `wbK mgvtek

7.4 e'vqvg

- gʒ n'le'vqvg
- e'vqvg (fvi mvg' i ʒv)

7.5 Kve- 'vDU

- Kve- 'vDU Kx
- Kve cĀZÁv I Kve AvBb
- wefbaai tbi 'vD†Ui e'vR

8. weiqe'

8.1 M†bi cwi vPwZ

- cĀg tkiYi Rb' GKwU Qov MvbNŌncĀ dj kvvjv dj ō vKLte, hvi MwiZKvi bRij Bmjvg eveyGes mjKvi L> Kvi bjʒ Bmjvg evey| Zv Qovov RvZxq msm†Z cĀg Pvi jvBbn knx` w' e†mi M†bi cĀg Pvi jvBb|
- vŌZxq tkiYi Rb' KvRx bRij i vPZ ōcRvcwZ! cRvcwZ! ŌovMvb Ges Pj &Pj Pj &cĀg Pvi jvBb|
- ZZxq tkiYi Rb' wek!msMxZ ŌAvgiv Kie RqŌ-Gi cĀg Pvi jvBb, wMib PmeZPmj v†i wcz tjvK msmxZ ŌAvj v†gN†` cwv† ō Ges Avāj jwZd i vPZ Ges mjv†i wcz Ōvb†Ri nv†Z KvR Ki Ō MvbwUi m'úYAsk|
- PZL'kŌYi Rb' knx` w' e†mi MvbwUi Ašiv Ges wek!msM†Zi m'úYAsk Ges vŌ†R> ʒvj i vq i vPZ I mjv†i wcz Ōab avb` cʒú fi vŌ†` kvZ#evaK MvbwUi m'úYAsk|
- cĀg tkiYi Rb' RvZxq msm†Zi m'úYAsk, KvRx bRij Bmjvg i vPZ ŌGB my` i dj my` i dj Ō, i ex` bv_ VvKi i vPZ ŌAvb> †j v†K g½j v†j v†K Ō cĀg msmxZ, Avej Kv†kg m` xc i vPZ I m†Rq k'vg mjv†i wcz Ōi ³ w' †q bvg wj †LwQ evsj v†` †ki bvgŌ-Gi m'úYAsk|

8.2 mj cwi Pq

- mj m'ú†K'avi Yv
- msm†Z e'eüZ 'ŕ, †jvi bvg I cwi vPwZ
- mBK m'ú†K'avi Yv

8.3 Zvj cwi Pq

- Zvj I gvĀv m'ú†K'avi Yv
- jq I Ō> m'ú†K'avi Yv
- Z†j i tkiYwefw I cv_R''

wki i mRbx I Kíbv kw³ i weKvk : tkiYwfwĒK cW cwi Kíbv

D̄t̄i k`

- 1| w̄ki i m̄Rbx I K̄íbv kw̄³i D̄t̄b̄f̄ w̄el̄t̄q D̄t̄j̄w̄LZ w̄el̄q̄ t̄j̄vi c̄f̄ve Dc̄j̄w̄ä K̄it̄e|
- 2| eqm I t̄k̄iW Ab̄h̄vq̄x w̄kk̄j̄ b̄v` w̄b̄K̄t̄ev̄t̄ai h_vh_ w̄eK̄v̄t̄k̄ D³ w̄el̄q̄ t̄j̄vi m̄nv̄qK f̄w̄gK̄v Dc̄j̄w̄ä K̄iv h̄v̄t̄e Ges w̄ew̄fb̄æq̄t̄mi t̄q̄t̄i c̄ȫhv̄R` K̄vh̄p̄g w̄P̄w̄yZ K̄it̄Z c̄vīt̄e|
- 3| w̄ew̄fb̄æw̄el̄t̄qi c̄w` v̄t̄bi c̄wī t̄c̄ȫq̄t̄Z ` b̄w` b̄ R̄x̄et̄bi e`en̄wi K̄ w̄k̄q̄lv AR̄t̄bi R̄b` P̄vi "I K̄vi K̄j̄vi f̄w̄gK̄v|
- 4| K̄weZv t̄k̄L̄v̄t̄b̄vi m̄ḡt̄q Z̄vj , j̄q I Q̄t̄` i e`en̄vi |
- 5| B̄st̄i w̄R, ev̄sj̄v, m̄gv̄R BZ`w` me w̄el̄t̄q c̄w` v̄t̄bi m̄ḡq av̄i v̄ew̄n̄K Q̄wei t̄L̄j̄vi e`en̄vi |
- 6| m̄sM̄x̄t̄Zi ḡva`t̄g w̄ew̄fb̄æk̄ã I Z̄vi m̄w̄K D`P̄vi Y t̄k̄L̄v̄t̄b̄v|
- 7| w̄ew̄fb̄æaīt̄bi k̄vi w̄i K̄ w̄k̄q̄lv (t̄L̄j̄v) I m̄sM̄x̄t̄Zi ḡva`t̄g M̄w̄yZ I Ab`v̄b` w̄el̄t̄qi c̄w` v̄b|

w̄ki i m̄Rbx I K̄íbv kw̄³i w̄eK̄v̄t̄ki t̄q̄t̄i P̄vi "K̄vi"; m̄sM̄x̄Z I k̄vi w̄i K̄ w̄k̄q̄lv ` q̄Z̄v e`en̄v̄t̄i R̄b` w̄ew̄fb̄æ K̄vh̄p̄g c̄wi K̄íbv I Z̄v ev`ēv̄q̄b K̄ivi t̄q̄t̄i w̄j̄ w̄b̄ḡw̄j̄ w̄LZ f̄v̄t̄e f̄w̄M̄ K̄iv h̄v̄q̄|

K) c̄ȫK - c̄ȫw̄gK w̄k̄q̄lv

L) c̄ȫg t̄_t̄K w̄Z̄x̄q t̄k̄iW

M) Z̄Z̄x̄q t̄_t̄K c̄Āg t̄k̄iW

ḡj̄`v̄q̄b c̄ȫw̄q̄v

1. w̄k̄i K̄j̄vi w̄ew̄fb̄æḡva`g e`en̄v̄t̄i w̄b̄t̄R̄t̄K Dc`v̄cb̄ K̄ivi ` q̄Z̄v h̄v̄P̄v̄B|
2. m̄Rbx I K̄íbv kw̄³i w̄eK̄vk̄ w̄ew̄fb̄æm̄ij I R̄w̄lj̄ K̄vh̄p̄w̄ij̄ i ḡa` w`t̄q̄ c̄ȫK̄vk̄ K̄ivi q̄ḡZ̄v h̄v̄P̄v̄B|
3. c̄ȫK̄vk̄aḡ®K̄j̄ we`vi Dc`v̄cb̄v̄q̄ Av̄Z̄w̄ek̄t̄t̄mi ḡv̄T̄v ev`f̄ h̄v̄P̄v̄B|

* GB Aa`v̄q̄w̄ w̄el̄q̄w̄f̄v̄ĒK ` j̄ t̄j̄vi m̄t̄½ Av̄t̄j̄ v̄P̄b̄m̄v̄t̄c̄t̄q̄ c̄Ȳq̄K̄iv n̄t̄e|

w̄el̄q̄, t̄µ̄w̄U N̄Èv, w̄c̄wi q̄W m̄sL`v (t̄µ̄w̄U N̄Èv Ab̄h̄vq̄x) w̄b̄t̄ḡie Q̄t̄K t` L̄v̄t̄b̄v n̄t̄j̄v̄N̄i

G· t̄c̄m̄f AvU© w̄el̄q̄Áv̄b	t̄µ̄w̄U N̄Èv	t̄ḡv̄U m̄ḡq (N̄Èv)	w̄c̄wi q̄W m̄sL`v (t̄µ̄w̄U N̄Èv Ab̄h̄vq̄x)	w̄c̄wi q̄W m̄sL`v (t̄k̄iWYK̄t̄ȳ Ab̄j̄k̄j̄ b)	w̄c̄wi q̄W m̄sL`v (w̄k̄L̄b)	w̄c̄wi q̄W m̄sL`v (t̄ḡv̄U)	t̄k̄iWYK̄t̄ȳ Ab̄j̄k̄j̄ b (t̄ḡv̄U N̄Èv)	w̄k̄L̄b (t̄ḡv̄U N̄Èv)	t̄ḡv̄U m̄ḡq (N̄Èv)
Uvg ¹	.5	.5×15 = 7	5	3	2	5	4.5	3	7.5
Uvg ²	1	1×15 = 15	10	7	3	10	10.5	4.5	15
Uvg ³	1	1×15=15	10	7	3	10	10.5	4.5	15

Aa"q wZb

†Kvm©gj"vqb

†Kvm[©]gj^ˆvqb

wVvcGW †Kvm[©]gj^ˆvqtb MwVbK Ges mvgwóK Dfq cKvi gj^ˆvqtb e^ˆe^ˆv ivLv ntqtQ | †Kvm[©]Pj vKvjxb mKj ch[®]q MwVbK gj^ˆvqb e^ˆenvi Kiv nte |

MwVbK gj^ˆvqb

Bb ÷ v[±]i vK[¶]v[¶]K msukó vel tq gj^ˆvqtb gva^ˆtg mvgwM[®] Ávb I `¶Zv AR[®]b c[®]qvRbxq mnvqZv t^ˆ qvi t[¶]†^ˆ vbgvj wLZ e^ˆe^ˆv vbtZ cvt^ˆb-

- vK[¶]v[¶]K Zvi vbt^ˆRi vK[¶]Lbjvf vel tq AM[®]wZ m^ˆú†K[©]avi Yv t^ˆ qvi Rb^ˆ c[®]qvRbxq wVvc^ˆvK w^ˆ tq
- wVvc^ˆvK t^ˆ qvi t[¶]†^ˆ Zvi AvR[®] Ávb ev `¶Zvi NvUwZ m^ˆú†K[©]úó avi Yv w^ˆ tq
- tm NvUwZ Kxfv^ˆte c^ˆY Kiv hvq tm vel qw^ˆ ve^ˆwi Zfv^ˆte ey^ˆStq etj A^ˆ G Rb^ˆ Kx KvR Ki^ˆZ nte tm m^ˆú†K[©]avi Yv w^ˆ tq

Kxfv^ˆte MwVbK gj^ˆvqb Kiv t^ˆZ cvt^ˆi

- GKRB vK[¶]v[¶]K GKvKx A^ˆev `jxqfv^ˆte ch[®]¶Y K^ˆi
- c^ˆkaK^ˆi A^ˆev c^ˆkaKivi m^ˆthw^ˆ w^ˆ tq
- wvfb^ˆkvR w^ˆ tq h^ˆv-c^ˆR± Ki^ˆZ w^ˆ tq, †Kv^ˆbv vel tq wj Lt^ˆZ ev ej^ˆZ w^ˆ tq
- †Kv^ˆbv vel tq Abm^ˆÜvb ch[®]ey^ˆY Ki^ˆZ w^ˆ tq

DcKiY : c^ˆZw^ˆ t^ˆ†^ˆB vK^ˆv^ˆ c^ˆw m^ˆúwK^ˆ KvR m^ˆúv^ˆ b m^ˆú†K[©]wVvc^ˆvK t^ˆ †eb | wVvc^ˆvK Aek^ˆB BwZevPK nt^ˆZ nte | thgb ðtZvgvi KvR fvj fv^ˆteB G^ˆ†M^ˆ“Q, Z^ˆte G RvqMw^ˆ Zwg cwi eZ^ˆB Ki^ˆZ PvI Kxlvó fj i × Kivi t^ˆ†^ˆ ðAv^ˆQv, Avwg vK^ˆs^ˆ Gfv^ˆte eje/wj Le | A^ˆev wVK^ˆkvix t^ˆ †L, Zwg th k^ˆw^ˆ wj †LQ, Zv mwK Kxlv hvPvB K^ˆi vbt^ˆe |

Bb ÷ v[±]i MY Gfv^ˆte avi vewnK Ges cwi Kiv Zfv^ˆte vK[¶]v[¶]K wvfb^ˆkvR ch[®]¶Y I hvPvB K^ˆi †Kv^ˆbv vbw^ˆ v^ˆ vel tq vK[¶]Lb AM[®]wZ m^ˆú†K[©]avi Yv jvf Ki^ˆZ cvt^ˆb | G Rb^ˆ Bb ÷ v[±]i MY th e^ˆe^ˆv M^ˆY Ki^ˆteb Zv nt^ˆjv—

- vbw^ˆ v^ˆ mgq A^ˆsí c^ˆZw^ˆ vK[¶]v[¶]K vK[¶]Lb AM[®]wZ m^ˆú†K[©]w^ˆqv^ˆ t^ˆZ A^ˆev vK[¶]v[¶]K tcv^ˆU^ˆd^ˆwj I^ˆZ g^ˆs^ˆe^ˆ wj †L ivL^ˆteb
- Kx Uj m e^ˆenvi Ki^ˆteb tm m^ˆú†K[©]GKw^ˆ wj wLZ cwi Kíbv ^ˆZwi Ki^ˆteb
- Kx c^ˆkaKi^ˆteb, Kx ej^ˆZ t^ˆ †eb, Kx wj Lt^ˆZ t^ˆ †eb A^ˆev Kx KvR Ki^ˆZ t^ˆ †eb tm m^ˆú†K[©]wi Kíbv Ki^ˆteb
- wVvc^ˆvK me t[¶]†^ˆ nte wj wLZ Ges vK[¶]v[¶]K^ˆ e^ˆe^ˆv vbj ZvI gw^ˆUi Ki^ˆZ nte
- c^ˆZ^ˆK vK[¶]v[¶]K Zvi Ávb I `¶Zv AR[®]bi Dch^ˆ c^ˆY w^ˆ †Z nte |
- wVvcGW Kg^ˆ†^ˆZ A^ˆv^ˆm^ˆvBbt^ˆgU, Dc^ˆvcb A^ˆev A^ˆvK^ˆkb wi m^ˆ†P^ˆZv^ˆ i Ávb I `¶Zv AR[®]bi h^ˆvh^ˆ c^ˆY ivL^ˆZ nte |

- cŕg t_†K ZZxq UtgP gta" vel qÁvb Ges vkŕŕvĀvĭbi lci A"vmvBbtgU tj Lvi e"v vb†Z nte |
- A"vmvBbtgU mutKAek" B Bb÷††i i wdWe"vK _vK†Z nte, hv†Z msik vkŕŕv_ŕµgvš†q Dbqb mvab Ki†Z cv†i |
- A"vmvBbtgU i gvb vbaŕŕ Y Ki†Z Aek" B vel qU mutKvkŕŕv_ŕ Áv†bi Mfxi Zv, Dcj wä Kivi ŕŕgZv, fvlvÁvb Ges tj Lvi `ŕŕZv mutKwj vLZ gšé" w†q vkŕŕv_ŕK G vel q_†jvi Dbq†b mnvqZv w†Z nte |
- A"vmvBbtgU Povšfv†e mubKivi Rb" 2-5 w† b mgq w† †eb | GK mBv†ni gta" Zv vbi xŕŕ Y Ges cvŕgvRŕ †k†l tcvU†dvwj l†Z msi ŕŕ Y Kiv nte | PovšfA"vmvBbtgU Aek" B m†ŕ i D†jĭ _vK†Z nte, Zv eB l tj L†Ki bvg n†Z cv†i, †Kv†bv e"vŕŕ i AvŕfÁZv t_†K †bqv n†j tmB e"vŕŕ i bvg l vWKvbn D†jĭ _vK†Z nte |
- Kvm i ie cŕg t_†KB cvWZ †Kv†bv vel †q tŕvU AvKv†i i iPbvŕj K tj Lv A_ev vb†Ri tj Lv M†ŕ i gva"†g tj Lv/evjv `ŕŕZv Dbq†bi Rb" GKwaKevi Abkxjb Ki†Z nte |

A"vmvBbtgU gj"vq†bi tŕŕ†ĭ veteP" vel q

- A"vmvBbtgU i gva"†g GK Rb vkŕŕv_ŕ †Kv†bv vel †q avi Yv, ZĖjev Z_ mutKMfxi Dcj wä cŕKvk cvq | [G tŕŕ†ĭ cŕĖ Z†_i Mfxi Zv vev†hŕŕ]
- A"vmvBbtgU i gva"†g vkŕŕv_ŕ vPšŕkŕŕŕŕ, fvlvÁvb A_ev vel qU mutKZvi `ŕŕŕŕŕ/2 cŕKvk cvq | [G tŕŕ†ĭ vPšŕkŕŕŕŕ i Mfxi Zv Ges fvlvÁvb vev†hŕŕŕ]
- A"vmvBbtgU ^Zvi Kivi R†b" Z_ /DcvĖ msMŕni cŕŕqvRb nte | Z†e Zv Aek" B cŕmŕŕ/2K n†Z nte | [msMŕxZ Z_ /Z†Ėji mW KZv vev†hŕŕŕ]
- A"vmvBbtgU ^Zvi Kivi Rb" GK ev GKwaK Drm e"envi Ki†Z nte | mncvW vkŕŕv_ŕ A_ev Ab" †††Kv†bv Rvbn†kŕvbn e"vŕŕ i mv†_ Av†j vPbn Kivi l cŕŕqvRb nq | BŕUvi †bU t_†K msik vel q WvDb†j W K†i Zv f†j vfv†e c†o vel qU Dcj wä Ki†Z nte | G vel q_†jv msik vel q Bb÷††i vbnŕŕZ Ki†b | (m† D†jĭ Ki†Z nte)

A"vmvBbtgU gj"vqb

- A"vmvBbtgU cŕŕgKfv†e tMŕWi gva"†g gj"vqZ nte | Dc†i vwj vLZ vel q_†jv g†b ti†L Bb÷††i G, ve, vm, vW ti vU†q gj"vqb Ki†b | GLv†b, G A_AvZ DĖg, ve A_DĖg, vm A_Pj bmb, Dbqb Kiv cŕŕqvRb ŕMŕŕ A_e"vcK Dbqb Kiv cŕŕqvRb | (vm A_ev vW tMŕcŕŕŕ A"vmvBbtgU Bb÷††i civgkAbv††i c†ivq vj†L gj"vq†bi Rb" Rgv w†Z nte |)
- PovšfA"vmvBbtgU gj"vq†bi tŕŕ†ĭ vbaŕŕ Z b††i vŕŕvĖ†Z b† cŕvbn Ki†Z nte | G vel q_†jv msik vel †qi Bb÷††i†K vbnŕŕZ Ki†Z nte |
- A"vmvBbtgU mutKAek" B Bb÷††i i wdWe"vK _vK†Z nte hv†Z msik vkŕŕv_ŕµgvš†q Dbqb mvab Ki†Z cv†i |

3.1.1 A`mvBbtgU i`K (bgbv)

GwU GKwU D`vniY gvI | vbtR G bgbvU AbjniY Kti AvtiKwU i`K `Zwi Kti vbtZ cvi`eb |

gvb`E/velq	i`K-Gi mPK/vbt`RK	b`
fvgKv	velqwi Dti`k` mwKfvte evY velqwi m`utK`c`vgK avi Yv msuyB I h_vh_fvte evY	3
velq`i e`vL`v-`ektY vbr`gZvgZ eY`v	Dch` Z`mn velq`w hv_h_ e`vLvmn evY velq`e`vLv Kivi tytI velqAvb I wkyYveAvb m`uNK` avi Yv cKwKZ wkyv_ tJ Lvi ÷vBj, gZvgZ Ges hv` Dc`vctbi tytI vbr`Zvi cwi Pq cvl qv hvq	6
tJ Lvi gvb	fvlwZgvb (evbv, e`vKiYMZ i`xZv) tJ Lv gvb (fvlvi e`envi, c`E Zt`i `ektY I Mfxi Zv) tJ Lvi `N` (Lp tQv A_ev Lp eo nl qv evAbxq bq)	3
Dcmsvi	Dc`wcz Zt`i mvi -mstyc Kiv bZb Zt`i Dc`vcb	3
tgwU b`		15

3.1.2 tKm ÷wW Dc`vcb

tckwMz wkyv velq GKwU tKm ÷wW Kti Zv Dc`vcb Kitz nte | c`Z`K wkyv`tckwMz wkyvi Ašf`
thtkvb velq thgb- wki i weKik c`K-c`vgK tkvtZ cv Dc`vcb tKskj, wkyv_ i thtkvb mgm`v I
Zvi mgvavb BZ`w velq wZxq UtgP` i iat`tK tKm ÷wW Kite | msw` Bb ÷`i MY GRb` c`qvRbxq
vbt`Rbv w`eb | tKm ÷wW Kivi Rb` `B gvm mgq w`tZ nte | tKm ÷wW tkl ntj GKwU i`v`Zwi Kti
tmB Abjni`i GtKKRb wkyv_`K Dc`vcb Kivi m`hM w`tZ nte | PZ`UtgP` tktl wvUAvbtZ Ae`vb
Kvtj tKm ÷wW Dc`vcb Kitz nte |

tKm ÷wW Kx?

tKm ÷wW th tkvb MtelYv Kivi gZB GKwU AbjnÜvb c`uqv | mnRfvte ejtZ tmjt tKm ÷wW Öviv
vbw`eo I Mfxi fvte ch`eyY ev AbjnÜvb Kiv e`sq | GB AbjnÜvb ev ch`eyY tkvb e`w`, tkvb `j ev
tMw` tkvb c`Z`v m`utK`Kvb wtkl Z` jvfi Rb` ev mgm`v vbtq Kiv ntq `vtK | c`KZ ctj tkvb
KvR vbtqwrZ `vKvi mgq KvRi mjeavi Rb` A_ev Zv Dbq`bi Rb` Ggb wKozZt`i c`qvRb nq hv
Mfxi fvte ch`eyYi gva`tg ev AbjnÜvb Kti cvl qv thtZ cvti | GKwU c`Z`vbi e`v`ctKi KvQ thgb
tZgvb c`vgK w`vj tqi GKRb wkyK tKm ÷wWi gva`tg Zwi wkyv`vb velq wvfbwmgm`v A_ev mjeav
m`utK`Z` tctZ cvtib | GKRb wkyK wkyv`vb Kvhp`g cwi Pvj bv Kvtj A`bK wvP` AwfAZv ev mgm`vi
m`yLb ntZ cvtib | thgb GKwU vbw`E cwi etii GKwU wki Zvi A`bK `b`Zv Z_v c`ZKj Zv mtEj |

AZ"šifvájv djvdj KižZ cvižQ| cvkvcwk GKwU D"PveĚ cwi evti i mšfb Rxeb hvcb I covi bvi tyťĪ mKj mjeav cvl qv mĚj| cixývq vbqgvtbi djvdj KižQ| wKš'cĕkontjv Gi Kg NUbv tKb NUžQ? Avgiv gtb Kwi bvbv KviťY D"P weĚ ev ga" weĚ cwi evti i mšfbiv covi bviq fvtjv djvdj Kti vřK| hLb Zv nq bv, tKb nĚQ bv tm Kvi YuU LřR tei Kiv D³ Kviťbi AvťjvřK e"e"v vbťj tMťj D³ wkiwU covi bviq fvtjv KižZ cviže| Avevi ř Lv hvq, wKozwkyv_PmWZ ev weAvřb D"Pgvřbi `ýZvi cwi Pq w řQ| wKš' evsjv ev BstiwRžZ fvtjv KižZ cvižQ bv| GKRB wkyK Giæ Avřiv AřbK AwřÁZvi mšjLb nřZ cvřib| řmB wkyřKi DwPZ Giæ řKvb wvřqi Kvib LřR tei Kiv| GLvřbB řKm ÷ wWw cwmw½KZv KviY řKm ÷ wWw Kti Gi Kg mgm"v ev mdj Zvi KviY řřb řm Abymři cieZřc`ťyc MōY Kiv thžZ cvři |

wWwGw KgmřPžZ řKm ÷ wWw cĕquvřK AšřF Kiv nřqřQ cĕvBZ 1) AvřPšb cĕquvřK mg, Kiv 2) KviY I djvdj mšúKřbveofře Dcjmř Kiv 3) wkiw Kxřře wktL ev wklžZ cvři řm mšúřKřAšřř jvř Kiv|

aviYv Kiv hvq cĕKZ MřelřKi `wōžZ mšúw Z GKwU řKm ÷ wWw wcuUAvBžZ řkōyi mncwřř i mšřřL Dc"řcb Ktiž Zv mKtiž i řckwMZ DcjmřřK mg, Kitiže|

wKřře řKm ÷ wWw cwi Pvj bv KižZ nře|

th řKvb MřelYv Křgř gřa" řKm ÷ wWw Ggb GKwU cĕquv hvřZ h_vh_Z" msMōni gvařg wvřqwi cĕKZ řře cĕKvř cvq ev aviYv jvř Kiv hvq| MřelYv Kgřcwi Pvj bvi gZB řKm ÷ wWwřK 4wU fvtřM fřM Kiv hvq|

- 1. řKm ÷ wWw cwi Pvj bv Rb" cwi Křb MōY Kiv
- 2. cĕkeř, řPKwř ÷ BZ"w Uj m e"envi Kti Z" msMō Kiv
- 3. msMřxZ Z" wvřkōY Kiv
- 4. cōB Zř"i AvťjvřK mřcwi k/gšě" cřqb Kiv

wWwGw KgmřPi Avab řckwMZ wkyv wvřř GKwU řKm ÷ wWw mšúv`b Kti Zv PZ_řvřřř řkřl wcuUAvBžZ Ae"řb Kvřj Dc"řcb Kivi K_v evj nřqřQ| řm Rb" cōZ"K wkyv_ř2q řvřřř i řžZ mřkř Bb ÷ řžři i cívřřřř řKm ÷ wWw cwi Pvj bvi cwi Křb MōY Kitiže|

cĕřgB GKwU wvřq wbeřřb KižZ nře| řKm ÷ wWw wbeřřřb Bb ÷ řžři cĕqvRbřq vbř" Rbv w řeb| A_ev mřkř wkyv_ř mřř wvřqwi řKm AvKři wj Lřeb thgb 3q řkōyřZ DwĚbřřř tek wKozwkyv_PmWZ ev BstiwR wvřř KwiřýZ AMōwZ jvř KižZ cvižQbv| A_ev 4_řkōyi GKRB wkyv_řřkōy Kvřřg AskMōřb AvMōx nq bv wKš'řLjvřjv KižZ řm Lř Drmvřx| D³ `řU řKm mgm"v wřřře cōZqgvb nq Avevi GKwU řKm nřZ cvři 2q řkōyi GKRB wkyv_řcovi bv fvtjv wQřjv bv wKš'3q řkōyřZ DwĚbřřř fvtjv AMōwZ cōkō KižQ| Gi KviY LřR tei Ktiž Giæ Avřiv AřbřKi tyťĪ cwmw½K řře j ä AwřÁZv Kvřř j wvřřbv thžZ cvři |

řKm wbeřřb Kivi cři řKm ÷ wWw Kivi Dřř k" (2wU ev 3wU) wbařřY KižZ nq| thgb- řkřlv³ řKm wvřř Dřř k" nřZ cvři -

- wkiw 2q řkōyřZ Aa"qbKvřj řKb covi bviq fvtjv KižZ cvřib; Zvi KviY LřR tei Kiv
- 2q řkōyřZ řKvb řKvb wvřř řm Lvivc djvdj KtižQ Ges řKvb řKvb wvřř řm fvtjv KtižQ Zvi KviY LřR tei Kiv;
- 3q řkōyřZ Aa"qbKvřj řm covi bviq fvtjv KižQ Zvi cōvř msMō Kiv Ges fvtjv Kivi KviY wvřř Kiv;

Dfík` wbañtYi cti Dfík` Abjnti GKwaK mPK wPnyZ Kti ckeî cÿqb KitZ nte| jy`j ev e`w³ AbmÜvb (thgb D³ wkyv_ê, wkyv_ñ mncWx, wkyK, eev-gv) Kxfvte ckeî e`envi Kiv nte A_ñ mrvyZKvi, cöké wjwLZ DEi chëyY BZ`w` cöµqv wbyñ Kti GKwJ cwi Kíbv ^Zwi KitZ nte| cwi Kíbv Abjnti Z_` msMñ KitZ nte A_ñ jy`tji wBKU t_tK ckeî e`envi Kti th Z_` cvl qv hvte, Zv msMñ KitZ nte|

AZtci msMnxZ Z_` Dfík`/MtelYv ckeAbjnti tkñYKiY Kti cici Abt`Qt` wjLtZ nte| Gfvte Z_` ,tjv wetkñY Kti th djvdj cvl qv hvte Zvl wefbaAbt`Qt` gšé` AvKvti wjLtZ nte| djvdjtji wfvÉtZ mpcwi k wjLtZ nte|

ctiv welqW Dc`vcñbi Rb` tcv÷vi tccvti A_ev cvl qvi ctqñU msWYß fvte wjLtZ nte| Dñk` th Dc`vcñbi tñtñ tKm ÷wWw welq (tKBm) tKm ÷wWw Kivi Rb` cwi Kíbv, tUej AvKvti msMnxZ Z_`, djvdj Ges mpcwi k ,tjv GtK GtK eYñv l e`vL`v KitZ nte| wbtñé QtK mgMñwelqW Ztj aiv ntjv:

KñRi bvg	mnvqK/ jy`j	KLb Kiñe	gšé`
1 mgm`vtK wbeñb	Bb ÷ t±i	2q UvtgP 1g mBvñ	Bb ÷ t±i wkyv_ñ mvt_ AvtjvPbvµtg
2 cwi Kíbv cÿqb	Bb ÷ t±i	2q UvtgP 2q mBvñ	Bb ÷ t±i Abtgv` b Kti `vñyi Kiñeb
3 ckeî cÿqb	Bb ÷ t±i	2q UvtgP 3q mBvñ	Bb ÷ t±i i civgk [©] Abjnti
4 ckeî l tPKwj ó e`envi Kti Z_` msMñ	Bb ÷ t±i /mncWx/ cökY we`vj tqi wkyv_ê, cö wkyK, wkyK, AvffveK	2q UvtgP 4_ [©] , 7g mBvñ	mrvyrKvi, chëyY, `jwfvÉK gZvgZ msMñ, wefbaZ_`cy K t_tK Z_` msMñ
5 Z_` tkñYKiY l wetkñY (ckeî l Dñtñk`i AvtjvtK)	Bb ÷ t±i l mncWx	3q UvtgP 1g-2q mBvñ	mvi Yx, QK e`envi Kti wetkñY Kiv
6 djvdj wbyñ l mpcwi k cÿqb	Bb ÷ t±i	3q UvtgP tkl 2 mBvñ	
7 cöZte` b AvKvti tjLv Ges cvl q-vi ctqñU/ tcv÷vi Bb ÷ t±i tccvti Dc`vcñ ^Zwi	Bb ÷ t±i	4_`Uvg [©]	4_`UvtgP tktl wcvUAvBtZ Ae`vbKvtj i wbb Abjnti Dc`vcñ KitZ nte

3.1.4 wi ðdKwlf Rvb@j (Reflective Journal)

1) Kxfvte wi ðdKwlf Rvb@j wj LtZ nte

- wi ðdKwlf Rvb@j c@Z`K wkyv_@ wLb c@uqvi GKwL , izcy@ K | wkyv_@v c@kyY we`vj t@ Ae`vbKvjxb Zvt`i wBR`^pSf-fvebvi c@Zdj b NUvq wi ðdKwlf Rvb@j i gva`tg | wi ðdKwlf Rvb@j wkyv_@hv wPsf-fvebv Kti Zvb Zwi tL D@jL Kti wj LtZ nte |
- wkyv_@v tk@YKt@y cW`vb ch@eyY, tk@YKt@y w@R cW`vb c@uqvq AskM@tYi gva`tg weifb@e AwfAZv AR@, wifb@eifb@eait@bi mgm`vi m@qLxb ntq Gme w@l@q mgv@t@bi c_ Awie@vi Kivi Rb` weifb@eZ` Z_v weifb@eK@kj Aeja@ Kitz nte | wi ðdKwlf Rvb@j Gme wPsf fvebvi c@Zdj b _vKtZ cvti |
- wkyv_@v wi ðdKwlf Rvb@j c@Zw`t@bi g@e` wj wce x Kti wcvWAvB Bb ÷ t@t@i KvtQ mBvn tk@l Rgv t`teb | Bb ÷ t@t@i tmw@tZ Ab@v@i Kiteb Ges c@qvRbxq civgk@`teb |
- wi ðdKwlf Rvb@j wK@Kgvb AR@bi c@vY wnmvte e`eüZ nte |

wi ðdKwlf Rvb@j tj Lvi t@t@I w@t@e@ w@lq , tjv wetePbv Kiv thtZ cvti N

1. wBR`^Dcj w@i gva`tg Mfxi fute fvetZ civ Ges w@t@RtK c@k@Kitz civ |
2. w@t@Ri AwfAZvtK eY@v Kitz civ Ges Zv mgm`vi m@½ GKxfZ/mgusZ Kiv |
3. wkyv_@v KZ@ c@E w@tkl c@k@e e`vcti `v@b fute gZvgZ c@kv Kitz cvti |
4. AvZ@mgvt@j vPbv gj K `wóf w/2 m@w Kiv Ges wLb@tK `b w`b Rxe@bi AwfAZvi m@½ wgvj t@ tbqv |

wi ðdKwlf Rvb@j i gva`tg Avgiv thme w@l@q m@j t@tZ cvti -

- m@uq wLb w@w@Z Kiv |
- wkyv_@v Db@b m@utK@w@w@Z nI qv |
- tj Lvi `yZv Db@b
- wkyv_@v wBR`^gZvgZ I `wóf w/2 c@kv Kivi m@hM |
- mRbkxj Zv I AvZ@mgvt@j vPbv Kitz civ |

wi tdkwlf Rvbŕj i bgbv QK

GKw D`vniY

Zwi L	m꠱úwì Z Kvhᄛᄛ	gšé"
15/02/15 i weevi	<ul style="list-style-type: none"> cŏK-cŏᄛᄛK wkyvi Rb" cwjK I ^`wbK cw-cwi Kíbv cŏᄛᄛ cŏK-cVb I cŏK-wj Lb wcl tᄛ cw` vŕbi Rb" DcKiY ^Zwi MwYZ wcl tᄛ DcKiY msMŏ 9.30 t_ tK 11.00 chšítkŏy Kvhᄛᄛ 	<ul style="list-style-type: none"> cwĳK cw cwí Kíbv Kivi cŕe[©] wkyv_ŕ i tgšLK cŏkKti, chŕeĳY Kŕi Ges tKvŕbv KVR w` tᄛ gj`vqb Kivi gva`tg wewfbcē ŕii ` tᄛ fWM Kŕi wLb tKvŕbv KVR cwí Pĳj bv Ki tZ nŕe GB wcl qW ^`wbK cw-cwi Kíbvq Ašfŕ Kí tZ nŕe tkŏy wky tKi mŕt_ Avŕj vPbv mŕtg cŏK-cŏᄛᄛK wkyvi cwĳK I ^`wbK cw-cwi Kíbv ^Zwi Kiv mnR nŕtᄛ Q DcKiY ^Zwi tek mgqmŕcŷ Ges Kŏmva fweŕ tZ Gi Rb" Avŕiv tenk mgq e`q Ki tZ nŕe tkŏy tZ wkyv_ŕ Dcw wZ nvi tek Kg cŏvb wky K tK G wcl qW Rvbŕ tZ nŕe G wcl tᄛ gvZv-wcZv I Awffve tKi GKw mfV WwK tᄛ tek fŕ tᄛ nq tkŏy Kvhᄛᄛ tLj vajvi e`ē`v`v Kvq wkyv_ŕ v tek Avb>` cvq
16/02/15 tᄛ vgevi	<ul style="list-style-type: none"> ^`wbK cwí Kíbv cŏᄛᄛ ^`wbK mgŕ tek I RvZxq msMxZmn e`vq tᄛ Gi Km cwí Pĳj bv tkqj I Kvŕ Ki Mí ejv I tkvbv tᄛ vlv I wPK tbi avi Yv GKw tkŏy Kvhᄛᄛ cwí Pĳj bv Kiv 	<ul style="list-style-type: none"> ^`wbK cwí Kíbv cŏᄛᄛ tbi mŕt_ DcKiY ^Zwi ev msMŏni KvRw Kŕi tᄛ tᄛ nŕe ^`wbK mgŕ tek, RvZxq msMxZ I kixi Pŕŕ Kŕm wcuAvB tZ kixi Pŕŕ I ^`wbK mgŕ tᄛ ki AwfÁZv e`envi Kŕi Giē Kvŕ Ri DcKwi Zv Dc j wä Kiv tMj Zŕe wki iv gRv cvq Giē wKŏz KvR`v K tᄛ fĳj nŕ tZ v

		<ul style="list-style-type: none"> tkqvj I KvťKi Mí ejvi týtĚ MĚi wewfbæNUbvi Qwe AuKv_vKťj I Zv tĚLĚ Mí ejťj wkyv_řv Zv gtb ivLĚZ cviĚ cieZPĚ Mí ev Qovi Kvťm Gie DcKiY wbtq AvmĚZ nĚ tgvUv-wPKťbi aviYv cĚvĚbi týtĚ wkyv_řv wbtřiv Kx Rvťb tm welqW gv_vq tiĚL G KvRWU KiĚZ nĚ
<p>17/02/15 g½j evi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ě wK cvW-cwi KĚbv cĚqb nvZ-cv I wĚťVi eĚvqvg IĚcbwU evťqĚĚvc tĚjwU Kvťm KiĚbv nĚjv wĚĚvjĚqi evBĚi Kx Kx AvťQ tm aviĚv cĚvb 	<ul style="list-style-type: none"> ceřťbi wkyv_ř i AMĚwZ gv_vq tiĚL cvW-cwi KĚbv KiĚZ nĚ AvR 11.30 tĚĚK 12.00Uv chřĚtkĚy Kvĥg cwi Pvj bvi mgq bZb wKQz AwfĚZv nĚjv wkyv_řv ZLbB gRv cviĚ hLb wkyKl wbtř tĚjvi mĚ½ ĥř nĚ wkyv_řv AuKĚZ fĚťjveĚtm mZivs ZĚĚ i wĚĚvjĚq tĚĚK evBĚi th eĚĚ A_ř MvQ-cvjv, cĚki, ewioNi, ivĚĚĚ tĚĚLj Zv ZĚĚ i AuKĚZ ejv ĥvq

Dij wLZ bgbv tĚĚK KĚqKwU Ěenkó DĚjĚĚthvMĚ

- cĚZwĚb wĚĚvjĚq mĚúwĚ Z KvR thgb-wewfbæwĚĚĚqi tKvťbv cvW/cĚťVi Askmn wKlb tkLĚĚbv KvťRi wĚĚkl w K mswĚjĚfvĚe eYĚv KiĚZ nĚ | gśĚ nĚ AbyPřbgjK A_ř fĚelĚĚZ DbqĚbi RbĚ Kx Kiv ĥvq | tm welqmn wkyĚťYi wewfbæĚKřj DĚjĚL KiĚZ nĚ |
- KvťRi aviwewwKZv iĚv KiĚZ nĚ | G týtĚ cvWĚcĚĚĚKi welqmgĚni ĥg AbĚniY KiĚZ nĚ |
- wkyKgvb ARřbi welqW gtb ivLĚZ nĚ |

3.1.6 Kgm̄nvqK M̄telYv/A`Kkb wi mvP©

1) Kgm̄nvqK M̄telYv (Action Research) ej tZ Kx tevSvq

Abv` Kij A`vKkb wi mvP©K_vUvi A_`uovq Kgm̄nvqK M̄telYv| BstivRuv euj cPvj Z ntjI evsjv ØKgm̄nvqK M̄telYv ivLv ntqtQ mnR tevSvi Rb`| A`vKkb ej tZ tKvrbv Kvhpig eSvq Ges wi mvP©A_` M̄telYv| M̄telYv ej tZ cKZctý tevSvq D`MZ tKvrbv mgm̄vi vel tQ AbymÜvb Ges AbymÜvb t_tK cÜB Z_` vetkY Kti mgvarb tei Kivi Kvhpig| mZivs Kgm̄nvqK M̄telYv ej tZ cKZctý tevSvq tKvrbv mgm̄vi Kvib tei Kti mgvarb LjR cvl qvi Kvhpig| Kgm̄nvqK M̄telYv AZ`šýi`¹I vBR` cwi mti Ges mij Dcvq m`uv` b Kiv hvq; Giæ M̄telYvq Aw`R mstkd AwZ mvgvb`| wWvcGW Kgm̄PZ Kgm̄nvqK M̄telYv MvwbK gj`vq tbi GKU Uj m A_ev cüqv wmvte AšF` Kiv ntqtQ| Kgm̄nvqK M̄telYv tckMZ Dbq tbi GKU KvRi cüqv wmvte wky`mn Ab`vb` tckMZ týtI e`envi Kiv nq| wWvcGW Kgm̄PZ Kgm̄nvqK M̄telYv GKRB wky`tKi tckMZ Dbq tbi KvRi Uj m wmvte e`envi Kiv nte, G cZ`vkvq G M̄telYv cüqv Abxj tbi gva`tg AvqE Kivi e`v ivLv ntqtQ|

wWvcGW Kgm̄PZ i aygvI evsjv, BstivR Ges evsjv`k I vekpwi Pq velq GKU Kti A`Kkb wi mvP© m`uv` b Kivi K_v evjv ntqtQ| A`Kkb wi mvP©2q UvtgP 1g mBvn t_tK i iaki tZ nte| 2q Ges 3q UvtgP 2q mBvni gta` Z_` msMö m`ubakitZ nte Ges ZZxq UvtgP gta` Zv wj tL Rgv w` tZ nte| BstivR vel tQ A`Kkb wi mvP©BstivR fvlvq tj Lv evAbxq Zte wcuAvB mcvti i vBKU t_tK vetkI AbgvZ µtg evsjvZi tj Lv thZ cvti |

A`Kkb wi mvP© gva`tg GKRB wky`v` w`v` wLZ Avb I `ýZvi cüvY cvl qv thZ cvti |

Avb : wky`vµg, velqAvb, wky`vweAvb, wki i weKvk I AvPiY Ges Ab`vb` Avb
 `ýZv: cwi Kíbv Kivi `ýZv, mgm̄v mgvar tbi `ýZv, mvgwRK `ýZv, tj Lvi `ýZv, AbvPš tbi `ýZv BZ`w`

2) Kxfvte Kgm̄nvqK M̄telYv m`uv` b Kiv hvq

Kgm̄nvqK M̄telYv m`uv` b Kivi týtI wntmte cüky`v we`vj tqi KvhpigtKB wbePb KitZ nte| cüky`v we`vj tQ cÜg t_tK ZZxq UvtgP gta`B Ab`vb` Abxj b Kvhpigtgi cvkvcwk A`vKkb wi mvP© KvR_tjv m`uv` b KitZ nte|

mgm̄v wbePb : mgm̄v wbeP tbi Rb` we`vj tqi A_ev tköy Kvhpig m`uv`KZ mgm̄v evQvB Kij fvtjv nq| thgb : wZxq tköyi A tBK wky`v` we`vj tQ Abp`w` Z_vtK, A tBK wky`v` kvbevi wud tbi ci we`vj q Z`w Kti, Giæ velq_tjv mgm̄v wntmte wPw`Z Kiv thZ cvti | tköy Kvhpig m`uv`KZ mgm̄v ntZ cvti : wZxq tköyi teiki f`w wky`v` evsjv nrtzi tj Lv Lp Lvivc, ZZxq tköyi A tBK wky`v` vbxq gvb m`utK`cwi`avi aviYv tbB, evsjv mvejxj frte cotZ cvti bv, ZZxq tköyi A tBK wky`v` BstivR Letter tP tbi bv ev cotZ cvti bv A_ev ZZxq tköyi 4 Rb wky`v` wkl tbi týtI axi MvZ m`ub` mgm̄v wbeP tbi Dcvq wmvte temjvBb gj`vqb A_ev thtKvrbv cwýK gj`vq tbi dj`vdj tK tetQ tbqv thZ cvti |

mgm'vi KviY AbymÜvb : thtKvfbv mgm'vi mgvavb LpRtZ ntj cÖtg Zvi KviY AbymÜvb Kiv Rimi | mWk KviY D`NvÜb KiþZ cvitj Zvi mgvatþbi c_l cvlqv hvq | mgm'vi KviY D`NvÜþbi Rb` newfbæDcvfq Z_` msMð KiþZ nte | we`vj q wkyv_ŕ, AwffveK, mnKgŕ wBKU t_þK mgm'vi aib l cÖqvRb eþS mvývrKvi ev cKgyjv cþY Kivi gva`tg Z_` msMð Kiv hvq | thgb-wkyv_ŕþKb evsjv mejxj frte coþZ cvti bv Zv Rvbvi Rb` wkyv_ŕ l mnKgŕevsjvi wkyþKi KvQ t_þK cÖqvRbxq Z_` Rvbv thþZ cvti | Avevi wkyv_ŕ Abcw`wzi KviY Rvbvi Rb` wkyv_ŕ l Zvi AwffvetþKi wBKU t_þK Z_` RvbþZ nte |

mgm'vi AbygZ mgvavb LpR tei Kiv : mgm'vi AbygZ mgvavb LpR tei Kivi tytÎ mncWx tkŕy wkyþKi mnvqZv wþþZ nte Ges wþþRI wPšf Kþi mgvavb tei KiþZ nte | thgb — AþK wkyv_ŕwbcvqZ Abcw`Z _vKþj mgvavb ntZ cvti D³ tkŕyi KtqKRb wkyv_ŕK wþþ weþMW Kþi Abcw`Z wkyv_ŕ` i ewoþZ wMtq we`vj tqi wbcvqZ Dcw`Z _vKvi mþdj mæúK`ejv, wkyK wþþRI Abcw`Z wkyv_ŕ` i ewoþZ wMtq gv-ewetþK tevSvþZ cvtib, wbcvqZ Dcw`Z _vKvi Rb` mgvb` wKQzcyj`vþii e`e`v KiþZ cvtib, mgvb` wKQzWwvþþbi e`e`v Kiv hvq |

`vbxq gvb mæúK`avi Yv t` qvi Rb` newfbæc`wz Abjxj b Kiv, wkyv_ŕ` i GMþiv, evþiv ev Giŕ msL`v covi tytÎ `þ`k GK, `þ`k `þ cov-tj Lv Abjxj b Kiv, KwW Qvovl Ab`vb` ev`É DcKiY e`envi Kþi `vbxq gvþbi avi Yv t` qv thþZ cvti | Abjŕfrte nvþzi tj Lvi mgm'vi tytÎ l mgvatþbi Dcvq LpR cvlqv thþZ cvti |

mgm'v Ges AbygZ mgvavb wPwýZ Kivi ci wkyv_ŕ GKwW wj wLZ cwi Kíbv Ges cwchŕejýY tPKwþ ÷ `Zwi KiþZ cvti | wj wLZ cwi Kíbv wþþ we`vj tqi cævb wkyK, tkŕy wkyK Ges msWkð Bb ÷ þþi i mvt_ Avþjvþbv KiþZ nte | Bb ÷ þþi wj wLZ cwi Kíbv Avþgv` b Kiþeb | (thgb mgm'v Ges AbygZ mgvavb wj tL cieZŕGK gvm Kx Kx Kiþe Zvi Zwi l l Kvþri Zwi Kv`Zwi KiþZ cvti | mgm'v tj Lvi tytÎ wkyv_ŕ` i bvg l tivj bs, mgm'v wPwýZ Kivi Zwi l Ges Kxfvte wPwýZ Kiv ntjv Zvi weeiY _vKþj fvþjv nq | mgvavb tj Lvi tytÎ cwýK cw cwi Kíbv QþK wLb tkLvþbv Kvþri we`wzi weeiY _vKþZ nte | cwýK gj`vqb Kxfvte Kiv nte Zvl wj LþZ nte | Gfvte ZwW cwýK, ``wbK cwi Kíbv l cwýK gj`vqþbi weeiY KgŕnvqK Mþel Yv cwi Kíbvq tj Lv _vKþe |

cwi Kíbvq AbygZ mgvavb ev`évb Kivi GKwW mgq wbaŕY KiþZ nte | mgvavb ev`évb Kivi KtqKwW avc _vKþZ nte | cÖZwW avþci KvR mæúv`þbi ci GKwW gj`vqb _vKþZ nte Ges gj`vqþbi djvdj Abymþi cieZŕavþci cwi Kwí Z Kvþŕtg cÖqvRbxq cwi eZŕ Kþi ev`évb KiþZ nte | cwi Kíbvq Dwj wLZ wbaŕi Z mgþqi cþi gj`vqb Kþi t`LvþZ nte mgm'vi KZUv mgvavb ntqþQ A_ŕ wPwýZ wkyv_ŕ` i wPwýZ mgm'v` þ Kiv mæe ntqþQ | G mgvatþbi AvþjvþK wkyv_ŕ` i cieZŕDbqþbi Kvþŕg wbaŕY Kþi Aveþiv Mþel Yv cwi Pvj bv Kiv thþZ cvti | Gfvte t` Lv hvq KgŕnvqK Mþel Yv GKwW Pþmi (Cycle) AvKvþi avivewwKfvte Pj þZ _vKþ |

KgŕnvqK Mþel Yv ev`évb

KgŕnvqK Mþel Yv ev`évb cÖkyY we`vj tq cÖZw`þbi wbaŕi Z Kvþŕtgi gva`tgB mæúv` b KiþZ nte | Zte Mþel Yv cwi Pvj bvi Rb` tkŕy wkyK, mncWx wkyK Ges cævb wkyKþK wþþ GKwW`j MvB KiþZ nte | wcvlAvB Bb ÷ þþi D³`þj i civgkŕ wntþte KvR Kiþeb | Zte Giŕ`þj i mvþwvK l cwýKfvte

cWchfeyY Kti wdWevK c0vb Kiv Qvov AwZwi³ tKvfbv KvR KiZ nte bv (cWchfeyYi KvRwU mncWx wkyK I tk0Y wkyK ev c0vb wkytKi AbZg GKwU KvR) | Zte wPwYz wkyv_0 i c0Zw b t0vU `tj i KvR, wgd0` tj GKvKx KvRi gva`tg m0uv` tbi cwi Kibv KiZ cvi tj fvjv nq | Gfite cwi Kibv Abjvti wba0i Z mgfqi gta` AbygZ mgvavtbi Kvhpig_tjv m0uv` b Kti t`Lz nte djvdj Kx`wovq | Kvhpig m0uv` tbi tytI c0ZwU avtc tk0Y wkyK A_ev mncWx wkyv_0 wBKU t`tK Kvhpig chfeyY Kti wdWevK M0Y KiZ nte | wtdKwUf Rvb0j c0Zw tbi Kvhpig m0uv` tbi mswyB weeiY_vKtZ nte | Kgm0vqK MtelYv ev`0vqb tktI GKwU wj vLZ c0Zte` b c0vqb KiZ nte | wj vLZ c0Zte` t0 vb0vj vLZ QK AbjviY Kiv fvjv |

1. fvqKv :
2. MtelYvi Dti`k` I th0v³KZv :
3. mgm`vi weeiY :
4. MtelYv cwi Kibvi Rb` `j MVb
5. mgm`vi KviY :
6. mgm`vi AbygZ mgvavb I mgvavb Kivi Dcvq (DcKiYmn Kvhpig):
7. mgvavb ev`0vqb cwi Kibv :
8. mgvavb Kxfvte Kiv ntqtQ Zvi mswyB weeiYi (wtdKwUf Rvb0j Abjvti) avivewwK gj`vqb I Zvi djvdj Dti`k` KiZ nte |
9. MtelYv Kvhp0tgi djvdj eY0v | djvdj eY0vq temjvBb gj`vqb Zt`i mvt`_Zj bv_vKtZ nte (c0hvR` tytI) |
10. Dcmsnvi

Kgm0vqK MtelYvi cwi Kibv (bgbv)

Kgm0vqK MtelYv i`iaKivi cteGKwU cwi Kibv c0vqb KiZ nte | cwi Kibvq_vKte —

- mgm`v wPwYzKiY I m0te` KviY wPwYzKiY
- mgm`vi KviYmn mgm`vi weeiY
- MtelYvi Dti`k` eY0v
- mgm`vi AbygZ mgvavb
- AbygZ mgvavb Abjvti cwYK cW cwi Kibv I `wBK cW-cwi Kibv c0vqb A_ev c0qvRbxq cwi Kibv M0Y
- cwYK gj`vqb Ges Uj m`Zwi
- cW chfeyY tPKvj ÷ Ges chfeyYi i`wB `Zwi

- msMnxZ Z_ we+kY I djvdj wby@
- djvdj i AvtjvK mcwi k

mgmiv wPyZKiYi tytI temjvBb gj`vqbK e`envi Kiv thZ cvi A_ev thKvbn cwjK gj`vqbi djvdj AbynvI I mgmiv wPyZ Kiv thZ cvi | Zte Gi evBti wLb tkLvbn Kvhptgi mvt_ msikAb` tkvb mgmivl wPyZ Kiv thZ cvi | G tytI Bb÷titi mnvqv tbi qv thZ cvi |

cwi Kibv cvqB Kti Bb÷titi Abtgv`b wbtZ nte | cwi Kibv AbynvI cZw`tbi KvR wtdKwF Rvb@j DtajL Kitz nte |

cwi Kibvi GKw bgbv

mgmivi we`wiZ weeiY : tyZvj mnKvix cU_vgK we`vj tq wWicGW Kvhptgi Aaxtb Abkxjb Kvhptg AskMAYKvtj cUg Uvg@_tK GKw KgnvqK Mtelyv cwi Pvj bvi wltq wmxvstbt qv nq | evsv wltq temjvBb gj`vqbKvtj t`Lv hvq th, wZxq tkYi 15 Rb wkyv_Pmvejxj fvtē cotZ cviQ bv | Avtjv chpeyY Kti t`Lv hvq th, cUq mevB evbv Kti I cotZ cvi bv KviY hpyyi, tkvbn tkvbn Kvi wPy mautKZvti chB aviYvi Afve | wbgq AbynvI Zvti njy`tj AšfP Kiv nq Ges cwjK I`wbK cvw cwi Kibvq Dvj wLZ wkyv_@ i eY@ Kvi wPy cwi Pq I hpyyi cwi wPwZmn cvw`vtbi wltq,tjv AšfP Kti`wbK wLb tkLvbn KvR cwi Pvj bvi cwi Kibv Kiv nq |

mgmivi KviY : D³ 15 wkyv_@ mvt_ K_v etj (mvjvrKvi), chpeyY Kti (KwPjvKvjxb I temjvBb gj`vqbKvtj), mncwX wkyK I Zvti AwffveKti mvt_ mvjvrKvti gva`tg mgmivi wbaWj wLZ KviY kbv³ Kiv nq

1. AchB Abkxjtbi KviY eY@ ktai aYwb mtpZbZv`wZtZ ati iLtz cviQ bv
2. tkY Kvhptg cwi Pvj bvq wkyv_@ AvM@ wetePbvq tbqv nqub
3. h_vh_ DcKiYi Afve
4. wkyv_@ i cZ`tKi mgmvtK AM@Kvi t`qv nqub

AbjgZ mgvavb

D³ Kvi Ymgw we+kY Kij wbaWj wLZ aviYv cvl qv hvq |

gvZ.fvlv cotZ cvivi Rb` cU_vgKfvtē th wltq,tjv GKRB wkyv_@K wewfb@Abkxjtbi gva`tg AvqE Kitz nte Zv ntjv

- eY@ ktai aYwbMZ mtpZbZv
- eYAvb
- kãAvb
- cvb Abkxjb cvtb
- Ges cwi tktl mvejxj Zv

aYvbMZ mPZbZvi tYtI wkyv_@i aYvbMZ cwieZ@bi KvitY th ktai A_e`tj hvq tm velq mPZbZvmn Gi@ Avtiv wKQzvelq wKlb tkLvfbv KvitRi AšfP KiZ nte| (thgb — Kjg I K`g G `jU ktā ōj ō aYvb Ges ō` ō aYvbi KvitY kā `jU A_e`tj hvq| ktai cŕg I tkl aYvb wPbtZ cviv Ges D`PviY KiZ cviv I evsjv Z_` cyfKi cŕE Gi@ KivR Abkxj b Kivi cŕqvRb nq|

- hP kā vetkŕY KiZ cviv (thgb — Mí = M j +c)
- D`PviY Abhvqx kãvsk ev eYAvj`v KiZ cviv (thgb — Kgjv= Kg jv| eB= e B)

eYAvb : thtKvfbv eY@PbtZ cviv, ej tZ cviv Ges wj LtZ cvivi mYgZv, eY@vjv m@utK@cwi wPvZi gva`tg wkyv_@eY@ AvKwZ, bvg Ges aYvb m@utK@cwi wPvZ jvf Kti | wkyv_@K GK eY@ AvKwZi mvt_ Ab` eY@ AvKwZi cv_R` kbv³ Kivi cŕqvRb nq|

GQovon wkyv_@i kãAvb, kãfvEvi ewx Ges wPy m@utK@cwi Yv_vKvi I A_@ wkyv_@i ōtkvbo, ōejvŕ ōcovŕ `jZv veKviki cŕqvRbxq Kvhpq wbtZ nte| tm Rb` cwjK cwi Kíbvq aYvbMZ eYAvb, kãAvb Abkxj tbi cŕqvRb nte| wkytKi GRb` wba@i Z cv`cy K, mggv@bi cy K I cŕqvRbxq DcKiY e`envi KiZ nte|

Dij wLZ velq vetepbv Kti GKw cwjK cwi Kíbv cŕqb KiZ nte Ges cwjK cwi Kíbvi AvtjvK `wbK cv cwi Kíbv KiZ nte| (wcuAvB wkyv_@vbt` wKv cyfK cŕE evsjv velq cwjK I `wbK cv cwi Kíbvi AvtjvK cwjK I `wbK cv cwi Kíbv cŕqb Kiv thtZ cvti |

cwi Kíbv ev`evqb : cwi Kíbv ev`evq@bi Rb` cŕwKfvte GK gvm mgq wbtZ nte| GB mgtqi gta` `Bw cwjK cv cwi Kíbv Ges cŕZw b `wbK cv cwi Kíbv mn cwjK gj`vqb KiZ nte| GLvfb Dtt` th, KgvnvqK Mtel Yv cwi Pj bvi Rb` th `j w wPyZ Kiv ntqŕQ tm `j w tK wfbvte tkLvfbvi cŕqvRb bvB| Zv` i tK njy A_ev bxj `tj AšfP Kti cv`vb KiZ nte| G cwi Kíbvq wPyZ mgm`v mgv@bi Rb` `wbK cv cwi Kíbvq aYvbMZ mPZbZv Abkxj bmn eYAvb I kãAvb Abkxj b, fvli Kwv@v tkLvi velq Ges kã `Zwi Abkxj b AšfP KiZ nte|

vetkŕl cwjK gj`vq@bi AvtjvK wkyv_@i Ae`vb hvPvB Kti cpivq wŕZxq cwjK I `wbK cv cwi Kíbv cŕqb KiZ nte| cwjK gj`vq@bi Rb` w@wLZ QKw e`envi Kiv thtZ cvti |

OK Abjvnti gj`vqb Kti c0Z`K wkyv_ŕ djvdj wfbvte tiKW@KitZ nte|

djvdj wtkdY I mpcwik : 2uU cwjK gj`vqb tktI c0Z`K wkyv_ŕ Ae`vb wPwYZ KitZ nte| mvejxj fvte cW Kivi Rb` wkyv_ŕ i thfvte wLb tkLvfbv KvR cwi Pvj bv Kiv ntqtQ, tmB Abjvnti wkyv_ŕ i djvdj tK gj`vqb KitZ nte A_ŕ bZb tKSkj M0Y Kivi dtj wkyv_ŕv th Zvf` i cWMZ Ae`vb Dbz KitZ tctitQ Zv wtkl fvte djvdj Dtl KitZ nte|

c0Z`K cwjK djvdj i Z_` Abjvnti Zv mviwYtZ Dtl KitZ nte| 1g ctji mtf_ 2q ctji, 1g I 2q ctji mtf_ 3q ctji Ges 1g, 2q I 3q ctji djvdj i mtf_ 4_`ctji djvdj wtkdY Kti Zv e`vL`v KitZ nte|

mpcwik : mpcwik `Biu wclq Dtl _vKitZ nte

c0gZ-KgŕnvqK MtelYvi gva`tg GKRB wkytKi tckvMZ Dbqb Kxfvte m0ubKiv m0e nq Zv eZgvb KgŕnvqK MtelYv m0uv`b Kivi AwfAZvi gva`tg Ztj aiv| GKK_vq Dtl KitZ nte th, GKRB wkytKi tckvMZ gv b Dbqabi Ab`Zg DEg Dcvq ntjv tckvMZ tytI thKvfbv mgm`vi mgvavKti KgŕnvqK MtelYv e`envi Kiv|

w0ZxqZ-15 Rb wkyv_ŕ gta` GK ev GKwaK wkyv_ŕ cW ejvi tytI ctivcvi fvte mvejxj bv ntj Zvf` i tK mvejxj cWK Kivi Rb` cpivq KgŕnvqK MtelYv Kivi mpcwik KitZ nte|

MtelYv Kivi c0qvRbxq Z_` I c0qv h_vh_fvte AbjntiYi Rb` tckvMZ wkyvi w0Zxq LE, evsjv wkyv_ŕv eAvb Ges wcuUAvB wkyv_ŕv b t`Kv t`K temjvBb gj`vqb, cwjK I `wbK cW cwi Kiv bv BZ`w Aa`vq,tjv fvte cW Kti t`LvZ nte|

A`vKkb wimvP` i wK (bgbv)

gvb`E	wclq	gšt`	c0B b0r`
mgm`v wbaŕY Ges Kg@cwi Kiv bv cŕqb	mgm`v wPwYZ Kivi gva`tg Kg@cwi Kiv bv cŕqb		5
	mgm`v Dtl Kti Dti k` eY0v Kiv		
	mgm`v wPwYZ Kivi Rb` msvk0 Z_` ch0jvPbv thgb – temjvBb t`K c0B Z_` ch0jvPbv Kti djvdj tei Kiv		
	tk0YKtji msvv I e`e`vcbv Ges Kxfvte AskM0Y wbu0Z Kiv nte Zv eY0v Kiv		
Kg@cwi Kiv bv Abjvnti A`vKkb wimvP` ev`lvqb	tk0Y wkyK, mncwvX wkyK Ges c0vb wkyK mgštq `j MVb cwjK I `wbK cwi Kiv bv, cwjK gj`vqb, cwjK gj`vqb Abjvnti cieZ`e`v M0Y, tk0YtZ cW cwi Kiv bv Abjvnti wLb tkLvfbv KvR cwi Pjv bvi weeiY tk0Y Kvŕ0g ch0eyY Ges gšt`i weeiY cwjK gj`vqb Zj bv Kti c0B Z_` wtkdY		7

djvdj	wewfbaeiᄢbi cᄢB Z_ weᄢkᄢY Kᄢi djvdj eYᄢv (mviwY e"envi Kᄢi) wmxšIMᄢY		5
Dcmsnvi mᄢcwi k	fuel"r Kgᄢwi Kíbv DᄢjLceR MᄢelYvKᄢRi mdj mgwᄢB Kiv mᄢcwi k MᄢY Kiv		3
ᄢgvU bᄢᄢ			20

- 1g ᄢ_ᄢK 3q Uᄢᄢᄣᄤᄥ ᄢᄢa" Kgᄢᄢᄢᄣᄤᄥ MᄢelYv mgvᄢB KiᄢZ ᄢᄢe |
- MᄢelYv cwi Pvj bvq mnKgᄢᄢᄢᄣᄤᄥ wᄢᄢK/ ᄢkᄢY wᄢᄢYK Ges cᄢvb wᄢᄢᄢᄣᄤᄥ mᄢᄢ_ GKᄢU`j MvB Kᄢi MᄢelYv cwi Pvj bv KᄢR mᄢᄢᄣᄤᄥ wᄢᄢZ ᄢᄢe; thgb ᄢkᄢY chᄢᄢᄣᄤᄥ wᄢᄢWe"vK ᄢ`qvi ᄢᄢᄢᄣᄤᄥ A_ev ᄢKvb mgm"v AvᄢjvPbv Kᄢi mgvᄢᄢᄣᄤᄥ wᄢᄢᄣᄤᄥ cᄢvgkᄢKᄢi BZ`w" | wᄢᄢUAvB Bb÷ᄢᄢi MᄢelYv cwi Pvj bvi ᄢᄢᄢᄣᄤᄥ cᄢvgkᄢKᄢi `wqZᄢcjb Kiᄢᄢeb |
- MᄢelYvi KᄢRᄢU ᄢᄢᄢZᄢ cᄢᄢᄢY we`vjᄢᄢi Abᄢᄢᄢᄣᄤᄥ KᄢRi mᄢᄢ_ hᄢᄢ mᄢZᄢᄢᄣᄤᄥ wᄢᄢ-wᄢᄢᄣᄤᄥ ᄢᄢᄢᄣᄤᄥ AvKkb wi mᄢᄢᄣᄤᄥ AMᄢᄢZ A_ev ᄢKᄢᄢᄣᄤᄥ mgm"v AvᄢjvPbv Kᄢi Zvi mgvᄢᄢᄣᄤᄥ KiᄢZ ᄢᄢe Ges MᄢelYvi KᄢR Gᄢᄢᄣᄤᄥ wᄢᄢᄣᄤᄥ ᄢᄢᄢZ ᄢᄢe |

3.1.7 wWmcGW tKvfm`cWmgxyv Kvhpug cwi Pvj bvaq Bb÷t±ti i Rb` wbt` Rbv

wWmcGW tKvfm`cWmgxyv Kvhpug cwi Pvj bvaq Bb÷t±ti i Rb` wbt` Rbv

wk`f`tki tckwMZ `f`Zv Dbqtb cvW mgx`f`v GKw Ab`Zg tKskj | wWmcGW wk`y`v`MY we`vj`tq Abkxj tbi mgq t`f`K cvWmgxyv cwi Pvj bv Ki`te | Gw GKw `jMZ I mnthwMZvgj K Kvhpug | G Kvhpug `tj i cOZ`K m`m`i tckwMZ Dbqtb mva`tbi j`f`f` cwi Pwj Z nq | ZvB wk`f`tki tckwMZ `f`Zv Dbqtb cvWmgx`f`vi `iZj; we`tePbv Kti Zv wWmcGW tKvfm`P MwYZ I cO`vgK we`Avb we`l`tq ev`evq`tbi e`e`v Kiv n`tq`0 |

MwYZ I we`Avb we`l`tq A`vKkb wi mv`f`P cwi e`f`Z`cW-mgx`y`v cwi Pvj bv Ki`tZ n`te |

cW mgx`f`v mdj ev`evq`tbi Rb` wbt` Rbv

1. cW mgx`f`v Kvhpug 1g Uvg`f`f`K 3q Uvtg`P g`ta` m`a`ub`Kti`Z n`te | 1g Uvtg`Pmgx`f`v `tj i mKj m`m` 1g-2q tk`v`i MwYZ we`l`tq Ges 2q Uvtg`P3q-5g tk`v`i cO`vgK we`Avb we`l`tqi Dci 1w Kti cW mgx`f`v cwi Pvj bv Ki`teb | MvBW Bb÷t±ti 3q Uvtg`P g`ta` cW mgx`f`v m`a`um`KZ mKj gj`vqb Kvhpug m`a`ub`Kti`teb |
2. c`k`f`f`Y we`vj`tq (9:30 t`f`K 1:00) Ae`vbKvj`xb m`y`eavg`tZv mg`tq cW mgx`f`v (Lesson Study) Kvhpug m`a`ub`Kti`teb |
3. mgq`w`f`vE`K (Timeline) cwi K`ibv QK Ab`mi`tY 1g g`v`m MvBW Bb÷t±ti Lesson Study`i Z`wE`K avi`Yv cO`vb Ki`teb | cieZ`f`Z `j MvB I mgq`w`f`vE`K cwi K`ibv cO`v`tbi mnvqZv Ki`teb | wOZ`xq gym t`f`K Lesson Study ev`evq`b Kvhpug `i`a`Kti`Z n`te |
4. MvBW Bb÷t±ti i t`bZ`tZj; cOZ`K c`k`f`f`Y we`vj`tqi c`k`f`f`Yv`x`c` c`avb wk`f`f`K Ges msuk`v tk`v`i wk`f`f`K`K wbtq K`tqKw `j MvB Ki`tZ n`te | `j Mv`tbi ci MvBW Bb÷t±ti`f`K `tj i cOZ`f`Ki f`v`gKv m`a`u`f`K`A`e`v`n`Z Ki`teb |
5. mgq`w`f`vE`K (Timeline) cwi K`ibv Ab`h`v`q`x Lesson Study Kvhpug (Plan-Do-See cycle) m`a`ub`K`i`Y v`b`v`v`Z Ki`tZ n`te |
6. cW mgx`f`vi Rb` cOZ`K `j t`eBR j`v`Bb gj`vqb n`tZ cO`B dj`vdj I Z`w`i Av`tj`v`f`K ev`w`Lb t`k`L`v`b Kvh`e`w`j cwi Pvj bvi mgq m`g`m`v v`b`e`P`b Kti cW cwi K`ibv cO`v`q`b Ki`teb | cW cwi K`ibv cO`v`q`b I Dbq`tb `tj i Ab`v`b` m`m` mnvqZv cO`vb Ki`teb |
7. mgx`f`v `tj i cOZ`K m`m` cOZ`w Lesson Study`i Cycle m`a`u`v`b cieZ`f`cW mgx`f`vi Kvhpug cOZ`dj`b QK c`f`Y Ki`teb, hv cieZ`f`Z MvBW Bb÷t±ti KZ`K gj`vq`tbi Rb` e`e`v`Z n`te |
8. MvBW Bb÷t±ti c`k`f`f`Y we`vj`tqi cOZ`K c`k`f`f`Yv`x`P Lesson Study Kvhpug v`b`a`v`i Z`O`f`K gj`vqb Ki`teb Ges Zv c`k`f`f`Yv`x`P t`c`v`B`tj m`si`w`f`f`Z `v`K`te |
9. MvBW Bb÷t±ti cOZ`K c`k`f`f`Yv`x`P Lesson Study Kvhpug`w`f`vE`K GKw cOZ`te`b cO`v`q`b Kivi Rb` cO`qv`R`b`xq mnvqZv cO`vb Ki`teb |
10. c`k`f`f`Y we`vj`tq cW mgx`f`v Kvhp`tgi m`p`ze`e`v`c`b`v`i j`f`f`f` mgq`w`f`vE`K (Timeline) cwi K`ibv QK e`e`v`v`i Kiv ev`A`Y`xq |

5. temjvBb ᵍj`vqb nᵗZ cÜB djvdj | Z_`w` i AvᵗjvᵗK A_ev wKlb tkLvᵗbv Kvhᵑᵍ cwi Pvj bvi Rb` mᵍm`v wbeᵑᵑb Kᵗi cW cwi Kíbv cᵛᵗᵑb Kiᵗeb | GQvovl cW cwi Kíbv Dbᵗᵗᵑb `ᵗji mKᵗji ᵍZvᵍZ ᵗi ZᵑnKvᵗi wetePbv Kiᵗeb |
6. wKᵑᵑv_ᵑ-wKᵑᵑK cW mᵍxᵑᵑvi (Lesson Study) Cycle mᵗúv` b cieZxᵑcW mᵍxᵑᵑv Kvhᵑᵍ wbaᵑi Z cÜZdj b QK cᵗY Kiᵗeb |
7. wbaᵑi Z QK AbᵑiYceᵑ cW mᵍxᵑᵑv (Lesson Study) Kvhᵑᵗᵍi Dci cÜZte` b cᵛᵗᵑb Kiᵗeb |
8. cW mᵍxᵑᵑv (Lesson Study) Kvhᵑᵗᵍi cᵗYKZ QK mᵍn tcÜdvBᵗj msi ᵑᵑY Kiᵗeb |

cW mᵍxᵑᵑv mᵗúv` ᵗb cÜKᵑᵑY we`vjᵗᵗi cÜvb wKᵑᵑᵗᵗKi KiYxᵑ —

1. cW mᵍxᵑᵑv `ᵗji m`m` wᵑᵗᵑᵗe AŠFᵑ nᵗeb |
2. cW mᵍxᵑᵑv Kvhᵑᵍ ev`éᵗᵗᵑbi Rb` 1ᵍ ᵍvᵗm Lesson Study`i ZwÉK avi Yv jvᵑf Kiᵗeb |
3. cW mᵍxᵑᵑvi mᵍᵗwᵑwÉK cwi Kíbv cᵛᵗᵑb (we`vjᵗᵗi iᵗᵑᵗᵑbi mᵗ_ mᵍšᵗ Kᵗi) wKᵑᵑv_ᵑ-wKᵑᵑKᵗK mᵑvᵗZv Kiᵗeb |
4. cwi Kíbv Abᵑvᵗx cW mᵍxᵑᵑv (Lesson Study) Kvhᵑᵍ ev`éᵗᵗᵑb mᵑvᵗZv Kiᵗeb |
5. `ᵗji m`m` wᵑᵗᵑᵗe cwi Kíbv Abᵑvᵗx cW mᵍxᵑᵑv (Lesson Study) Kvhᵑᵍ (Plan-Do-See cycle) ev`éᵗᵗᵑb mᵑvᵗZv Kiᵗeb |
6. `ᵗji m`m` wᵑᵗᵑᵗe temjvBb ᵍj`vqb nᵗZ cÜB djvdj | Z_`w` i AvᵗjvᵗK A_ev wKlb tkLvᵗbv Kvhᵑᵍ cwi Pvj bvi Rb` wKᵑᵑv_ᵑ-wKᵑᵑKᵗK mᵍm`v wbeᵑᵑb Kᵗi cW cwi Kíbv cᵛᵗᵑb | Zv Dbᵗᵗᵑb mᵑvᵗZv Kiᵗeb |
7. cW mᵍxᵑᵑv Pᵑ (Lesson Study Cycle) mᵗúv` bKvjxb | ZrcieZᵑwbaᵑi Z QK cᵗY Kiᵗeb |
8. wbaᵑi Z QK AbᵑiYceᵑ cW mᵍxᵑᵑv (Lesson Study) Kvhᵑᵗᵍi Dci cÜZte` b cᵛᵗᵑb Kiᵗeb |
9. cW mᵍxᵑᵑv (Lesson Study) Kvhᵑᵗᵍi cᵗYKZ QK `ᵑᵑi Kᵗi wKᵑᵑv_ᵑ-wKᵑᵑᵗᵗKi tcÜdvBᵗj msi ᵑᵑᵗYi Rb` n`íśí Kiᵗeb |

cW mᵍxᵑᵑv mᵗúv` ᵗb cÜKᵑᵑY we`vjᵗᵗi weᵗᵗ wKᵑᵑᵗᵗKi KiYxᵑ —

1. cW mᵍxᵑᵑv `ᵗji m`m` wᵑᵗᵑᵗe AŠFᵑ nᵗeb |
2. cW mᵍxᵑᵑv Kvhᵑᵍ ev`éᵗᵗᵑbi Rb` 1ᵍ ᵍvᵗm Lesson Study`i ZwÉK avi Yv jvᵑf Kiᵗeb |
3. cW mᵍxᵑᵑvi mᵍᵗwᵑwÉK cwi Kíbv cᵛᵗᵑb Ges cwi Kíbv Abᵑvᵗx cW mᵍxᵑᵑv (Lesson Study) Kvhᵑᵍ ev`éᵗᵗᵑb wKᵑᵑv_ᵑ-wKᵑᵑKᵗK mᵑvᵗZv Kiᵗeb |
4. `ᵗji m`m` wᵑᵗᵑᵗe cwi Kíbv Abᵑvᵗx cW mᵍxᵑᵑv (Lesson Study) Kvhᵑᵍ (Plan-Do-See cycle) ev`éᵗᵗᵑb mᵑvᵗZv Kiᵗeb |
5. `ᵗji m`m` wᵑᵗᵑᵗe temjvBb ᵍj`vqb nᵗZ cÜB djvdj | Z_`w` i AvᵗjvᵗK A_ev wKlb tkLvᵗbv Kvhᵑᵍ cwi Pvj bvi Rb` wKᵑᵑv_ᵑ-wKᵑᵑKᵗK mᵍm`v wbeᵑᵑb Kᵗi cW cwi Kíbv cᵛᵗᵑb | Zv Dbᵗᵗᵑb mᵑvᵗZv Kiᵗeb |
6. cW mᵍxᵑᵑv Pᵑ (Lesson Study Cycle) mᵗúv` bKvjxb | ZrcieZᵑwbaᵑi Z QK cᵗY Kiᵗeb |

OK-2

cW-chfejY OK

chfejYi bvg :		chfejYi ZwiL :		
wkjYi bvg :		we`vj tqi bvg :		
welq :		tkjY :		
chfejYi welqe`:				
cW`i iamgq :		cW mgwBi mgq:		
wkjYi AvPiY/Kvhewj	1 tkjYKj e`vcbv h_vh_	1	2	3
	2 AvZvekjmi mvt_ cvVi welqe`i Ici Avb I Dcjwa c0k0	1	2	3
	3 my`u0 wbt` k0v c0vb	1	2	3
	4 mwK Z_` cwi tek b	1	2	3
	5 wkjYK ms`iY I wUwPs c`vKjRi e`envi	1	2	3
	6 wkjYv_xj i ev`e AwfAZvi mvt_ m`u3KiY	1	2	3
	7 cW msuk0 Dchj wkjYvcKiY e`envi	1	2	3
	8 wkLb dj , Kvhpg I eivI KZ mgjq gta` mgstqmvab	1	2	3
	9 PK tevWj e`envi	1	2	3
	10 wkLb dj AR0 DcjhMx Kvhpg wbaH Y	1	2	3
	11 wkjYv_xj i gZvgZi c0Z _iZ;c0vb	1	2	3
	12 wkLtb wkjYv_xj i m`u3KiY	1	2	3
	13 wkjYv_xj i Drmn c0vb	1	2	3
	14 wkjYK KZR Nji Nji wkjYv_xj i KvR chfejY	1	2	3
	15 c0ZwJ wkjYv_xj wkLb c0qvRb wetePbv	1	2	3
	16 wkjYv_xj i c0kie DEi c0vb	1	2	3
	17 wkjYv_xj i c0Z eUfvevcbaAvPiY	1	2	3
	18 wkjYv_xj wPsf Kivi mthwM mj0	1	2	3
	19 cvVi wkLb dj I Kvhpgmgjni gta` thsw3K m`uK0 `vc b	1	2	3
	20 wivc` I k1/4vgj wkLb DcjhMx cwi tek mj0	1	2	3

		<p>Awfɬcɔ̃ ʷkLbdɬj i mɤf_ m½wZwenxb ʷkLb dj ARፀ Kiv ev ʰKvɬbv ʷkLb dj B ARፀ bv Kiv </p>				
B	<p>ʷkLb c̣uqv (avcmgɬni Ges ʷkLb ʰkLvɬbv Kvɬɬg evQvB- Gi gɬã mɬhM)</p>	<p>avcmgɬni gɬã cvi ˉuwi K mɔúɬKፑ ʷelɬq gɬbvɬhM bv ʰlqv ʷkLb c̣uqvq ʰwki fM ʷkɬv_xፑK mɔúፑ³ KiɬZ bv civ </p>	<p>avcmgɬni gɬã cvi ˉuwi K mɔúɬKፑ ʷelɬq ʷkQv gɬbvɬhM ʰlqv ʷkɬv_xፑ Kvɬvɬe ʰkɬL -G ʷelqvU K`wPr ʷetePbvq Avbv ʷkLb c̣uqv ʰɬK ʷkQz ʷkɬv_ xፑK evBɬi ivLv </p>	<p>avcmgɬni gɬã cvi ˉuwi K mɔúɬKፑ ʷelɬq chፑፑ gɬbvɬhM ʰlqv ʷkɬv_xፑ Kvɬvɬe ʰkɬL -G ʷelqvU ʷetePbvq Avbv ʰkɬYi ʰwki fM ʷkɬv_xፑ ʷkLb ʷbɔፀZ Kiv </p>	<p>GK avc ʰɬK Ab` avɬc h_vh_fvɬe cvi Mgb Kiv cɔ̃` ʷkZ c̣uqvi gva`tg ʷkɬv_xፑ i ʷkLɬZ DrmwvZ Kiv mKj ʷkɬv_xፑ i ʷkLb ʰkLvɬbv KvɬR mɔúፑ³ KiɬZ me iKg cፀPón MፀY Kiv </p>	<p>GK avc ʰɬK Ab` avɬc ˉvfwKfvɬe cvi Mgb Kiv mZKፂvi mwnZ cvi KwZ c̣uqvi gva`tg cɬivɬfvɬe ʷkɬv_xፑ i ʷkLɬb mɤvqZv Kiv ʷkLɬb mKj ʷkɬv_xፑ mɔúፑ³ Zv ʷbɔፀZ Kiv </p>
C	<p>ʷkɬv_xፑ ʰPšb I ʷkLɬbi mɬhM</p>	<p>ʷkɬK KZፂ ʷelqe`i e`vL`vɬZB ʰwki fM mgq e`q Kiv </p>	<p>ʷkɬv_xፑ i ʷbR`^ Ávb I avi Yv cፀKvɬki mvgvb` mɬhM ʰlqv cvɬV hv ʷkQz ʰkLvɬbv nɬqɬQ ʷkɬv_xፑ i Zv gɬ`ejɬZ ʰlqv </p>	<p>ʷkɬv_xፑ i ʷbR`^avi Yv cፀKvɬki Rb` ʷkQz cvi gvY mɬhM ʰlqv </p>	<p>ʷkɬv_xፑ i Acwi ʰPZ, AɬcɬvKZ Kw/b (challenging) cፀkፀmgm`v mgvavb KiɬZ ʰlqv </p>	<p>ʷkɬv_xፑ i GKK Ges/ev ʰhš Dɬ`vM ʰKvɬbv cፀkፀmgm`v `Zwi KiɬZ, tm cፀkie DĒɬii/</p>

		<p>cW`cy`fK ewY bZb kã Ges avi Yv ᄡᄢᄣᄤᄥ i cofZ Ges/A_ev gY`íKi fZ f`lqv fKvfbv mgm`v vb fq ᄡᄢᄣᄤᄥ i K`wPr wPšf Kivi mYhM f`lqv </p>	<p>cfe`kLvfbv ev cwi wPZ fKvfbv C×wZ (proce- dure) AbymifY m`ubœKiv hvq Ggb wKQzKvR ᄡᄢᄣᄤᄥ i Ki fZ f`lqv </p>	<p>ᄡᄢᄣᄤᄥ i Afc`vKZ KuWb (chal- lenging) wKš' Zv` i mvgf`g gta` mgvavb Kiv m`fe Ggb KvR f`lqv </p>	<p>cÖ È mgm`vi mgvavfbv f`f`f` cwi Kíbv cVqb, cwi Kíbv AbymifY Ges Dcmsnfti fcš`fZ ᄡᄢᄣᄤᄥ i mrvh` Kiv </p>	<p>mgm`v mgvavfbv cwi Kíbv cVqb, cwi Kíbv AbymifY Ges Dcmsnfti fcš`fZ cVqvRbxq mn- vqZv cÖ vb Kiv </p>
--	--	---	--	---	---	--

OK-4

cWmgx`v Kvh`fgi cVz`e`b OK (`tji m`m`f` i Rb`)

welq :

cWmgx`vi welqe`

cWmgx`vi mgqKvj :

wK`K :

mnvqK :

m`m` : 1|

2|

3|

4|

`tji m`m` wntmte fvgKv

K) cWcwi Kíbv cVqbKvjxb

L) cW`vb-ce`cW cwi Kíbv Dbq`fbi Rb` :

M) i`ek Abymfti cW gj`vq`fbi gš`e` :

N) cW ch`e`Y-ci eZ`dj veZ` Avtj vPbvq :

cWmgx¶v Kvhp¶tg AskMö¶Yi gva`tg Avcub Kx`¶Zv ARö Kti¶Qb Ges Kxfvte Zv cöqM Ki¶teb?

-
-
-
-

cWmgx¶vmsµvš¶tKv¶bv A`úóZv_vK¶j Zv Kx?

Ab`vb`

`v¶yi I Zwi L :

OK-5

cW mgx¶v cöZte` b Kw¶tgv (vk¶v_¶vk¶¶Ki Rb`)

01	vk¶v_x¶ bvg :	
02	wel q :	tköY :
03	cW mgx¶vvi wel q :	
04	cW cwi Kíbv cöq¶bi Zwi L :	
05	cW Dc`vcbvi Zwi L :	
06	mnKgx¶ i mv¶_ cöxZ cW cwi Kíbv I DcKiY vb¶q Av¶j vPbvi ci wclWe`v¶Ki wel q :	
07	cW cwi Kíbvq Aš¶¶ wel q :	
08	cW ch¶e¶¶Yi Zwi L :	
09	cW ch¶e¶¶Yi ci AskMöYKvi¶¶Yi mv¶_ Av¶j vPbv Kivi ci wclWe`vK :	
10	vb¶Ri gš¶ (cöZdj b) :	
	1	cök¶Y we`vj¶q hvl qvi Av¶M :
	2	cök¶Y we`vj q-G MwYZ/weÁvb wel¶q mnKgx¶ i mv¶_ Av¶j vPbvi mgq :

`v¶yi I Zwi L:

tgšŁLK cixŷv

wj wLZ cixŷv Qvovl wWicGW tKvfm©Łg I ZZxq Uvtg®tgšŁLK cixŷvi gva`tg wciwAvB wkyv_Ź i gj`vqŹbi e`e`v ivLv ntqŹQ | tgšŁLKfvte gj`vqb Kti wkyv_Ź w elqÁvb I wkyvYeÁvb mœútk©avi Yv I Dcj wä h_vh_fvte cwi gvc Kivi mŹhM iŹqŹQ | wj wLZ Ges tgšŁLK cixŷv GKRB wkyv_ŹK mvgwMŁK fvte gj`vqŹbi GKw meRbxb I KvRKi e`e`v wntmte `xKZ |

tgšŁLK cixŷvq cāvBZ wkyv_Ź gvb, K_v ejvi `ÿZv, fvIvi DchŹ Ges mWk e`envi, cŁkeKivi `ÿZv tKvŹbv e³e` ivLvi tÿtĪ a`vb-avi Yv I wPšĪ-tPZbvi cŁkv Ges mte©wi tKvŹbv w elq mœútk©ÁvŹbi Mfxi Zv Ges cŁmw½KZv wePvi Kti t`Lv nte |

- tgšŁLK cixŷv MwWbK gj`vqb wntmte cwi Pvj bv KiŹZ nte | tm Rb` cŁg Uvtg® tkl mBvŹn wZb w`Źbi gŹa` cŁZ`Kw w elq 7w tKvfm® tgšŁLK cixŷv tŹqvi e`e`v ivLŹZ nte w elq Bb÷Źi tgšŁLK cixŷvi bœ` cŁvb Kiteb | tgšŁLK cixŷv iwŹb AšF® KvŹg wntmte wetePZ nte | tgšŁLK cixŷvi cŁB bœ` PwšĪcixŷvi mŹ_ thM Kiv nte |
- wkyv_Ź i wciwAvB Ges cŁkyv Ye`vj tq cŁB AwfÁZvi wfvĪŹZ tgšŁLKfvte wtkl wtkl tÿtĪ i thM Zv ev `ÿZv cŁkŹbi mŹhM t` I qv nte |
- GKRB wŹv_ŹtKvŹbv w elq wj wLZ cixŷvq AbĪY®tj tgšŁLK cixŹvi gva`tg ZvŹK mvgwMŁK fvte gj`vqb Kti Zvi D³ w elq thM Zv cŁvŹvi mŹhM t` qv nte | Zte Gi Rb` tbc t_ŹK cteB AbgvZ vbŹZ nte |
- tgšŁLK cixŷvq wkyv_Ź tKvŹbv w elq AbjPšb ev cŁZdj Źbi mŹhM t` qvi Rb` DchŹ cŁkKiŹZ nte |
- tgšŁLK cixŷvq gj`Z w elqÁvb, wkyvYeÁvb Ges cŁwgK w`vj tq wkyv Abkxj Źbi AwfÁZv mœútk©cŁkKiŹZ nte |
- fvIvÁvb mœúwKŹ w elq cixŷv Kivi Rb` cŁkĪi, K_v ejvi `ÿZv cixŷv Kivi Rb` tKvŹbv wv` 8 w elq 2/3 wgvbu e³e` ivLŹZ ejv A_ev`ŹRŹbi gŹa` KŹvcK_b e`envi Kti wkyv_Ź kĀ Ávb, evK` MvB BZ`w w elq gj`vqb Kivi Rb` tgšŁLK cixŷv cwi Pvj bv KiŹZ nte | AbjĪfvte MwYZ, BšĪwR, weÁvb w elqŹ tKbI KvR KiŹZ I cieZŁZ KvRw e`vLv KiŹZ w`Źq gj`vqb Kiv thŹZ cvŹi |
- tbc I wkyv I MŹelYv Bw÷wDU t_ŹK chŹyK AšF® nŹZ cvi te |

GK bRti ለከፍተኛ ግብርና ግብር (Assessment at a Glance)

ጥቅም	ግብርና ለግብር	ግብር		ግብር ግብር	ግብር ግብር	ግብር ግብር
		ግብር ግብር	ግብር ግብር			
ጥቅም ግብር	ግብር	610	0	610	40%	ግብር
	ግብር	60	530	590		
	ግብር	670	530	1200		
ግብር ግብር	ግብር	-	-		80%	

tKmgj`vqb : b`† Ges Uvg`F`EK f`te (Course Assessment : Number and Term wise) †`L`fbv ntq`Q-

iel q	mvgw÷K			MwvbK						gvU
	3q Uvg` Povs`l cix`v	4`Uvg`Abkxj b ti KWe`I cix`v Ges tgs`Lk cix`v)		wciUAvB KZ`R BbtKum` gj`vqb 1g Uvg`	GKkvb wi mvP` †Km ÷ wW Dc`-tcb	tj mb ÷ wW	GmvBbtg`U	Abkxj b		
		iel q teW`	tgs`Lk teW`					AwBimwU jvBte`ix e`envi	20	
1. tckmZ wk`y`v	80	30	30	25+25 =50	15	0	15	20	20	
2. evsj v iel q`Avb	40			25	15	0	15			
3. evsj v wk`y`Yie`Avb	40			25						
4. Bsti wR iel q`Avb	40			25	15	0	15			
5. Bsti wR wk`y`Yie`Avb	40			25						
6. MwYZ iel q`Avb	40			25	0	15	15			
7. MwYZ wk`y`Yie`Avb	40			25						
8. c`U`igK iel q`Avb iel q`Avb	40			25	0	15	0	e`envi K cix`y`Y	20	
9. c`U`igK iel q`Avb wk`y`Yie`Avb	40			25						
10. evsj v`k` I iekpcwi Pq (iel q`Avb)	40			25	15	0				
11. evsj v`k` I iekpcwi Pq (wk`y`Yie`Avb)	40			25	0	0	15	mvgwRK `y`Zv Abkxj b	20	
12. G. tcmf AvU`	K. kvi wvi K wk`y`v			18	10	0	0	0	Abkxj b	8
	L. Pvi`al Kvi`k`j`v	18	10	0	0	0	Abkxj b	8		
	M. msMxZ	14	10	0	0	0	Abkxj b	4		
tgvU=	530	30	30	330	60	30	90	100	1200	
me`fgvU=	590			610						1200

†Kvm[©]gj^ˆvqb : MwVwbK Ges mvgwóK gj^ˆvqb

12wJ wel†qi †Kvm[©]gj^ˆvq†bi ty†† meŋgvU 1200 b††i i gj^ˆvqb Kiv nte | 1200 b††i i g†a^ˆ wcuUAvB KZŔ MwVwbK gj^ˆvqb 610 b†† Ges tbc KZŔ mvgwóK gj^ˆvqb 590 b†† | wcuUAvB KZŔ Bb†Kvm[©] gj^ˆvqb 70 b†† |

wcuUAvB KZŔ MwVwbK gj^ˆvqb

wcuUAvB KZŔ MwVwbK gj^ˆvq†bi Rb^ˆ tgvU 610 b††i i ty†† 12wJ wel†qi g†a^ˆ tckvMZ wkyv wel†q 80 b†† Ges Ab^ˆ 11wJ wel†qi cŏZwU 55 b††i i gj^ˆvqb Kiv nte | G. †cŏmf AvU[©] gj^ˆvq†bi ty†† 30 b††i i g†a^ˆ kvwii K wkyv-10, Pviæ Kvijv-10 Ges msMxZ-10 b††i i gj^ˆvqb Kiv nte |

tbc KZŔ mvgwóK gj^ˆvqb

tbc KZŔ mvgwóK gj^ˆvq†bi ty†† tgvU 590 b††i i †Kvm[©]gj^ˆvq†bi g†a^ˆ wjwLZ gj^ˆvqb 530 b†† (3q Uvtg[©] Ges Abkxj †bi cŏvtbi Rb^ˆ 60 b††i i (4_ Uvtg[©] tkl 2 mBv†n) gj^ˆvqb Kiv nte | 12wJ wel†qi g†a^ˆ tckvMZ wkyv wel†q 80 b††, G. †cŏmf AvU[©] ZxZ Ab^ˆ 10wJ wel†qi cŏZwU 40 b†† Ges G. †cŏmf AvU[©] wel†q 30 b††i i wjwLZ gj^ˆvqb Kiv nte | tckvMZ wkyv wel†qi 80 b††i i ty†† cŏg LÊ I ZZxq LÊ GK†† 40 b†† Ges wŏZxq LÊ I PZL_ LÊ GK†† 40 b††i i wjwLZ gj^ˆvqb Kiv nte | G. †cŏmf AvU[©] wel†q 30 b††i i g†a^ˆ kvwii K wkyv-18, Pviæ Kvijv-18 Ges msMxZ-14 b††i i wjwLZ gj^ˆvqb Kiv nte |

4_ Uvtg[©] tkl 2 mBv†n wcuUAvB†Z wKŋKgv†bi mvgwóK gj^ˆvqb Kiv nte | cŏZw b 20-25 Rb wkyv_ŋ gj^ˆvqb Kiv nte | wcuUAvB mŋwii b†U†U†Ui ZÉyev†b tbc KZŔ tŏi Z ewntcixyK Ges welq Bb ÷ †i MY G gj^ˆvqb Ki†eb |

mvavi Y w†† Rbv

wcuUAvB†Z 3q Uvtg[©] tkl i w†K tbc KZŔ wjwLZ cixyv AbyôZ nte |

wjwLZ cixyv e^ˆZxZ Ab^ˆvb^ˆ ai†bi gj^ˆvq†bi ty†† UvgŋvÉK wbw © mgtqi g†a^ˆ Zv mgvB Ki†Z nte (UvgŋvÉK †Kvm[©]gj^ˆvqb † Lp) |

wjwLZ cixyv e^ˆZxZ Ab^ˆvb^ˆ ai†bi gj^ˆvq†bi ty†† iweK (wbw © †PKwj ÷) e^ˆenvi Ki†Z nte |

wcuUAvB KZŔ MwVwbK gj^ˆvqb (Formative Assessment by PTI)

1g Uvg®Bb†Kv®(MvVbK)

veI q	b×↑	tgvU b×↑
tckvMZ vkýv (1g+3q LÛ) Ges (2q+4_QLÛ)	12.5×2=25 12.5×2=25	50
evsj v veI qÁvb	25	25
evsj v vkýYveÁvb	25	25
BstïvR veI qÁvb	25	25
BstïvR vkýYveÁvb	25	25
MvYZ veI qÁvb	25	25
MvYZ vkýYveÁvb	25	25
cÛ_igK veÁvb veI qÁvb	25	25
cÛ_igK veÁvb vkýYveÁvb	25	25
evsj v` k I vekpvi Pq veI qÁvb	25	25
evsj v` k I vekpvi Pq vkýYveÁvb	25	25
G· tçmf AvU® K. kvixi K vkýv L. Pvi æl Kvi k j v M. mslvZ	10 10 10	30
tgvU		330

vcvUAvB KZ® gj`vqb (MvVbK)

veI q	vcvUAvB KZ® gj`vqb (MvVbK)	Uvg®	msL`v	b×↑	tgvU b×↑
tckvMZ vkýv	tKv ÷ vWV Dc`vcb	1g-3q	1vU	15	30×1
	A`vmvBb†gU (1)	1g-3q	1vU	15	=30
evsj v veI qÁvb I vkýYveÁvb	A`vKkb vi mvP®	1g-3q	1vU	15	15
BstïvR veI qÁvb I vkýYveÁvb		1g-3q	1vU	15	15
evsj v` k I vekpvi Pq veI qÁvb I vkýYveÁvb		1g-3q	1vU	15	15
MvYZ veI qÁvb I vkýYveÁvb	cW mgrxýv		1vU	15	15
cÛ_igK veÁvb veI qÁvb I vkýYveÁvb		1g-3q	1vU	15	15

ԵՏԵՎ ՎԵԼ ՈՒՆԱԿԱՆ Ի ՎԿՅՄԱՆԱԿ ԲՏԻՄՐ ՎԵԼ ՈՒՆԱԿԱՆ Ի ՎԿՅՄԱՆԱԿ ՄԱԿՅ ՎԵԼ ՈՒՆԱԿԱՆ Ի ՎԿՅՄԱՆԱԿ ՇՈՒՂԿ ՎԵՆԱԿ ՎԵԼ ՈՒՆԱԿԱՆ Ի ՎԿՅՄԱՆԱԿ ԵՏԵՎ Կ Ի ՎԵԿՄԱՆ ՈՒՆԱԿԱՆ Ի ՎԿՅՄԱՆԱԿ	Ա՛մՆԵՐԻՆԵՐ	1գ-3գ	1ՎՍ	15	15
			1ՎՍ	15	15
			1ՎՍ	15	15
			1ՎՍ	15	15
			1ՎՍ	15	15
			1ՎՍ	15	15
			1ՎՍ	15	15

Առարկայի բնույթը:

ՏԵԿՆՈՂԱԿԱՆ ՎԿՅՄ		ԱՆՈՒՄԱԿԱՆ Առարկայի	1գ-3գ	-	20	20
		ԵՆՎԵՐՈՒՄ ԵՆՎԵՐՈՒՄ		-	20	20
ՇՈՒՂԿ ՎԵՆԱԿ ՎԵԼ ՈՒՆԱԿԱՆ Ի ՎԿՅՄԱՆԱԿ		ԵՆՎԵՐՈՒՄ Կ ԵՆՎԵՐՈՒՄ (Experiment)		1	20	20
ԵՏԵՎ Կ Ի ՎԵԿՄԱՆ ՈՒՆԱԿԱՆ (ՎԵԼ ՈՒՆԱԿԱՆ Ի ՎԿՅՄԱՆԱԿ)		ԱՆՈՒՄԱԿԱՆ - ԱՆՈՒՄԱԿԱՆ - 5 Առարկայի ԵՆՎԵՐՈՒՄ - 5 ՄԱՍՆԱԿԱՆ ԿՆՐ - 10 (ԵՆՎԵՐՈՒՄ - ԵՆՎԵՐՈՒՄ - 5 ԵՆՎԵՐՈՒՄ ԿՆՐ, ԱՆՎԵՐՈՒՄ, ՎԿՅՄԱՆԱԿԱՆ ԵՆՎԵՐՈՒՄ ՎԵՆՎԵՐՈՒՄ ԵՆՎԵՐՈՒՄ Ի ՄԱՍՆԱԿԱՆ (5))		-	20	20
7. Գ. ՏԵԿՆՈՂԱԿԱՆ ԱՆՈՒՄԱԿ	Կ. ԵՆՎԵՐՈՒՄ Կ ՎԿՅՄ	ԵՆՎԵՐՈՒՄ Կ/Առարկայի ԵՆՎԵՐՈՒՄ - 8		-	20	20
	Լ. ՔՆՐԱՆ ԿՆՐԱՆ	ԵՆՎԵՐՈՒՄ Կ/Առարկայի ԵՆՎԵՐՈՒՄ - 8				
Մ. ՄԱՍՆԱԿ		Առարկայի ԵՆՎԵՐՈՒՄ - 4				
ԵՆՎԵՐՈՒՄ =					100	
ԵՆՎԵՐՈՒՄ =					650	

ՎԵՆՎԵՐՈՒՄ ԿՆՐ ԵՆՎԵՐՈՒՄ ԵՆՎԵՐՈՒՄ (ՄԱՍՆԱԿ)

ՎԵՆՎԵՐՈՒՄ ԿՆՐ ՄԱՍՆԱԿ ԵՆՎԵՐՈՒՄ ԵՆՎԵՐՈՒՄ ԵՆՎԵՐՈՒՄ 610 ԵՆՎԵՐՈՒՄ ԵՆՎԵՐՈՒՄ ԿՆՐ ԵՆՎԵՐՈՒՄ

12ՎՍ ՎԵԼ ՏԵԿՆՈՂԱԿԱՆ ՎԵԼ ՏԵԿՆՈՂԱԿԱՆ 110 ԵՆՎԵՐՈՒՄ, ԵՏԵՎ 80, ԲՏԻՄՐ 80, ՄԱԿՅ 80, ՇՈՒՂԿ ՎԵՆԱԿ 100, ԵՏԵՎ Կ

I vekcwi Pq 100 Ges G· tcmf AvU[®]vel tqi 20 baxi i gj`vqb Kiv nte | mKj cgvYcI tcvU[®]dwi I tZ msi yY Ki tZ nte |

tckvMZ vkyv vel tqi 110 baxi i gta` Bb tKv[®]50, tKv ÷ vW Dc`vcb 15 baxi, A`vmbBbtgU 15 baxi, AvBimU (Abkxj b) 20 baxi Ges jvBtehi e`envi 20 baxi i gj`vqb Kiv nte | thme vcuUAvBtZ G vel tqi vK[®] vbtqvMcb nqtQb Zui vB AvBimU vel quU cW` vb I gj`vqb Ki teb | GKBFvte PZL`L tEi M[®]Mvi Astki 5uU Avatektb vK[®] vb Ki teb vcuUAvB M[®]Mvi K/mnKvix M[®]Mvi K Ges Zui v msi k[®] jvBtehi e`envi i 20 baxi gvb gj`vqb Ki teb |

4uU vel tqi cZuU (evsjv vel qAvb, evsjv vkyvveAvb, BstivR vel qAvb, BstivR vkyvveAvb) gj`vq tbi ty tI A`vKkb vi mvP[®]Kv ÷ vW 15 baxi Ges A`vmbBbtgU 15 baxi i gj`vqb Kiv nte |

4uU vel tqi cZuU (c[®]vgK veAvb vel qAvb, c[®]vgK veAvb vkyvveAvb, MvYZ vel qAvb Ges MvYZ vkyvveAvb) gj`vq tbi ty tI tjk b ÷ vW 15 baxi j`vqb Kiv nte |

Abkxj tbi ty tI tckvMZ vkyvq-AvBimU Abkxj b 20 baxi Ges jvBtehi e`envi 20 baxi; c[®]vgK veAvb vel qAvb, c[®]vgK veAvb vkyvveAvb G cix[®] 20 baxi, evsjv t`k I vekcwi P tqi ty tI AvPvi - AvPiY-5 baxi, Abpnb cwi Pj bv-5 baxi Ges mvgvRK KvR-10 baxi) 20 baxi Ges G· tcmf AvU[®] (kvk-8, AvU[®]GU vvdU-8 Ges mslxZ-4) 20 baxi i gj`vqb Kiv nte |

cZuU vel tqi cvm baxi 40% |

vkyvK gvb gj`vqb

1g-4_[®]Uvtg[®] mg t q vkyvK gvb (Standard) gj`vqb Kiv nte | vewfbetPKvj t ÷ i gva`tg vkyv[®] gj`vqb Kiv nte | cavb vkyvK, mnKvix Dc tRjv vkyv Avdmvi, BDAvimm Bb ÷ t[®]i Ges vcuUAvB Bb ÷ t[®]i cwi`k[®]Kv t G gj`vqb Ki teb | G ty tI vkyv[®] tcvU[®]dwi I tZ Ges cavb vkyvK GKU ti vR ÷ vti mKj cgvY msi yY Ki teb | cavb vkyvK 4_[®]Uvtg[®] tkl 2 mBvtn G mKj cgvY vcuUAvBtZ t[®]Y Ki teb |

Վճարային քննություն (3-րդ կարգ)՝ Արժեքի արժեք (Test Item for Term III)

Վարկ	Արժեքի արժեք, բաժնից մեկ	Բաժնի
1. Կրթական քննություն	<p>Վճարային արժեք - 20</p> <p>1 Վճարային Արժեքի (2 ժամ 15 րոպե) $-1 \times 10 = 10$ (Արժեք, Կրթական, մեթոդ/արժեքի գնահատական, Կրթական Արժեք)</p>	<p>20x</p> <p>4=</p> <p>80</p>
<p>Կրթական</p> <p>Հարցեր</p>	<p>20x2=40</p> <p>2 Կրթական Արժեքի (4 ժամ 20 րոպե) $-2 \times 2 = 4$ (Արժեք, Արժեք, Կրթական, մեթոդ/արժեքի գնահատական, Կրթական Արժեք)</p>	
<p>Հարցեր</p> <p>Վճարային</p>	<p>20x2=40</p> <p>3 Կրթական Արժեքի (6 ժամ) - $6 \times 1 = 6$ $\text{Վճարային} = 20 + 20 + 20 + 20 = 80$ մեկ : $1.5 + 1.5 = 3$ Նվեր Կրթական Արժեքի արժեք, Հարցեր Կրթական Հարցեր Կրթական Արժեքի Վճարային Կրթական Արժեքի Արժեքի ** Կրթական Արժեքի Կրթական Արժեքի Արժեքի</p>	
2. Կրթական արժեք	<p>Վճարային արժեք - 40</p> <p>1 Վճարային Արժեքի (4 ժամ 20 րոպե) $-2 \times 10 = 20$ (Արժեք, Կրթական, մեթոդ/արժեքի գնահատական, Կրթական Արժեք)</p>	<p>40x</p> <p>10=</p> <p>400</p>
3. Կրթական արժեք		
4. Կրթական արժեք		
5. Կրթական արժեք		
6. Կրթական արժեք		
7. Կրթական արժեք		
8. Կրթական արժեք արժեք		
9. Կրթական արժեք արժեք		
10. Կրթական արժեք արժեք		
11. Կրթական արժեք արժեք	<p>2 Կրթական Արժեքի (8 ժամ 5 րոպե) $-5 \times 2 = 10$ (Արժեք, Արժեք, Կրթական, մեթոդ/արժեքի գնահատական, Կրթական Արժեք)</p> <p>3 Կրթական Արժեքի (10 ժամ) - $10 \times 1 = 10$ $\text{Վճարային} = 40$ մեկ : 3 Նվեր</p>	

<p>12. G. tcmf AvU©</p>	<p>K. kvixi K vkÿv L. Pvi æl Kvi K jv</p>	<p>tgvU bæi`-18 1 ve`Z DËi Afxyv (4uU t_tK 2uU) -4×2=8 (Abæveb, cØqvM, mstkdY/vefdkY, gj`vqb, uµtqvUf Ges AræeMK) 2 msivÿB DËi Afxyv (8uU t_tK 5uU) -5×2=10 (Ávb, Abæveb, cØqvM, mstkdY/vefdkY, gj`vqb, uµtqvUf Ges AræeMK) tgvU=18 cØZ veI q mgq : 1 NËv vZbvU veI q GKtÎ -3 NËv</p>	<p>18 ×2 =36</p>
	<p>M. msMxZ</p>	<p>tgvU bæi`-14 1 ve`Z DËi Afxyv (4uU t_tK 2uU) -4×2=8 (Abæveb, cØqvM, mstkdY/vefdkY, gj`vqb, uµtqvUf Ges AræeMK) 2 msivÿB DËi Afxyv (8uU t_tK 6uU) -6×1=6 (Ávb, Abæveb, cØqvM, mstkdY/vefdkY, gj`vqb, uµtqvUf Ges AræeMK) tgvU=14 cØZ veI q mgq : 1 NËv vZbvU veI q GKtÎ -3 NËv</p>	<p>14 ×1 =14</p>
<p>tgvU=</p>			<p>530</p>

Կյանքի գլխավոր

Վճարողը կարող է մասնավորապես օգտագործել հետևյալ բանաձևերը՝ օգտագործելով հարկային օրենսդրության համապատասխան հոդվածները:

- Կյանքի վճարողը կարող է հարկային հարկի վճարումը դադարեցնել՝ հարկային հարկի վճարումը դադարեցնելու մասին հայտարարելով:
- Վճարողը կարող է օգտագործել հարկային հարկի վճարումը դադարեցնելու մասին հայտարարելու մասին հարկային օրենսդրության համապատասխան հոդվածները:
- Կյանքի վճարողը կարող է հարկային հարկի վճարումը դադարեցնել՝ հարկային հարկի վճարումը դադարեցնելու մասին հայտարարելով:
- Հարկային հարկի վճարողը կարող է հարկային հարկի վճարումը դադարեցնել՝ հարկային հարկի վճարումը դադարեցնելու մասին հայտարարելով:

Հարկային օրենսդրության համապատասխան հոդվածներ

Ընդհանուր առմամբ հարկային հարկի վճարողը կարող է հարկային հարկի վճարումը դադարեցնել՝ հարկային հարկի վճարումը դադարեցնելու մասին հայտարարելով:

Գործարարը կարող է հարկային հարկի վճարումը դադարեցնել՝ հարկային հարկի վճարումը դադարեցնելու մասին հայտարարելով:

Ընդհանուր առմամբ հարկային հարկի վճարողը կարող է հարկային հարկի վճարումը դադարեցնել՝ հարկային հարկի վճարումը դադարեցնելու մասին հայտարարելով:

Կրթության արժեքները հասնում են միայն այն դեպքում, երբ դրանք կապված են իրական կյանքի հետ:

- Կրթությունը պետք է լինի համընդհանուր:
- Կրթության մեջ պետք է լինի արհեստագործական կրթություն: Կրթությունը պետք է լինի համընդհանուր և պետք է լինի արհեստագործական կրթություն: Կրթությունը պետք է լինի համընդհանուր և պետք է լինի արհեստագործական կրթություն:
- Կրթությունը պետք է լինի համընդհանուր:
- Կրթությունը պետք է լինի համընդհանուր:
- Կրթությունը պետք է լինի համընդհանուր:
- Կրթությունը պետք է լինի համընդհանուր:
- Կրթությունը պետք է լինի համընդհանուր:
- Կրթությունը պետք է լինի համընդհանուր:

Կրթության արժեքները հասնում են միայն այն դեպքում, երբ դրանք կապված են իրական կյանքի հետ: Կրթությունը պետք է լինի համընդհանուր և պետք է լինի արհեստագործական կրթություն: Կրթությունը պետք է լինի համընդհանուր և պետք է լինի արհեստագործական կրթություն:

ւկյKցvb գջ`vqտbi avcmgn:

- tckvMZ ւկյvi Z_` cյ K t_տK tWտgBb ւտզ Avտj vPbv
- AՏՅ 3ււ Kտմ ւկյKցvb, thM`Zv I mPK ւտզ ve`ւի Z Avտj vPbv
- գջ`vqb ւտժ` ԹKv t_տK ւկյKցvb գջ`vqb Ask ւտզ Avտj vPbv
- ւկյv_թ`i `ւզZ/կvR Bb÷իտիi `ւզZ/կvR, շկյY ve`ւյտզi mnKvix ւկյK I շնւ ւկյտKi `ւզZ/կvR ւտզ Avտj vPbv
- c՛g, ւ՛Zxq, ZZxq, PZ_ՍտգՔ gvb/thM`Zv ARթbi ai b/`եւկՕ` ւտզ Avտj vPbv
- cv chթյY tPKւյ ÷mn Ab`vb` OK ւտզ Avտj vPbv
- ւկյv_թKZթ ւկյKցvb/thM`Zv ARթbi GKււ cւի Kիbv շնւ Ges Bb÷իտիտK շնւ
- Bb÷իտի D³ cւի Kիbv Abտտի ւկյKցvb ARթbi ւելզւ mստKցւUi Kիտե
- շկյY ve`ւյտզ Mgտbi c՛g ւ b t_տKB ւկյKցvb/thM`Zv I cv chթյY tPKւյ ÷ mnKvix ւկյK I շնւ ւկյտKi տտ_ Avտj vPbv
- tk՛ chթյտYi mgq I Zւի L ւտաիY
 - Bb÷իտի տտտն ւZb ւ b տեյւտK chթյY Kիտե Ges տտտտKտե շՅ`K ւկյv_թ mստKցճե` Wտզւի տZ տտL ւտե| շՅ ՍտգճՅ`K ւկյv_թ 3ււ tk՛ chթյY Kիտի ճե`mn Zv տտտտւյ I տZ ւտտZ տե|
 - շնւ ւկյK շՅւ ՍտգճՅ`K ւկյv_թ 2ււ tk՛ chթյY Kիտի ճե` տտLտե
 - mnKvix ւկյK (տտտն 1ււ tk՛ chթյY Kիտե I ճե` տտLտե)
 - tk՛ chթյտYi տտտ Aek`B տտտ Z tPKւյ ÷ e`envi Kիտի tk՛ chթյY Kիտտե|
- 1ււ ev 2ււ gvb AvտZ տտ Zvi շնւ mտտ Kիտի տտտտւյ I տZ տտտտ [շնւ-cv-cւի Kիbv, DcKիY, տտտ ւկյտKi tk՛ chթյY tPKւյ ÷ cիYKZ OK, շնւ ւկյտKi cիYKZ OK, Bb÷իտիi ճե`mn cիYKZ OK]
- gvb ARթbi ւելզւ ւտզ տտտ ւկյտKi տտ_ Avտj vPbv Ges շնւտտ chթj vPbv Kիտ Bb÷իտի KZթ տտ շնւ
- Gտե շՅւ ՍտգտտI AMտ chթj vPbv Ges 23ււ gvb ARթbi tKտ ւտզ Avտj vPbv
- 23ււ gvb ARթ I Bb÷իտի KZթ շՅ bտտն տտտAvB տտտի i տտKU Rgv շնւ|

ւկյK gvb ARթb տնզZv շնւ

ւկյKցvb ARթbi տտտ տտտAvB Bb÷իտի տնզտKi տտտտ cvjb Kիտ| տտտAvB ւկյv_թ տտտտ ci`տտտ տտտտտտ տնզZv Kիտտ cvտի| ve`ւյտզ tk՛ ւկյK I շնւ ւկյK ւկյKցvb ARթbi տտտ շճտտտտ տնզZv ւ տZ cvտի|

- tkÖYKÿ chëÿY
- tkÖYKÿK I cävb wkytKi gšë“ Z_v wkyK thM`Zvi ARëbi tytT wkyv_ë` i mnvqZv cövB
- cÖZ mBvtn Bb÷t±i Zui Avab`Íwkyv_ë` i wkyKgvb AMMwZ mæútk©AeinZ nteb Ges wkyKgvb ARëbi cöYv mSMö mæútk©cÖqvRbxq civgk`teb|
- tkÖYKÿÿ wcuUAvB wkyv_ë` tkÖY Kvhëg cwí KÍbv, cwí Pvj bv I gj`vqtbí tytT wkyK thM`Zvi weifbomPK/cöYv `k`gvb ntq I tV| mÿZivs tkÖY wkyK, cävB wkyK I Bb÷t±i tK tkÖY Kvhëg mÿfvtë cwí Pvj bvi Rb` cÖqvRbxq civgk` tZ nte|
- Bb÷t±i cÖZ`K wkyKgvb mæútk©kÖY wkyK I cävB wkytKi wBKU t`tK cÖZte` b msiÿY Kti msukö wkyv_ë` bvtg Zvi AMöwZ tiKW`Ki teb|
- wkyKgvb ARëbi tytT cävB `wqZ; wkyv_ë` wbtRi | wkyv_ë`K GUv `úófvte eštZ nte KLB tKvb wkyKgvb wZvb ARë Kti tQb| hLb Zvi KvQ cÖZxqgvb nte th tm tKvb GKw wkyKgvb ARë Kti tQ ZLb tm msukö Bb÷t±i i KvQ Zvi cöYv mn ARëbi welqW AeinZ Ki teb| Zte Bb÷t±i Aek`B Zvi Aaxb`Íwkyv_ë` i wkyKgvb ARëbi welq Ae`vnZfvte gvbuw s Ki teb|

cöYvYi cKwZ

thM`Zvi Kwvëgv wZbuW ci`úi mæúwKZ fvM mvrvtbv hvq —

- (K) tckwfvëK Ávb Ges Dcj wä
- (L) tckwfvëK Abkxj b
- (M) tckwfvëK gj`teva I mæúK©

cöYvYi cKwZ GB wZbuW tytT wfbomfvte wPwYZ Kiv ntqtQ-

tckwfvëK Ávb Ges Dcj wä

- wcuUAvBtZ cwí Pwj Z tkÖYKÿÿi cÖ`E KvRi gj`vqb Ges BbtKvM`wLZ cixÿv wetkl Kti welqÁvb I cW`µg mæútk©AvRZ Ávb GKw h_v`cöYv wntmte MÖYthM` | wcuUAvB tkÖYKÿÿi wkyv_ë`Y weifbomKvR Zvt` i mdj Zv, welqÁvb/wkyv_ë`Ávb mæúwKZ aviYvI cöYv wntmte MÖY Kiv thtZ cvti | D`vniY`ÿ tKvRv wkv`ëBb÷t±i i A`ev Ab` wkyv_ë` cÖkë h_v`DËi cövB Kti ev tKvRv tytT i welq Ávb I `ÿZv h_v`fvte Dc`rcb Kij tmwU GKw cöYv wntmte weterPZ ntZ cvti | tm tytT tcvU`dwj I tZ msukö Bb÷t±i i gšë`mn D³ cöYv Kiti msiÿY Kiti nte Ges wkyv_ë`h_v`mgtq Bb÷t±i i wBKU cöYv wDc`rcb Ki teb|
- wkyv_ë`Ávb msvšÍÁvbi cöYv wntmte ve`vj tq wkyv_ë` i mWK cÖkëwRÁv mV Kiv wKsev fj DËi/aviYv e`vcvti wdw e`vK GKw cöYv wntmte MÖY Kiv thtZ cvti | GB me welq GKw AvbõwBk chëÿÿYi Z_`wj wce× Kiv thtZ cvti Ges AvbõwBkfvte Bb÷t±i/wë`vj tqi wkyK

Zv wj tL iVLtZ cvti | Zte cōvY wntmte MōY Kivi Rb" Bb÷t±itK Aek" B we`vj tq tkōY Kvhpᄅg chēyY A_ev ᄃᄁᄂᄃᄄ mvt_ Avtj vPbvi lctiB _iZjAvtvc Ki tZ nte | Giᄅ Avtj vPbvi wel qvll nq tcvlᄅᄁwᄂ i tZ ᄃᄁᄂᄃᄄ wLZfvte (Bb÷t±it i Ab̄v̄yimn) msi yY Ki te A_ev Bb÷t±it i ᄃᄁᄂᄃᄄ bvg l tivj bsmn Wtqwi tZ U tK iVLteb |

tckwfvĚK e'enwi K Ávb

tckwfvĚK e'enwi K Ávbi Z_v Abkxj tbi eo Ask Avmte chēyY t_tK; hw` l cW cwi Kíbv, tkōYKtjy mvgMō, we`vj tq ᄃᄁᄂᄃᄄ i KivR Ges Avtj vPbvi gj`evb Drm |

tckwfvĚK gj`teva Ges m̄uK©

G m̄uKZ thM"Zvi cōvY Avm tZ cvti weifbœchēyY t_tK | tKv tbn tKv tbn wltqi Dcjwā thgb gv̄nevevi fvgKv Avtj vPbvi gva`tg Ab̄m̄Üvb Kiv th tZ cvti | tZgwb Ab`vb" mPK (mnKgᄅ i m t½ mn̄thwMZv) cāvb ᄃᄁᄂᄃᄄ ev Ab`vb" ᄃᄁᄂᄃᄄ m t½ wcvUAvB Bb÷t±it i Avtj vPbvi t_tK cvl qv th tZ cvti | G mKj cōvY wj wLZfvte msi yY Ki tZ nte |

cōvY wj wce x Ki Y

cōgZ ᄃᄁᄂᄃᄄ cōvY wPwyZ Ki te b Ges msMō Ki te b | thLv tbn cōhvR" tmLv tbn G mKj cōvYi h_v_Zv we`vj tqi ᄃᄁᄂᄃᄄ ev cāvb ᄃᄁᄂᄃᄄ ᄅviv cixw̄yZ n tZ cvti | cōvYi we`wi Z weeiY ᄃᄁᄂᄃᄄ thM"Zv ti K tWᄅ wj wce x Ki tZ nte Ges wcvUAvB Bb÷t±it ᄅviv v̄y i KZ nte | ōthM"Zvi Rb" cōvYcĪ msMō ō GB wktivbv tgi Ō tK Kxfvte weifbœcōvY msMō Ki tZ nte, cixv̄v Ki tZ nte Ges v̄y i Ki tZ nte Zv ŌK AvKv̄i t` l qv Av tQ |

thM"Zv kbv³ Ki Y

tKv tbn tKv tbn thM"Zvi Rb" GKw gvĪ cōvYB ht_ó nte | G cōvY_tjv tkōY Kvhpᄅg chēyY, wW-weids tmk tbn Avtj vPbv, tgšLK l wj wLZ (tkōYKtjy) cixv̄v t_tK cvl qv hvte | wcvUAvB Bb÷t±it ZLbB GKw thM"Zv v̄y i Ki te b hLb Zvi wetePbvq cĪZ cōvY mieivn Kiv n tqtQ |

mPK (Indicator)

thM"Zvi Zwj Kvq cōZ"K thM"Zvi weci tZ tek wKQmsL"K mPK D t j L Kiv Av tQ | ᄃᄁᄂᄃᄄ gj`vqbKvi t` i cōZ"K cwi gv̄tci cōvY eᄅ tZ mnvqZv Kivi Rb" G_tjv Ašfᄅ Kiv n tqtQ | cōvY_tjv Ab" wKQl n tZ cvti, Zte msukō Bb÷t±it i Kv tQ Zv MōY thM" n tZ nte |

AvbᄅwbK cĪqv

AvbᄅwbKfvte ᄃᄁᄂᄃᄄ i we`vj tq Abkxj bKv t j mBv̄tn wZbevi wcvUAvB Bb÷t±it i m t½ wgv̄j Z n tZ nte | cĪk̄yY Bb÷wDU_tjv tZ hv̄tZ GB mv̄yvr N tU Zvi Rb" msukō KgᄅP cĪqv Ki tZ nte |

Gi Rb` tek wKQmsL`K `wj j ^Zwi Ki tZ nte | G , t j v n t`Q :

- cwi`k d t g h t Z w c u J A v B B b ÷ t ± i m v y r K Z e v c h f e y Y Z c o Z`K w k y v _ f i A M M h Z w j w c e x K i t Z c v t i b |
- c h f e y Y d t g h t Z B b ÷ t ± i / c a v b w k y K / w k y K c h f e y Y w j w c e x K i t Z c v t i b |
- w e ` v j t q A e ` t b i P o v s l m g v c b x d i g t h L v t b w c u J A v B B b ÷ t ± i c o Z`K w k y v _ f i A M M h Z i m v i m s t y c w j L t e b G e s c i e Z P A e ` t b i w b i y e Z j y m g n D t j m L Z _ v K t e |
- w c u J A v B B b ÷ t ± i , w k y K , c a v b w k y K G e s w k y v _ f i i R b ` w e ` v j t q A e ` t b m s p u s i w b t ` R b v K v M R c i |
- w k y v _ f i i c w c w i K i b v i R b ` Q t K i c o q v R b n t e |

w w c G W K g m P t Z w k y K g v b A R f b i w e l q u w m v g u M K f v t e A Z ` s i _ i z c y q A b ` v b ` m K j g j ` v q t b i t P t q w k y K g v b g j ` v q b A w a K _ i z c y q t m w e l q u w g t b t i t L w c u J A v B m c v i , B b ÷ t ± i M Y w b R w b R ` w q Z i c v j t b g t b t h w M x n t e b |

thM`Zvi c g v Y m s M a

w b t P c g v t Y i m v a v i Y D r m G e s K x f v t e Z v e ` e n v i K t i w k y v _ f i c v i ` w k z v h v P v B K i v t h t Z c v t i Z v D t j L K i v n t j v | G u v B t h P o v s i Z w j K v Z v b q G e s c g v t Y i A v t i v A t b K D r m _ v K t Z c v t i |

c g v t Y i D r m	w k y v _ f i c o u g K K v R B b ÷ t ± i / c a v b w k y K / w k y t K i m t _ A v t j v P b v m t g	w k y K / c a v b w k y t K i K v R	w k y v _ f i A b e Z B K v R	w c u J A v B B b ÷ t ± i t ` i K v R	` v y i K Z
A v b o p w b K c h f e y Y	thM`Zv w P u y Z K i Y (h v c h f e y Y Z n t e)	c o Z U t g c w a w i Z f v t e	thM`Zvi w e c i t Z c g v t Y i w e e i Y Z w j K v e x K i v	c g v t Y i h _ v _ z v g j ` v q b K i v (t i K W q K i t e b)	w c u J A v B B b ÷ t ± i
A b v b o p w b K c h f e y Y	w k y K t K t K v t b v t h M ` Z v c h f e y Y K i t Z A b t i v a K i v	w k y v _ f i A b t i v t a c h f e y Y K i v I w d W e ` K t ` q v	thM`Zvi w e c i t Z c g v t Y i w e e i Y Z w j K v e x K i v	c g v t Y i h _ v _ z v g j ` v q b K i v (t i K W q K i t e b)	w c u J A v B B b ÷ t ± i

<p>wk`v_#` i KvR</p>	<p>wcUAvB wky`v_#` t` i tk`Y Kvh`g Abkxj b tk`Y Kvh`g Abkx- j b t`_tK Zt` i thM`Zv jvf wel`q Avtj vPbv Ki`Z nte </p>	<p>wky`tKi m`gZ tbl qv th`Z cv`i</p>	<p>c`gvtYi weeiY wj wce`x Kiv</p>	<p>c`gvtYi h_v_#`v gj`vqb Kiv (wky`v_#`)</p>	<p>wcUAvB Bb`÷t`i , Ges wky`K/ c`avb wky`K</p>
<p>wk`v_#` i ti KW[©]</p>	<p>thM`Zv Abm`ti cw ch`eyYmn c`E` wdWe`tKi ti KW[©]</p>	<p>wky`K/c`avb wky`tKi gZvgZ</p>	<p>c`gvtYi weeiY wj wce`x Kiv (Zwi L, mgq, cv`Vi wel`q, mvgM`bi thM`Zvi wecix`Z c`wkw`Z wky`tYi c`KwZ) (ti KW[©]B)</p>	<p>c`gvtYi h_v_#`v gj`vqb Kiv (wky`v_#` m`½ Avtj vPbv K`ti)</p>	<p>wcUAvB Bb`÷t`i , Ges wky`K/ c`avb wky`K</p>

wky`Kgvb AR`bi t`y`T wcUAvB wky`v_#` Ges Bb`÷t`i Dfq`K m`v Zrci _vK`Z nte| wky`v_#` Ges Bb`÷t`i Dfq`K wky`Kgvb gj`vq`bi Rb` wcUAvB wky`v_#`wb` R`Kv/wcUAvB g`v`bR`tg`U n`v`Ue`K D`tj`mLZ w`b` R`bveij f`v`jv`f`te cw Ki`Z nte Ges wef`bom`g`q Avtj vPbv Ki`Z nte| D`tj`mLZ w`b` R`bveij Qvovl w`b`w`om`y` u`o`f`v`te c`O`Z`KwU wky`Kgvb tM`w c`O`v`bi wel`q wK`O`v`b` R`bv c`O`vb Kiv n`tj`v-

- wky`Kgvb AR`bi c`gYmgn w`b`w`om`y`mLZ t`y`T t`_tK cvl qv hvte|
 - tk`Y ch`eyY
 - cw`y`K cw cwi K`i`bv
 - wv-w`eids tmkb
 - c`avb wky`tKi tk`Y ch`eyY c`O`Z`te`b
 - tk`Y wky`tKi tk`Y ch`eyY c`O`Z`te`b
 - Bb`÷t`i i w`b`Ri Wt`qwi /tbvU e`K wj`tL i vLv g`S`E`
- tM`w c`O`v`bi mgq m`bw` © c`gYmgn we`tePbv tbl qvi t`y`T mSL`mZ I gvb`m`u`b`oc`gY we`tePbv Ki`Z nte| gvb`m`u`b`oc`K bv Zv Dcj`w`ä Kivi t`y`T mSL`mZ cwi gv`ci m`vnh` tbl qv th`Z cv`i, thgb-GKwU cw cwi K`i`bv ZLbB D`Pgvb`m`u`b`oc`we`tePbv Kiv hvte hLb 10wU cw cwi K`i`bvi g`ta` Kgct`y` 8wU`Z D`Pgvb eRvq AvtQ Zv t` Lv hvte|
- Bb`÷t`i, c`avb wky`K Ges tk`Y wky`tKi ch`ewy`Z Kwmmg`ni D`Pgv`bi t`y`T GKB we`tePbv c`O`hvR`
- c`O`Z`KwU wky`Kgvb/thM`Zvi c`gYmgn w`b`w`om`y`mLZ Dcv`q tbvU e`K wj wce`x Kiv hvq

- Kti b, wkv_v_@ fj -T w BwZevPKfvt e i ati t`q, wkv_v_@bv cvi tj ZvtK mnvqZv w tq AMwZ wvDZ Kti, wLbKvR RvUj nte ev wkv_v_@ Rb` mgm`cY`htj ZvtK h_vh_ mnvqZv cDvb Kiv BZ`w`)
- velq m`u`K`h_vh_ Avb cKvtki tytI Ges wLb tKSkj e`entii tytI h_vh_ Av`vi cKvk t`Lv hvq,
 - tkvKvh@tgi cvi Pvj bvi gva`tg wkv_v_@ i wLb dj AR@bi tytI cvi`wkZvi cKvk t`Lv hvq|
 - 20-23 b`i`wkvKgvb gj`teva I m`u`K`vcb m`u`KZ wkvKgvb AR@bi D`Pgvb (G tMw) jvtfi tytI wv`vj wLZ velq wetePbvthM`
 - wvUAvBtZ tkvKvh@tgi AskMhY GKRb wkv_v_@h_vh_ mnthwMZvgjK AvPiY cDk@ Kti
 - wvUAvBtZ tkvKty Ges tkvKtyi evBti mncwv Ges Bb`v`i I Ab`vb` KgRZPI KgPvixi mvt_ 80% tytI m`sbRbK I eUZcY`AvPiY cDk@ Kti
 - Abkxj tbi mgq w`vj tqi wkv_v_@ i mvt_ 80% tytI Av`li KZv I eUZ; Ges mnthwMZvgjK AvPiY cDk@ Kti
 - 80% tytI PvKwimn w`vj tqi wvfbvAvBb-Kvbb h_v w`vj tq mgqgtZv Avmv Ges hvI qv, mgqgtZv Kwfm hvI qv, cAvb wkv_tKi wbt`R Abmvti cD`E`wqZ; cvj b Kiv, w`vj tqi e`e`vcbv Kwglwi wbt`Rbv tgb Pjv, wkv_v_@ gvZv-wgZv I AwffvetKi mvt_ mjm`u`K`eRvq ivLv BZ`w` |
 - 80% tytI mnKg@ i mvt_ mjm`u`K`eRvq ivLv, mnthwMZvgjK AvPiY cDk@ Kiv|

3.4.2 ikÿKgvb

cÿY we`ÿjq ikÿL tIKW©

cÿg l wZxq Uvg©

(Mitgncf3t i mPK Ges thMlZmm ikÿKgvb)

icwAIB ikÿL bvg :-----
 we`ÿjq :-----
 icwAIB :-----
 tÿj bs-----

we`ÿjq : icwAIB ikÿL chqµtg Bb÷tÿt i awiweuK wbf`Rbwi gwa`tg G thMlZv`jv ARB Kiteb | G tIKW© ikÿL wBKU`Kte Ges Gi Abjij icwAIB Anditm msiwÿZ`Kte |

thMlZv:	cÿg Uvg©			wZxq Uvg©				
	cÿwY	thMl (G, we, um, wW)	gšé`	Bb÷tÿt i`ÿÿi, ZwiL	cÿwY	thMl (G, we, um, wW)	gšé`	Bb÷tÿt i`ÿÿi, ZwiL
1 cW cwi KÍbv								
1.1 mmK ikLb tKLfbv tKškj AšfP Kiv nt`Q (we`qe` i ikLbdj Abjij i`wK tKLfbv tKškj cwi Kwi Z ntqtQ wK bv)								
1.2 ikÿL i ARB Dc thMlX thMlZv mæutK© mPZbZii cwiPq cvlqv hnt`Q (we`qe` i ikLbdj wYšq, ikLb dj Abjij tKw Kihšg cwi KÍbv)								
1.3 ikÿL i Amih mwó i`ižj mæutK© Dcj wäi cKik NUtQ (ikÿL Amih mwó Kti Ggb tKw Kihšg l DcKÍÿi e`enwi cwi Kwi Z ntqtQ wK bv)								

<p>3.3 Կյու_Ջ` i c0E KւթR DcKiYi e`enwi Zւթ` i ւԿLՖb fւթյւքիտե mnvqZv Kti </p>									
<p>3.4 ւԿյւ_Ջ` i ւԿLՖb mnvqZv վտ- bi Rb` AթK aիտbi DcKiY e`enwi Kiտօb </p>									
<p>3.5 փւքիԷK ւցk0` ՚ tj A_ev տօւ ֊ tj KւR Kivi mgq Dchթ DcKiY e`enwi KՖիb </p>									
<p>3.6 ւԿլվ_Ջ ւԿLթK mnvqZv ֊տbi Rb` mnտR cՅՑ cՅթ ՚ thgb ցեւBj տdb A_ev ֊vքգիտե mnRj f` DcKiY e`enwi Kiտօb </p>									
<p>4 գյ`ւզբ</p>									
<p>4.1 cՕZ`Kւււ cւթ MvmbK գյ`ւզբ cՕգM Kiտօb (ւԿլվ_թ`ցՅւԿ I ւյւՆZ cՕճե fj DՋi ւ ՚ tj Zv i x KՖi տ` b Ges Kx Ges տKb fj nտտ0 Zv քStq տ` b) </p>									
<p>4.2 ւԿլվ_ՋK Ատb I DcյւգյK cՕճե KՖիb </p>									
<p>4.3 ւճզցZփտե ւԿյւ_Ջ` i Dcյւմ i շիթ cւյւ KՖi տ` Lտօb </p>									
<p>4.4 զիթKւթv cւթv aււււււKփտե գյ`ւզբ KՖիb, ւճւԷ ւԿ/mnvqZv տ` b Ges գյ`ւզտbi շյւճյ Abյմ- վի ւԿլվ_Ջ cւՋՋ Kւթթց ւճաթյ Kիտօb </p>									
<p>5 ւեՖի aիտbi ւԿլվ_թ</p>									
<p>5.1 ցՅի ւԿյտի mիտ` ւԷ ֊յյտ ւեՖի Pւււ ււււււււ ւԿլվ_Ջ ւելթ Kiyq mաւտKՅ Aւթյւթv Kիտօb</p>									
<p>6 ցՅի ցյ`տեա I mաւտKՅ ւճ</p>									

<p>6.1 cÖZ`K ikÿv_ÆK Zvt` i cÖZ`K fufj v KufRi/ mvdj` mæutK©æsmv KitOb </p>									
<p>6.2 tkÖY ikÿtKi mft_ tkÖY chfeyY, cw cwi KÍbv Ges mvaúWZK cw`vb mæutK© Avjvc KitOb </p>									
<p>7 we`ÿjq l Pvkni mslušíneia</p>									
<p>7.1 we`ÿjtqi bWZgvj v, mi Kwi AvBb l weia mæutK© cävB l mnkvix ikÿtKi mft_ Avtj vPbv KitOb </p>									
<p>7.2 we`ÿjtq iivZ miKwi weia, AvBb Ges msikó tiKweiti mft_ cwi vPZ ntq DvtOb </p>									
<p>mvgMö tMÖV G, we, um, vW</p>	<p>gšé`</p>		<p>Bb ÷ Æ±í` v¶i , Zwi L, umj</p>						
<p>DtjA` th-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 35uJ thmL`Zvi gta` hiv` 32uJtZ G Ges emK 3 uJtZ we ciq Zintj mvgmMö fite G tMÖV cöB nte 3 • 35uJi thmL`Zvi gta` hiv` 25uJtZ G Ges emK 10 uJtZ we ciq Zintj mvgmMö fite we tMÖV cöB nte 3 • 35uJi thmL`Zv igta` hiv` 25uJtZ G/we Ges emK 10 uJtZ um ciq Zintj mvgmMö fite um tMÖV cöB nte 3 • 35uJi thmL`Zvi gta` hiv` 5 A_ev 5-Gi AuaK thmL`Ziv vW tMÖV ciq Zintj mvgmMö fite vW tMÖV cöB nte 3 ▪ G = me mgq t` Lv hıq 80% ▪ we = me t¶t¶ t` Lv tMjt l uKoz tÿt¶ t` Lv hıq bv 75% ▪ um =me t¶t¶ t` Lv hıq bv uKQymKQyt¶t¶ t` Lv hıq 60% ▪ vW = Lp Kg t¶t¶ t` Lv hıq teuki fvm t¶t¶ B t` Lv hıq bv 40% 								

<p>(L) ւկղլվ՝ vb c×ւZ մասնակցի Կ</p>	<p>2. ւկղլվմտցի իմի՛Յv Ges ւկLb dj ւեւբե cՅvi ւկղլվ՝ vb tKՏkj մասնակցի ԿԿԿԿԿ cՕ kՅ Kի b </p>	<p>tLj vaj vi gva՛ճց ւկղլվ_թ` i Ավթի ւեKvk մյժ Kի՛Յ cւթի b </p>	<ul style="list-style-type: none"> • cւ Pj vKij xb mgq ւեւբե ւկղլվ՝ vb tKՏkj / Kւիթց cՕqւմ Kiv նդ _ւթK
			<ul style="list-style-type: none"> • ւկղլվ_թի v cւթV մյւզգրե Askմոյ Kի
			<ul style="list-style-type: none"> • ւկղլK Ges Օւ՛Ւ , Օւ՛Ւ Ges Օւթ՛Ւ i գթա՛ ւց_ւ` թի vi gva՛ճց ւկղլվ՝ վթի ւել qւJ cՕqB t` Lv հւզ
			<ul style="list-style-type: none"> • mKj Օւ՛Ւ B cւթV A_ev cւW մսււո՛ւ KւթR ւեթqււRZ _ւթK
			<ul style="list-style-type: none"> • ւկLb ՝ ւււււէK cւW `ւթի tյթ՛Ւ mKj ւկի i ւկLb ւեւՕZ Kivi Rb՛ ւեւբե tKՏkj e`envi Kի b
			<ul style="list-style-type: none"> • tկւյKթղ ւկղլվ_թի v Avbւ` Z Ges AvմումՏZ teva Kի
<p>(M) ւկղլվւց մասնակցի Կ</p>	<p>3. cՕ_ւցK Ges cՕK- cՕ_ւցK ւկղլվի ւկղլվւց, իմի՛Յv Ges ւկLb dj մասնակցի ԿԿԿԿԿ cՕ kՅ Kի b </p>	<p>1. cՕK-cՕ_ւցK ւկղլվ Ges cՕ_ւցK ւկղլվմտցի ւել զe`-Ges Kւււթց մասնակցի ԿԿԿԿԿ i ձգձ </p>	<ul style="list-style-type: none"> • ւկղլվմտցի իմի՛Յv Ges ւկLbdj Abյւթի cւW- cւի Kի b v Kի
		<p>2. cՕ_ւցK ւկղլվ_թի` i ւկLb dj Ges cՕ_ւցK ւկղլվ_թի` i իմի՛Յv I ւկLb dj մասնակցի ԿԿԿԿԿ i ձգձ </p>	<ul style="list-style-type: none"> • cւի Kւի Z ւկLbdj իմի՛Յv mdj ֆրե AvRZ nq
		<p>3. RvZxq cixղլմն cՕ_ւցK շիթի ւկղլվ_թի` i գյ`ւզ մասնակցի mKj e`e`v I a`vb-avi Yv մասնակցի ԿԿԿԿԿ i ձգձ </p>	<ul style="list-style-type: none"> • cՕK-cՕ_ւցK ւկղլվ_թի v Zւթ` i KււղլZ ւկLb dj ARթի tյթ՛Ւ mdj Zvi cւի Pq t` q
		<p>4. cՕK-cՕ_ւցK շիթի ւկղլվ_թի` i գյ`ւզ I գյ`ւզթի նւZqvi մասնակցի ԿԿԿԿԿ i ձգձ </p>	

		(L) mnKgxP i mvf_ Pvkwi wewa Ges Ab`vb` AvBb-Kvbp cvj b m`u`K© Avtj vPbv Kti b	
--	--	--	--

tqT : tckvMZ Abkxj b

ukLtb i tqT	gvb: GKRb wv`tcugvcÜB ukqK Ki`Z m`g	thM`Zv: AvRZ n`q`Q	wv`tcugvcÜB Ges vbqvgZ ukqKt` i mPK
(K) cwi Kíbv c`vqb	7. ukqV_`i v KvhRi fvte ukLb jvf Ki`Z cvti Ggbfvte Zv` i AvMh m`o Kiv Ges a`i ivLv l m`u`q Kivi tKskjhP cv- cwi Kíbv c`vqb	1. vbqvgZ Ges avi vewnKfvte Ggb cv- cwi Kíbv Kti b hvfZ vbgvj uLZ w` K_`tjv c`Kvk cvq:	<ul style="list-style-type: none"> mKj cv`vbi tqT` cv- cwi Kíbv Kti `v`Kb
		<ul style="list-style-type: none"> thM`Zvi mvf_ ukqV_` i AvRZe` ukLb dj`K c`lav` c`vb 	<ul style="list-style-type: none"> ukLb dj , cv`vsk, ukLb tKlvbv KvR, tKiv e`e`vcbv Ges gj`vqb cwi Kíbv m`u`ofvte weeZ
		<ul style="list-style-type: none"> ukqV_`Kw` K ukqV` vb c`x`vZ e`envi (G c`x`vZ ukqV_`i vPsb Ges m`okxj c`u`qv`K DrmwnZ Kti) 	<ul style="list-style-type: none"> tKiv wfvEK ARB Dc`thMx thM`Zvi mvf_ ukLb dj vba`Y GKvKx, tRvoiq Ges `j`xqfvte KvR w` tq cv`vb
		<ul style="list-style-type: none"> KvhRi c`u`qvi gva`tg ukqV_`i ukLb dj gj`vqb 	<ul style="list-style-type: none"> c`eP gj`vqb djvdtj i mvf_ m`u`K`i tL ukLb dj Ges KvhRg vba`Y
		<ul style="list-style-type: none"> ukqV_`i i Kp`oMZ, `j`w`zK, mvgwRK A_ev Ab`vb` c`m`w`zK w` K_`tjv`K c`lav` w` tq mKj ukqV_`i ukLb Pwn`v m`u`K`cwi cY`Dcj wä 	<ul style="list-style-type: none"> ukLb tKlvbv KvR ukqV_`i ukLb`K c`lav` `vb Ges thLv`b m`e` tmlv`b ukqV_`i m`okxj vPsf Ki`Z Drmwn `vb
		<ul style="list-style-type: none"> ukLbdj vPwYZ Kivi Rb` gj`vqb c`u`qvi e`envi 	<ul style="list-style-type: none"> cwi Kíbvq me ai`Yi DcKi`Yi e`envi mn ukLtb i Ab`vb` w` K_`tjv we`Zfvte e`envi Kti b

			<ul style="list-style-type: none"> • գլխի վրա չհանվող հարկային հարկերի (օրինակ՝ անհատական եկամուտների հարկ, անհատական սեփականության հարկ, անհատական հարկ) վերաբերյալ
			<ul style="list-style-type: none"> • մեկ անհատական հարկային հարկի վերաբերյալ հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ
(L) Ընդհանուր	8. մեկ անհատական հարկային հարկի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ	1. (K) մեկ անհատական հարկային հարկի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ, հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ, հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ	<ul style="list-style-type: none"> • մեկ անհատական հարկային հարկի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ
		(L) հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ	<ul style="list-style-type: none"> • մեկ անհատական հարկային հարկի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ
(M) Թվային հարկային հարկերի վերաբերյալ	9. անհատական հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ	1. (K) անհատական հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ	<ul style="list-style-type: none"> • հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ • անհատական հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ
		(L) հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ	<ul style="list-style-type: none"> • անհատական հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ
	10. անհատական հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ	1. (K) անհատական հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ	<ul style="list-style-type: none"> • անհատական հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ
		(L) անհատական հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ	<ul style="list-style-type: none"> • անհատական հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ
		(M) հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ	<ul style="list-style-type: none"> • մեկ անհատական հարկային հարկերի մասին հարկային հարկերի մասին հարցերի վերաբերյալ

		(N) ւկղվ_թ`i fj DĒi c0ւբի †ղ†Ē BւZevPK fւթe DĒi ւ`դ _ւբKb	<ul style="list-style-type: none"> • †Kւբv c0kĕ DĒi fj n†j ւկղK ւկղվ_թK mւVK DĒi LթR cvl qvi †ղ†Ē mւvqZv K†ib
		(O) ւկղվ_թ`i c0kKi†Z DrmւnZ K†ib	<ul style="list-style-type: none"> • ւկղվ_թv fj DĒi ւ`†Z ւ0ամՏZ nq bv
			<ul style="list-style-type: none"> • ւկղվ_թv †Kւբv ւelq e`vL`v Kivi Rb` c0kK†i _ւբK
(N) †k0YK†յi cւի`թek l e`e`ւcbv	11. mKj ւկյv_xi Ask- M0†Y mւvqK, D†Ē k`cY [©] BւZevPK, ւbi v` Ges mgZvi ւfւĒ†Z ւկLb cւի`թek eRvq iւբLb	1. (K) †k0YKյmn †k0YK†յi AւmevecĒ j vԹեի KYթ/eK KYթ ւկLb cւի`թek Dc†hւMx K†i mւRւբv _ւբK	†k0YK†յi AւmevecĒ, eK KYթ BZ`ւ` Ggb fւթe mւRւբv _ւբK th-
		(L) ւկLb †kLւբvi KւբR Pււն`vi †c0յ†Z KL†bv KL†bv AւmevecĒ cYtmւթ4ZKiY K†ib (thgb †Rvovq A_ev`j xq KւR, fւgKւfbq A_ev Aւ†j vԹvi †յ†Ē)	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյv_թv mւ†RB`j MVB Ki†Z cv†i • ւկյv_թ`i AւKv Oւe, th †Kvb †j Lv †k0YK†յ c0k0 Kiv nq
		(M) ւկյv_թ`i AւZghԹ v, ւկLb Ges mյ0kxj Zv mյ0†Z Drmւn c0ւբի Rb` ւկյv_թ`i bvbv KւR thgb AւKv Oւe, †j Lv KւeZv, Mí BZ`ւ` †k0YK†յ c0ւkՉ nq	<ul style="list-style-type: none"> • eK KYթi ւMտq eB cotZ cv†i
			<ul style="list-style-type: none"> • mւ†RB Pjւ†div Ki†Z cv†i
			<ul style="list-style-type: none"> • mKj OւĒ`"O†` KւR Ki†Z cv†i
			<ul style="list-style-type: none"> • mKj Oւ†Ēi †j Lvi Rb` h†_ó RvqMv Ges mյeav _ւբK
			<ul style="list-style-type: none"> • mKj ւկյv_թւկյK†K `úó fւթe i b†Z Ges †`L†Z cv†i
			<ul style="list-style-type: none"> • †Kւբv ւկյv_թhLb GKv GKv KւR K†i ZLb ւկյK thb ZւբK mււv` Ki†Z cv†i b

			<ul style="list-style-type: none"> • mKj ւկյւ_թ KւR ւեթկ Kթի Zւթ i Aւկv Qւե ԻկՊԿթյ mKj mgq A_ev ւեւբոսոցո cՕւկՉ նդ _ւթK
			<ul style="list-style-type: none"> • mւK fւթe Ges cւի Թւի fւթe `kՊԻԿԿԿ DcKiY (thgb Qւe, thթKւթbv tj Lv, gvbrPĪ, kã, eYPUՅZ`w) cՕւկՉ նդ _ւթK
12. ԻկՊԿ e`e`ւcbvi ԻյթĪ ւկյւ_թ i Pւn`v, mvg_Թ Ges mgZv AMՈւaKvi cvq	1. (K) ւկյւ_թ i mvg_Թ ւեթePbv Kթի ւկLb ԻկLւթbv KւR cւի Pթj bv Kiv nq	<ul style="list-style-type: none"> • ւե`յj q ւկյւ_թ i mnR Ի_թK լցւիթq KւWb KւթR ւթթqւRZ Kiv nq, hւթZ Zւթ` i mvg_Թ cւի cYԹթe cՔւk cvq 	
	(L) ւկյւ_թ v mg`Նmgq ւկLb ԻկLւթbv KւթR e`Ն[ւթKb	<ul style="list-style-type: none"> • cՕq mg`Նmgq aթի ւկյւ_թ` i ւկLb ԻկLւթbv KւթR e`ՆիւթLb 	
	(M) mgթi KւհՔi e`envi Kiv nq hւթZ ԻկՊԿ Kթյ cՕZ`K ւկյւ_թ mgq cւի cYԹթe e`envi nq	<ul style="list-style-type: none"> • hLb thgb cՕqւRb nq ԻZgbfւթe ւկյւ_թ` i GKvKx, `j xqfւթe Ges mgMՕ ԻկՊԿMZ fւթe ւկյւ_թ` i KւR fւM Kթի Ի`b 	
	(N) ւե`յj q ւկյւ_թ i thթKւb mgm`v mgււթbi ԻյթĪ, cՔel DĒi`ւթbi ԻյթĪ Ges gj`ւթթbi ԻյթĪ mgZv ւեւբթK AMՈւaKvi Ի`qv nq	<ul style="list-style-type: none"> • cՕK-cՕւցK Ges ւbgae cՕւցK ԻկՊԿԻZ ւկյւ_թ` i ԻLj vajvi cՔի mթԻԿԿ Ի`qv nq Ges Իկւթbv ւKՕyci յյւ Kivi mթԻԿԿ Ի`qv nq 	
	(O) ւկյւ_թ i ԻLj v-ajv Mvb AveլĒ BZ`w KւթRi gvãtg e`ՆիւթL	<ul style="list-style-type: none"> • KւհՔi fւթe Իկւթbv ւel q e`vL`v Kivi Rb` ւկյK cւW`cյ`K, eճKteւWՊ Qւe Ges DcKiY e`envi Kթib 	
	(P) eւsj v, MւYZ, ւeÁvbm n mKj ւel Իq ւեւբթMgm ԻLj ԻZ ւկյւ_թ` i Drmւn Ի`b	<ul style="list-style-type: none"> • ւel qւfւĒK ւեւբթMgm ԻLj ԻZ Ի`b Ges DrmւnZ Kթib • ւկյւ_թ v e`wՅMZ Ges `j xq DcKiY thgb ԻLj vajv, Ի qւKՔU, Ի qւKՔK, cvթVi Rb` eB BZ`w i gvãtg ւկLb jvf Kթib 	

	<p>13. ɤkÿv_ɤ` i mɤ_ BɤZevPK Ges mɤg̃bmPK mɤuK[⊙] ɤcɤbi Rb` weɤfbæ aiɤbi tKŃkɤj i e`envi Kɤi _ɤKb </p>	<p>1. (K) ɤcɤɤAvB ɤkÿv_ɤnbɤR BɤZevPK AvPiY cŃ kŃ Kɤib Ges tKŃ ɤkÿv_ɤ` i BɤZevPK KvR KiɤZ DŃx Kɤib </p>	<ul style="list-style-type: none"> • ɤkÿv_ɤ` i Zɤ` i fɤɤjv KvR Ges AvPiɤYi Rb` cŃqB cŃsmv Kɤi _ɤKb
		<p>(L) ɤkÿv_ɤ` i mɤ_ eÜZcY[⊙] wekɤmX Ges tckvMZ mɤuK[⊙] ɤcb Kɤib </p>	<ul style="list-style-type: none"> • ɤkÿK Ges ɤkÿv_ɤ` gɤa` eÜZ; ghP ɤcY[⊙]mɤuK[⊙] we` gvb _ɤK
		<p>(M) cŃqRbɤq tÿɤT ɤkÿv_ɤ` i cŃsmv Ges Drmvn cŃvb Kɤib </p>	
<p>(P) DcKiY e`envi</p>	<p>14. h_vh_ Ges `ɤbɤqfɤte cvl qv hvq Ggb ɤkÿv DcKiY ɤbePb Ges e`envi Kɤib </p>	<p>1. ɤbgɤvLZ DcKiY_ɤjv mɤavi Yfɤte e`envi Kɤib:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ɤkLb DcɤhɤMx weɤfbæ DcKiY Ges `ɤbɤq cŃɤ³ e`envi Kɤi _ɤKb
		<ul style="list-style-type: none"> • cW`-cÿ K, 	<ul style="list-style-type: none"> • ɤkÿv DcKiY cɤi Kɤi Zfɤte e`envi nq
		<ul style="list-style-type: none"> • tcv=vi, gvbPÎ Ges Ab`vb` `k`gvb DcKiY, 	<ul style="list-style-type: none"> • ɤkÿv_ɤ`i h_vh_fɤte Ges AvZwekɤtmi mɤ_ ɤkLb DcKiY e`envi Kɤi _ɤKb
		<ul style="list-style-type: none"> • me aiɤbi covi eB, 	
		<ul style="list-style-type: none"> • tLjv-ajvi DcKiY, 	
		<ul style="list-style-type: none"> • A`vevKvmmn MYbvi Rb` Ab`vb` DcKiY, 	
		<p>2. cŃK-cŃ_ɤgK tKŃYi Rb` weɤfbæaiɤbi tLjvi cÿZj, weɤfbæaiɤbi eK, msL`v, eY[⊙] vPɤyZ eK Ges Ab`vb` tKŃYi Dchÿ[⊙] mn-cvμɤgK DcKiY ɤbqɤZfɤte e`envi Kɤib </p>	
<p>15. ɤkÿK mnRj f` weɤfbæ e`w` e`envi Kɤi ɤkÿv DcKiY ɤbɤRB` ^Zwi Kɤib </p>		<p>1. (K) mnRj f` weɤfbæ e`w` i mɤvɤh` ɤbgɤvLZ mɤavi Y Dc-KiY_ɤjv ^Zwi ev mSŃh Kɤib-Kɤib-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tKɤɤbv GKɤv ɤbv` ⊗ ɤkLb tKɤɤbv KɤR e`envi i Rb` ɤkÿK cɤi Kɤi Zfɤte DcKiY ^Zwi Kɤi _ɤKb
		<ul style="list-style-type: none"> • MYbvi Rb` `ɤbɤqfɤte cŃB thgb tZZj exR, gɤteP, tQjv 	<ul style="list-style-type: none"> • ɤbgɤtKŃYi ɤkÿv_ɤ`v Zɤ` i vPŃi/Ki bɤK cŃɤwi Z Kivi jɤÿ` ev` e DcKiY e`envi KiɤZ cɤi

		<ul style="list-style-type: none"> • ակյն_թ, ակյտԿի ԱսԿ Օւե A_ev ԸւԻ Կv, ցՄՄւՐb A_ev eBtq ԱսԿ Օւե, ԺԺՍvԿու Կiv 	
		<ul style="list-style-type: none"> • ՎԵԽԳԲԵ մՏՄ, ՄԻ / ԸՎԻ eB 	
	16. ակԼԺԿ մնՎԶ Ի՛ զւԻ Զ_ I ԸԻՅՅ ԱԲՎԾ ԸԻՅՅ (ԻԿԵ ԿԵՎԵԵ ԺԸՎ) ԻՎԻ ԸՎԻ Կiv զԻ	1. (Կ) ԵՏԻՄԻ I ԸՎԻ ԻՎԻ ՎԵԽԳԲԵ ԶԻ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԻ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԻ	<ul style="list-style-type: none"> • ԿԵՎԵՅԵ ԿԻ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԵՎԵՅԵ ԿԻ ԿԵՎԵՅԵ ԿԻ ԿԻ
		L) ԵՎԻ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԵՎԵՅԵ	<ul style="list-style-type: none"> • ԵՎԻ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԵՎԵՅԵ
(Ը) ԿԵՎԵՅԵ	17. ԻՎԻ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԸՎԻ ԿԵՎԵՅԵ	1. (Կ) ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ	<ul style="list-style-type: none"> • ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ
		(L) ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ	<ul style="list-style-type: none"> • ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ
	18. ակյն_թ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ	1. (Կ) ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ	<ul style="list-style-type: none"> • ակյն_թ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ
		(L) ակյն_թ ակԼԺԿ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ	<ul style="list-style-type: none"> • ակյն_թ ակԼԺԿ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ ԿԵՎԵՅԵ

		M) wkyv_ŕK cŕœ Kti wefbovj vLZ KvR w`tq A_ev chŕeytYi gva`tg gj`vqb Kti _vKb	<ul style="list-style-type: none"> wkyv_ŕ KvR A_ev K_v ejvi tyt`T AbjnÜvb Kti wkyv_ŕ cKZ Ae`v Abveŕbi tPón Kti
		(N) wLb KvR wkyv_ŕ e`_Zv mnRfŕte wbtq cwi cYwLŕbi Rb` wefboaiYi gj`vqbtK e`envi Kti _vKb	<ul style="list-style-type: none"> wLŕbi yz`yz` welftql cŕavb` w`tq wkyv_ŕ gj`vqbtbi tMŕvs cŕvb Ktib
			<ul style="list-style-type: none"> wkyv_ŕ wj vLZ KvR wkytKi gšĕ` ZvK Avi I wPšf Ki tZ DrmwvZ Kti
	19. gj`vqb Ges wefboe cixyv t`tK Avnvi Z Z` wetkŕY Kti cŕB wv`všf cwi Kíbv Kivi tyt`T Ges wkyv_ŕ wLb Dbqbtbi KvR e`envi Ktib	1. (K) mwK mgtq MvwbK gj`vqb cwi Kwí Z Ges AbjōZ nq	1. (K) mvgwŕK cixyv`i agvĭ wj vLZ cixyv wntmte MŕY Kiv nq bv eis Zv wefboe aitbi gj`vqbtbi gva`tg thgb`v`xvŕte wj LŕZ t`qv, chŕeyY, tkŕvŕwĕK Avtj vPbv, tgsŕLK cŕkwĕi BZ`w`i mgštq MvZ nq
		(L) gj`vqbtbi KvR_tjv Ggb-fŕte cwi Kwí Z nq hv`i agvĭ wkyv_ŕ ŕcbivq gtb Kivi welfqW cixyZ nq bv eis Zvi mwŕkxj Zv Ges wPšfkwĕtKl cixyv Kiv nqŕ	(L) wkyv_ŕ cvi`wkZv cwi`wi Ges`vqx ti KW`msi yY Kiv nq
		(M) mgMŕtkŕvŕwĕK Ges cŕZwJ wkyv_ŕ wLb AMŕhZi gj`vqb ti KW`n wkyv_ŕ wLb AMŕhZ Ges Pwv`vi ti KW`msi yY Kiv nq	(M) cvW-cwi Kíbv Kivi tyt`T gj`vqbtbi gva`tg cŕB Z`tK wetePbvq tbqv nq

<p>(L) ԿՍՏԻ ԱԲԽԻԵ Ե ԳԵՏ ԻՇԿԱՄԶ ԸԲՁԵԼ</p>	<p>21. ցՄՈՒԿՅԻԿԶՆԻ ԻՔԵԻԵ ԻՇԿԱՄԶ ԸԲՁԵԼԻ ԸՆԶ ԳԵՏ ՄԱՍԳԻՎԵ ԿՍՏԻ ԱԲԽԻԵ ԸՆԶ ԱՅԻԿՎԻ ԸՈՒԹ ԿԻԵԼ</p>	<p>1. (Կ) ԿՅՆՎԵՆՅԻ ԸԲՁԵԼԻ ԻՇԿԱՄԶ ԶՆ ՄԳԳ ՄԳԳ ԱՎԵԼԻԿՅԵԼԻ ԻՇԿԱՄԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՈՒՐԻՅԻԿ ԸՆԶ ԸՆԶ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ԸՆԶԻՄՆ ԿՅԻԿԻ Ի ԻՇԿԱՄԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ
		<p>(L) ԿՅԻԿԶՆԻ ԻՇԿԱՄԶ ԻՇԿԱՄԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ԱՎԿԿԵ ԿՅԻԿԶՆԻ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ
		<p>(M) ԿՅՆՎԵՆՅԻ ԸՆԶ ԱՐԻԵԼԻ ԻՇԿԱՄԶ ԻՇԿԱՄԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ՄՆԿԳԻԿԻ ԻՇԿԱՄԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ
<p>(M) ԸՆԶ ԻՇԿԱՄԶ ԱՍԿՄԻԿ</p>	<p>22. ցՎ-ԵՎԵՎ, ԱՐԻԵԼԻ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ</p>	<p>1. (Կ) ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ԿՅԻԿ, ԿՅՆՎԵՆՅԻ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ
			<ul style="list-style-type: none"> • ԿՅԻԿ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ
			<ul style="list-style-type: none"> • ԸՆԶ-ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ
			<ul style="list-style-type: none"> • ԿՅԻԿ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ
			<ul style="list-style-type: none"> • ԿՅԻԿ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ
			<ul style="list-style-type: none"> • ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ ԸՆԶ

<p>(N) mnKg⊗ i mv⊔ mn⊔hwMzv</p>	<p>23. `jxq m`m` vn⊔m⊔e mnKg⊗ i mv⊔ Kvr K⊔i _v⊔Kb </p>	<p>1. K) we`vj⊔qi mKj mnKg⊗ K⊔R c⊔qvRb Abym⊔i mn⊔hwMzv c⊔vb K⊔i _v⊔Kb </p>	<ul style="list-style-type: none"> • mnKg⊗ i mv⊔ PgrKvi m⊔uK⊗Dc⊔fWM K⊔i _v⊔Kb
		<p>L) mnKg⊗ wk⊔yK⊔ i ⊔k⊗Y Kvh⊔g ch⊔e⊔yY K⊔i _v⊔Kb </p>	<ul style="list-style-type: none"> • ⊔⊔K⊔bv ai⊔bi ⅀⅀ Gwo⊔q Pt⊔jb Ges Gi⊔ ⊔K⊔bv mgm`vi D`m⊔e n⊔j Av⊔j vPbv i gva`⊔g Zvi mgvavb K⊔ib
		<p>M) ⊔k⊗Y ch⊔e⊔yY K⊔i BwZevPK wdWe`vK w`⊔q _v⊔Kb </p>	<ul style="list-style-type: none"> • Av⊔j vPbv –ch⊔j vPbv i gva`⊔g ci`⊔⊔i i wk⊔yv`vb, `yZvq DrKl⊔v mva⊔bi ⊔y⊔⊔ mrvqZv K⊔i _v⊔Kb

gšé` : DĒxY⊗AbĒxY⊗

g⊔`vqbKvixi `v⊔yi l Zwi l

wmj

4_⊗vg⊗⊔⊔l vbR we`vj⊔qi cāvᵇ wk⊔yK, mnKvix Dc⊔Rjv wk⊔yv Kg⊗Z⊗Ges BDAvi wᵇ Bb÷ᵇ±i/mnKvix
Bb÷ᵇ±⊔i i gšé` A_ev c⊔Ē tM⊗ Ges 1-3 Uv⊔g⊗c⊔R tM⊗ l 4_⊗vg⊗mᵇkw⊔ Bb÷ᵇ±⊔i i c⊔Ē tM⊗wi
wfvĒᵇZ c⊔Z`K wk⊔yv`⊔i cvm/tdj vba⊔Y Ki⊔Z n⊔e|

3.4.4 chʰeŋŋY tPKwɨj ÷

cʰvɔv vKŋŋK I mŋKvix vKŋŋtKi e`envtɨi Rb` wɛ`vjɨtqi bvg

vKŋŋtKi bvg :

tKŋŋ : wɛlq : ZwiL :

cʰvɨi wɛlqɛ`ɨ:

vKLb tKLvɨbv Kvhɨtɨgi mgq :

i iæ _____ tkl _____

wɛlqɛ`ɨDc`vcb	cʰi vɨi fɨtɛ t`Lv hvq 80%	cʰi vɨi fɨtɛ t`Lv hvq Ztɛ tKvɨbv tKvɨbv tŋŋt` AvsɨkK- fɨtɛ t`Lv hvq 70%	tɨvɨvɨvɨfɨtɛ t`Lv hvq 60%	AvsɨkK t`Lv hvq 50%	me mgq t`Lv hvq bv Ztɛ grɨS gɨa` t`Lv hvq 40%
thvM`Zv					
Ávb mɔvɨKɨ					
• cW cwi Kíbvq cwi Kwi Z vKLb dj h_vh_					
• cW cwi Kíbvq cwi Kwi Z vKLb tKLvɨbv tKŋŋj I KvR h_vh_					
• cW cwi Kíbvq cwi Kwi Z DcKiɨɨi e`envi vKLb dj ARɨb mɨvqK					
• `ÍvɨvĚK cwi Kwi Z KvR h_vh_ fɨtɛ cwi Kwi Z					
Abɨɨj b					
• vKŋŋv_ɨ` i ceÁvb hvPvB Kiv nq					
• vKLb tKLvɨbv tKŋŋj cwi Kwi Z vKLb dj ARɨbi Rb` h_vh_					
• tKŋŋ Kvhɨtɨg GKvKx, tRvovq Ges `jxqfɨtɛ KvR t`Iqv nɨq_vɨK					
• vKŋŋv_ɨ` i wɛwfbɨfɨtɛ cɨkɨvRÁvmv Kɨi b					

• ԿՊՆ_Ք՝i cժœ Kivi մփհՄ փ՝ b					
• ԿՔԻՅՎԻՔ՝Ր՝ՎԻ ՖԼՄՆ Ե՛ԵՆՅ ՖԼՎԿՊՆ_ՔՄԻՐԵ ԵՏԻՅ ՇԻ					
• mgq e՛e՝ԿԵՎ h_vh_ ֆՎԵ ԿԴԻՔ ՔՅՎ ՆԳ					
• ՇՎՅ ՎԵԼԳ ԵՌՎԿ ^Ե ԿՊՆ_Ք՝i ԴՇՅՎ ԳՎՏԳԻՎ Բ ՇԻՎ ԿԻ փ՝ ԼԵ					
• e՛üZ ԴՇԿԻՅ ԿՊՆ_Ք՝i ԴՇՅՎԻՅ ՄՆՎԿՅՎ ԿԻ					
• Վ՝ ԱԵՄՎԻ ՄՎՅ ԻՉՎ՝ ԴՅԻ ԿՎԽՔԳ h_vh_ ՎԼԵ ՇՎԻԿ (ԵՌՎԿ ^Ե ԱՎՔԻՅ ԵՌՎԿՅ)					
• ԿՔԻՅԿԻՎԻ ՇՎԻԿ ՎԼԵ ԴՇԻՄԽ					
• ԿԴԻՅ ԿԻՄՆ ՄԿՅ ԿԻՎԿ ԵԵ ԿՎՐ ՄԿՆԵ մփհՄ փ՝ Լ զՎ ՆԻ՝Չ					
• ԿՊՆ_Ք՝i Վ՝ՅԻՉԻԿ ԿՎՐ ԱՏՄՅԻ ԿԻՉ					
• ԿԴԻՅ ԿԻՄՆ ՄԿՅ ԿԻ ԵՌՎԿՔՎԻԲԵ					

մե՛Ր ց՛՛՛՛

ԿՔԻՅԿԻՎԻ ԵՅԼ Ի Շ՛՛՛ :

Վ՝ՎԻ :

ՎԵ. Վ՛՛՛ մե՛Ր ց՛՛՛՛ ԴՅՎԻ ԴՔԻՎ՝ ԿՎԵԼԳ, ԴՅՎ ՎԵԻՔՆՎԳ ԻՎԼՎԻՅ ՆԵ-

- ԿՊՆԳ, ՎԵԼԳԵ՛՛՛՛՛ ԿՔԻՅ ԿՊՆ_Ք՝i ԵՌՎԿՔ՝ԻՅՎԻՅ
- ԿՔԻՅԿԻՎԻ ՎԼԵ ՇՎԻԿ ԵՅՎԳ ԻՎՎԻ ԴՔԻՎ՝ ԻՎԻԶՎ
- ՄԿՅ ԿԻՎԿ ԿՎԵԼՅՎԻՐ ԲՎ՛՛ h_vh_ ԿՎԽՔԳ ՄՎՅՎ՝ ԻՎԻԶՎ
- ԿՔԻՅ Լ ՄԿԳ Ե՛Ե՝ԿԵՎԻ ԴՔԻՎ՝ ԶՐՇԻՅՎ

3.4.5 tkÖY cW-chfeyY tPKwj ÷

(cökY we`vj tq Bb ÷ t±ti i e`enfti i Rb`)

chfeytKi bvg :

we`vj q :

wel q :----- cftVi wel qe` : -----

chfeytYi Zwi L :

* duKv`vfb wK wPy`w`b |

1 | wel qe`-Dc`vcb [cävZ Ávb mæúwKZ thM`Zv]

thM`Zv	cfti vcyi fvtē t`Lv hvq	wKQlv t`Lv hvq*	t`Lv hvq bv
• cW`cy`fKi wel qe`-i mvt_ Dc`wcz wel qe`-i Z`MZ m½wZ			
• Dc`wcz wel qe`-mæúfK`Mfxi Dcjwä eZgvb			
• wkyvug mæúfK`avi Yvi cKvk h_vh_			
gšé` :			

2 | wLb tkLvfbv tKškj [Ávb | Abkxj b mæúwKZ tKškj]

thM`Zv	cfti vcyi fvtē t`Lv hvq	wKQlv t`Lv hvq	t`Lv hvq bv
• cwjK cwi Kíbv AbjmiY Kti`^wbK cW`cwi Kíbv Kiv nq Ges tm Abjvfti tkÖY Kvhg cwi Pwj Z nq			
• wLb tkLvfbv KvR wLbjvfti Rb` h_vh_			
• wkyv`P`i agvî e³Zv Ges cökuÉti i gva`tg cW`vb Ktib bv, eis`jxq, tRvovq KvR t`b, cKwRÁvmv Ktib Ges wRÁvmv Kivi mthM`t`b			
• wkyv`P`i Dcjwä gvtSgta`B cixyv Ktib			
gšé` :			

3 | Ինքնաշնորհի Կրթություն [Վերադարձի Կրթությունից հետո]

Ինքնաշնորհի	Կրթությունից հետո Կրթություն	Կրթությունից հետո Կրթություն	Կրթությունից հետո Կրթություն
<ul style="list-style-type: none"> Կրթությունից հետո Կրթություն 			
<ul style="list-style-type: none"> Կրթությունից հետո 			
<ul style="list-style-type: none"> Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո 			
<ul style="list-style-type: none"> Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո 			
<p>Կրթություն:</p>			

4 | Ինքնաշնորհի Կրթություն [Վերադարձի Կրթությունից հետո]

Ինքնաշնորհի	Կրթությունից հետո Կրթություն	Կրթությունից հետո Կրթություն	Կրթությունից հետո Կրթություն
<ul style="list-style-type: none"> Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո 			
<ul style="list-style-type: none"> Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո 			
<ul style="list-style-type: none"> Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո Կրթությունից հետո 			
<p>Կրթություն:</p>			

5| DcKiY [Abjxj b m`uKZ thM`Zv]

thM`Zv	c`i vcyi fvte t` Lv hvq	wKQlv t` Lv hvq	t` Lv hvq bv
<ul style="list-style-type: none"> tkvKvhp`tg e`euZ DcKiY cW m`uKZ Ges wkyv_`i wLtb mnvqK figKv cvj b Kti 			
<ul style="list-style-type: none"> wkyv_`i GKvKx Ges `j xq KvRi Rb` wvfbDcKiY e`envi Kiv nq 			
gšé` :			

6| gj`vqb [Ávb I Abjxj b m`uKZ thM`Zv]

thM`Zv	c`i vcyi fvte t` Lv hvq	wKQlv t` Lv hvq	t` Lv hvq bv
<ul style="list-style-type: none"> wkyv_`i i Ávb Ges `yZv cKvtki m`thM t` qv n`Q 			
<ul style="list-style-type: none"> wkyv_`i i KvR wvqgZfvte gj`vqb Kiv nq 			
<ul style="list-style-type: none"> wkyv_`i i fj - Áw mstkva`b Avšli K Ges Zv wLtb i Rb` h`_ó mnvqK 			
gšé` :			

7| wLb cwi tek [AvPiY m`uKZ thM`Zv]

thM`Zv	c`i vcyi fvte t` Lv hvq	wKQlv t` Lv hvq	t` Lv hvq bv
<ul style="list-style-type: none"> wLtb i KvR wkyv_`i v `ZtU Zfvte AskMvY Kti 			
<ul style="list-style-type: none"> tkvKtyi mKj wki`K me KvR mgvb m`thM t` qv nq 			
<ul style="list-style-type: none"> tg`qmn mKj wkyv_`iK Zv` i Pwn`v Abyv`i KvR t` qv nq 			
<ul style="list-style-type: none"> tg`qmn mKj wkyv_`iK ckaKiv nq Ges ckaKi`Z DrmwvZ Kiv nq 			
gšé` :			

weþkl gšé" :

cwi`k0Kvi xi `ryi l ZwiL wj

we`vj tqi wj

weþkl `be"

- tk0Y chþeyY e`ZxZ, tk0Yi evBþi, wewfbaðKvþR thgb mvgwRK KvR, tLj vaj v, tKvþbv Abþvþb wkyv_Ávb, `ýZv Ges weþkl Kþi `wófwi/2i c0Kvk chþeyY Kiv hvq| Zv AbvbþwmbK ntj l ç0vYmn w`b, ZwiL, tÿT Ges Kxfvþe Zv chþewyZ Zvi DþjLmn thM"Zv ARþbi welqul ti KW© Kþi wkyv_Ávb tcvótdwjj l þZ ivLþZ nþe| Bb÷þ±i wbþRI WþqixþZ wj þL ivLþZ cvþib|
- KZ_tjv weþkl `ýZv thgb K_v ejv (AveþË, e³e'), thMvthM (fvqKwfbq, bvUþK Awfbq, tk0YKþyi evBþi wkyv_Ávb i cvi`úwi K K_vevZþ), mgqvþewZþv, wbggKvbþ Rvbv l tgþb Pjv, we`vj tqi wkyv_Ávb i mvt_ mþúK©`vcb, AvbþwmbK ev AbvbþwmbK fvþe ç0vYmn w`b, ZwiL, tÿT Ges Kxfvþe Zv chþewyZ Zvi DþjLmn thM"Zv ARþbi welqul ti KW©Kiv thþZ cvþi|
- we`vj tqi ç0vb wkyK, wkyK, wkyv_Ávb gv-evev Ges AwfveK, mKþj i mvt_ mþnþúK©eZþvb| (tmSRbþeva, mþþb þ`Lvþv, K_v gþbvthM w`þq tkvbv Ges DËi ç0vb|)
- wdWe`vK þ`qvi tÿþT wkyv_Ávb Ávbþi Afve/ ç0qvRbxq Zþ`i Afve A_ev `ýZvi Afve BZ`w` welq_tjv chþjvþbv Kþi BwZevPKfvþe gšé" KiþZ nþe| fvþT w tkvavþbvi tÿþT wek`fvþe welqul Kþi gšé" KiþZ nþe A_ev Dc`vcb Kþi tevSvþZ nþe T wUv tKv_vq| ç0qvRbxq Z`" Rvbv bv_vKþj ti dvþi Ý eB, BþUvi þbU A_ev mnKgþ i wþKU t_þK tRþb wþq wdWe`vK þ`qv evÁbxq|

Aa`vq Pvi

PZy_0v4g@bR ve`vj tq Kvh@ig cwi Pvj bv mαú†K@bt`Rbv

PZ_@Uvtg@bR we`vj tq Kvh@ig cwi Pvj bv m@útk@b` Rbv

(vbR we`vj tq 16 mBvn Ae`v`bi mgtqi Rb`)

WwvcGW tKvfmP KgmP Kwvtgv Abjvfi mgMOKgPvUtK PviwU Uvtg@FwM Kiv ntqtQ | cDg wZbwU Uvtg@ wcuUAvB wkyv_@MY wcuUAvBtZ Ae`vb Kiteb | wZbwU Uvtg@ tgvU mgqKvj 36 mBvn, Zvi gta` wcuUAvBtZ tk@YKtYi Kvh@tg AskM@tYi gva`tg wkyvjvf tgvU 20 mBvn Ges wcuUAvB Bb÷tziMtiYi mivmwi ZEveavtb wkyv_@v c@kyY we`vj tq Abjxjb Kiteb tgvU 16 mBvn | ZZxq Uvg@tkl wkyv_@v wj wLZ cixyq AskM@Y Kiteb | Gici Zvt`i 3/4 w`b mgq t`qv nte vbR we`vj tq wltq 4_@Uvtg@ Kvh@tg AskM@tYi Rb` |

4_@Uvg@m@Ytj WwvcGW tKvfmP AšfP mgq etj weteWZ nte Ges msik@ wkyv_@MYtK we`vj tqi wboqgZ wkyK wntmte MY` Kiv hvte bv | tm tyt`l we`vj tqi wboqgZ i`ltb ZvtK AwZwi³/wkyvbuem wkyK wntmte wetePbv KitZ nte | msik@ wkyv_@K WwvcGWmspvs`lt` Rbv Abjvfi wewfbekvMRCt mivBwnKfite cDZ Kivi mthwM`v`bi Rb` mBvtni tkl w`tb (ep`uWZevi) tk@YKtY Zui tKvfbv KvR _vKte bv | Zte wZwb we`vj tq h_viwZ AvMgb Kiteb Ges wbaWZ Kvh@ig thgb-witdwe`f Rvb@j , AvKkb wimvP@Ges Dc`vt`bi Rb` c@qvRbxq Z` msM@ I mibtek Kiteb | GQov jM eB c`Y Kti c@vb wkytKi `v`yi t`teb | mBvtni ewK w`b,tjvtZ wZwb h_viwZ we`vj tqi i`ltb Abjvfi wewfbetk@YtZ wewfbwet`tg tk@Y cW`vb Kiteb (c@Zw`b 4wU) | Zte c@vb wkyK Zui gwmK i`ltb Ggbfite `Zwi Kiteb thb c@K-c@wgK tk@Y t`tK cAg tk@Y chšfc@ZwU tk@YtZ Ges c@ZwU wltq cDg t`tK ZZxq Uvtg@ gta` msik@ wkyv_@cW`vb KitZ cvtib | G tyt`l c@vb wkyK jM ewn (c@Zw`tbi Kvh@igmspvs`ewn) Abjvfi Y Kiteb |

c@ZwU wkyv_@tk@YtZ cW`v`bi gva`tg wkyK thwM`Zv mvgwMk fite AR@bi Rb` tk@Y cW`vb cwi Kíbv cYqb Kiteb | e`Z 4_@Uvtg@Zui wkyY Abjxjb `v`xobfite Kivi mthwM`v`bi Rb` GB e`e`tcbv Kiv ntqtQ | tm tyt`l tk@Y cW`vb t`tK i`iaKti cW`cwi Kíbv `Zwi , wLb tKLvfbv tKškj Ges gj`vq`bi tyt`l c@kyY we`vj tq AbjxjbKvtj th c@qv ev c×wZ e`envi Kiv ntqtQ eZ@vb tyt`l I GKB c×wZ Ges c@qv e`envi KitZ nte |

wcuUAvB wkyv_@we`vj tq thwM`vb Kitj c@vb wkyK mKj wkyKtK wltq GKwU mfv Avnevb Kiteb | tm mfvq D³ wkyv_@WwvcGtWi c@vb c@vb w`K,tjv m@útk@GKwU maviY aviYv t`teb | GLv`b Dtj`l th, t`tki mKj wkyK ch@qutg mve-Kv`vi c@kyY Ges wltq wfwEK c@kytYi gva`tg WwvcGtWi c@qv Ges c×wZ m`útk@aviYv jvf Kiteb |

GQov wcuUAvB wkyv_@c@vb wkytKi mt` AvtjvPbv Kti ch@qutg c@Z`K wkyKtK wltq nvtZ-Kjtg temjvBb gj`vq`bi KvRwU wltq wfwEK fite m@úv`b Kiteb | GB KvRwU m@úv`b tkl c@Z`K wcuUAvB wkyv_@K tk@Y wkyv_@ i vbR vbR wLb Ae`vb Abjvfi cW`cwi Kíbv `Zwi Kti cW`v`bi wltq cwi `uwi K mthwMZvi gva`tg msik@ we`vj tq PvjYKivi tP@v Kiteb | GRb` m@e`ntj c@Z mBvtn AšZ

՛ ւղZբՕB և՛՛ ³ / cՕZՕb	Kվիթց
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյւ_թտկՊ ւկյւ_թ՛ i ւկLb Ae՛վb Abյնտի cւW cւի Kիբv KիտՕb ւK bւ Zv հւPvB Kիտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյւ_թ տկՊ Kվիթց շեյY Kիտեբ (ըն՛ւնZևի և՛՛Z)
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյւ_թհեZxq Z՛՛ /տւUթdւյj l ձZ mսիյY KիտՕb ւK bւ Zv հւPvB Kիտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյւ_թ ւbR՛ և՛՛ յ՜ յ՜ Kվիթցի գյ՛ւզբի Rբ՛՛ cՕZ 2 գտմ GԿևի ՛վbչ BDAւի մտZ հտ՛Օb ւK bւ Zv հւPvB Kիտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • cՕZ 2 գտմ ւկյւ_թ mսստKՊ cւի bտUտWտUտK cՕZտե՛ b տՕY Kիտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյւ_թ ՛ bւցւԷK ՕւUի Aտե՛ b մյ cւի k մնKտի ւcւUAvB մյ cւի bտUտWտUտ ւbKU տՕY Kիտեբ
ւcւUAvB Bb ÷ ի±i / BDAւի մ Bb ÷ ի±i / մնKvi x Bb ÷ ի±i	<ul style="list-style-type: none"> • cՕZ 2 գտմ GԿևի ՛վbչ BDAւի մտZ ւկյւ_թ ւbR՛ և՛՛ յ՜ յ՜ Kվիթց գյ՛ւզբ Kիտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյւ_թտկՊ ւկյւ_թ՛ i ւկLb Ae՛վb Abյնտի cւW cւի Kիբv KիտՕb ւK bւ Zv հւPvB Kիտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյւ_թ Dc՛վcb տ՛լ gսե՛՛ յ՜ Lտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյւ_թ տւUթdւյj l ձZ mսիյZ հեZxq WKտցUm հւPvB Kիտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյKցտբ Dւյ լZ նեւFբտհւM՛ Zւի յ՜ յ՜ mսիւՕ ւկյւ_թ AMՕւZ mսստKՊ gսե՛՛ Kիտեբ
մնKvi x DտRյv ւկյւ KցՔZթ	<ul style="list-style-type: none"> • ցտմ Kցտյ GԿևի ւWւcGW ւկյւ_թ՛ i Kվիթց ցւbUւի s Kիտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյKցտբ Dւյ լZ նեւFբտհւM՛ Zւի յ՜ յ՜ mսիւՕ ւկյւ_թ AMՕւZ mսստKՊ gսե՛՛ Kիտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյւ_թտկՊ ւկյւ_թ՛ i ւկLb Ae՛վb Abյնտի cւW cւի Kիբv KիտՕb ւK bւ Zv հւPvB Kիտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • ւի տKւF Rւբթ cՕZւ՛ b տյ Lւ նտտՕ Kւbւ Zv հւPvB Kիտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյւ_թ հեZxq Z՛՛ /WKտցUm տւUթdւյj l ձZ mսիյY KիտՕ ւK bւ Zv հւPvB Kիտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյւ_թ ւbR՛ և՛՛ յ՜ յ՜ Kվիթցի գյ՛ւզբի Rբ՛՛ cՕZ 2 գտմ GԿևի ՛վbչ BDAւի մտZ հտ՛Օb ւK bւ Zv հւPvB Kիտեբ
	<ul style="list-style-type: none"> • ւկյւ_թ մցւMՕ cՕZտե՛ b ւcւUAvB մյ cտի i ւbKU տՕY Kիտեբ
cՕւցK Aւա՛ Bի	<ul style="list-style-type: none"> • Dւյ լZ KցմP Abյնտի mսիւՕ KցՔZթK ւbտ՛ Rբւ Rւի Kիտեբ

	28	4	tkÖYKvhpg AskMöY Ges wi`dKwUf Rvbpg tj Lv, cäv wkytKi tkÖY chëyY			cäv wkyK tkÖY chëyY tiKW® msiyY Ki`eb
tdeqwi	4	5	tkÖY Kvhpg, wi`dKwUf Rvbpg tj Lv			
	11	6	H			
	18	7	H			
	25	8	BDAvi wntZ Kgrvj vq AskMöY			
gvP®	1	9	tkÖY Kvhpg, wi`dKwUf Rvbpg tj Lv			
	8	10	H			
	15	11	H			
	22	12	H			
	28	13	H			
Gicj	6	14	H			
	13	15	H			
	20	16	H			
	27	17	tkÖY Kvhpg, wi`dKwUf Rvbpg tj Lv, Dc`vcb cöZte`b ^Zwi, BDAvi wntZ hvl qv			
tg	3	18	tkÖY Kvhpg, A`vKkb wimvP® cöZte`b tj Lv, wi`dKwUf Rvbpg tj Lv, Dc`vcb cöZte`b ^Zwi			
	10	19	H			
	17	20	H			
	24	21	H			
Rp	1	22	BDAvi wntZ Mgb			
	8	23	tkÖY Kvhpg, A`vKkb wimvP® cöZte`b tj Lv, wi`dKwUf Rvbpg tj Lv, Dc`vcb cöZte`b ^Zwi			
	15	24	wcUAvBtZ-gj`vqtb AskMöY			
	22	25	wcUAvBtZ-gj`vqtb AskMöY			

- ve`'ij tq wbañi Z/Avbañi Z QwU, ve`fbaDme/Abpñi mgqmP Abpñi G QKwU cwi eZ® ntZ cvti |

4.1.1 wkyv_Pm=utK@cZte`b (cavb wkytKi e`envti i Rb`)

wkyv_# bvg : ~~~~~~ ti vj bs : ~~~~~~
we`vj tqi bvg : ~~~~~~

gvfmi bvg	wkyv_PGes cavb wkytKi Kvhpg	gZvgZ (niw/bv)	gšE`
Rvbgwii	temj vBb gj`vqb mgvB Kti tQ wK bv?		
	wkyv_# i wLb Ae`vb Abjvfi cW cwi Kibv Kti tQ wK bv?		
	wi tdkwlf Rvbfj tj Lv`i i akti tQ wK bv?		
	cavb wkyK wkyv_# tkW Kvhpg chfejY Kti tQ wK bv?		
	wkyv_# i wLb AMWZi nvi (kZKivq cKvk Kib)		
	hveZxq WKtg>Um tcvUfdwj l tZ msi yY Kti tQ Kxbv?		
tdeqwi	wkyv_# i wLb Ae`vb Abjvfi cW cwi Kibv Kti tQ wK bv?		
	wi tdkwlf Rvbfj wj tL tQ wK bv?		
	cavb wkyK wkyv_# tkW Kvhpg chfejY Kti tQ wK bv?		
	wkyv_# i wLb AMWZi nvi (kZKivq cKvk Kib)		
	hveZxq WKtg>Um tcvUfdwj l tZ msi yY Kti tQ wK bv?		
	Dc`vcbi Rb` cZte`b cYqb Kti tQ wK bv?		
	BDAvi mN tZ Mgb Kti tQ wK bv?		
gvP©	wkyv_# i wLb Ae`vb Abjvfi cW-cwi Kibv Kti tQ wK bv?		
	wi tdkwlf Rvbfj wj tL tQ wK bv?		
	cavb wkyK wkyv_# tkW Kvhpg chfejY Kti tQ wK bv?		
	wkyv_# i wLb AMWZi nvi (kZKivq cKvk Kib)		
	hveZxq WKtg>Um tcvUfdwj l tZ msi yY Kti tQ wK bv?		

4.1.2 wkýv_@m=utK@cZte`b

(mnKvi x Dc†Rjv wkýv KgRZP, Dc†Rjv wi tmvm@m>Uvi Bb÷†±i /mnKvi x Bb÷†±i , wcuUAvB Bb÷†±i M†Yi e`env†i i Rb`)

wkýv_@ bvg : ~~~~~~ t i v j b s : ~~~~~~

we`vj tqi bvg : ~~~~~~

gv†mi bvg	wkýv_@Ges cävö wký†Ki Kvhpg	g Z v g Z (niw/bv)	gšé`
	†emj vBb gj`vqb mgvß K†i †Qb wK bv?		
	wkýv_@ i wLb Ae`vb Abym†i cW-cwi K†i bv K†i †Qb wK bv?		
	wi †dKwF Rvb† wj †L†Qb wK bv?		
	hveZxq WK†gUum †cvU†dwj I †Z msi ýY K†i †Qb wK bv?		
	Dc`†c†bi Rb` cZte`b cYqb K†i †Qb wK bv?		
	BDAvi wM††Z Mgb K†i †Qb wK bv?		
	wkýv_@m=utK@mwR gšé` (m†š†l RbK/Av†i v Dbq†bi c†qvRb/m†š†l RbK bq)		

cZte`bKvixi `v†i :

Zwi L:

tckvMZ wkyv → eisjv w el qAvb | wkyvweAvb → BstivR w el qAvb | wkyvweAvb → MvYZ w el qAvb | wkyvweAvb → c0_wgK weAvb w el qAvb | wkyvweAvb → eisj v`k | vekpwi Pq → G. tcmf AvU@

c0g w`b mKvj 9:00Uv t_tK 4wU w el q tevW@ KvR GKmvt_ i iante Ges PovstfgSLK cixyv cti i w`b mKvj 9:00Uv t_tK i iante | 2q w`b mKvj 9:00Uv t_tK w el q tevW@ Ges PovstfgSLK cixyv tevW@ chiqutg AbjoZ nte |

wcUAvB mpcwi bUbtWtUi mfvcmZtZ; tgsLK cixyvi Rb` 3/4 m`m`wekO GKwU tevW@_vKte | AvBBAvi t_tK tcmZ Abl` m`m` D³ tevW@cwi`kR wntmte Dcw`Z _vKteb | wZwb b@` c0vfb AskMhY KiZ cvi teb Ges GQov cixyvq h_vh_ gvb w bqstyi Rb` c0qvRbxq tgsLK/ wj wLZ cigk@c0vb Ki teb | Ab` 2 (B) Rb m`m` tbc KZR wbePZ ewntcixyK Ges msikO wcUAvBtqi mnKvix mpcwi bUbtWtU/tR`o Bb÷t±i |

- PovstfgSLK cixyv tevW@cKZ ctj GKRB wkyv_@ wWicGW Kg@PZ KvhRi fite AskMhYi w el qU m@utK@avi Yv j vtfi Rb` thKvb w el tq ckeKiZ cvi b | ckejtjv thb wkyKgvbmn wkyv_@ mvgwMk Dcj wa wPvi Kivi Rb` c0mwi/2K nq |

4_ Utg@ Povstfgj`vqbt i Rb` b@` wfvRb Ges `wqZc0B KgRZP w b@` nte —

tevW@	b@`	`wqZc0B KgRZP	gsé`
w el q tevW@KZR gj`vqb	30	w el q Bb÷t±i (msikO wcUAvB mpcwi bUbtWtUi ZEjeavfb)	c0Z`K w el tq c0Z`K w el q wfvRb Bb÷t±i b@`c0vb Ki teb Ges Mo b@` weteP` nte
tgsLK cixyv tevW@ KZR gj`vqb	30	mpcwi bUbtWtU, ewntcixyK (tbc KZR tcmZ), mnKvix mpcwi bUbtWtU/tR`o Bb÷t±i Ges AvB.B.Avi. Abl` m`m` (cwi`kR)	c0Z`tK b@`c0vb Ki teb Ges Mo b@` weteP` nte
tgvU=	60		

wWicGW c0kyvweAvb tKvfbv Bb÷t±i gj`vqb Kvh@tg AskMhY Ki teb bv |

c0Z w el tq cvk b@` 50% |

mKj WKtgU msiyY KiZ nte Ges c0Z`K wkyv_@ i Rb` tbc KZR tcmZ wba@i Z tUej kb wktU tKej mevgU b@` `vcb Kti t0Y Ki teb |

ejjiv k mlldttKU-Bb-GWtkkb twll®
 Rzsq cdujg kyv Gktllgx, gqgbmsn
 llmGllci kyv-----

cdujg cmm brt 40%

llmGllci kyv -----4 _ujg kyv _fjg j qbtllfj kbml

twll® tivy	kyv _fj bjg	llmGllci kyv -----4 _ujg kyv _fjg j qbtllfj kbml										tj dj		
		tckllZ kyv		ejjiv		BttR		llmZ		cdujg kyv _fjg j qbtllfj kbml			G. tllllf Aul®	
		wel qAib	kyvweAib	wel qAib	kyvweAib	wel qAib	kyvweAib	wel qAib	kyvweAib	wel qAib	kyvweAib	kyvweAib	msllZ	30

wel qvllEK Bb ÷ ll i MfYi ~ vyi

mç.wi bttUbtllfj ~ vyi

esj`f`k` mmlhctiKU-Bb-CWIKKkb teWl® RIZaq cll_gK ikyv GKniWg, gqgbmsn mllmcGll cixyv ----- mllmcbiq															40%	40%	80%															
mllmcbiq mllmcbiq Gi biq:																																
mllmcbiq (Peis) gj`iqb iku Rj`ib 20-----iky`f`Rb`	A`Kkb mllmcbiq --mll Dc`fcb			cW mgxy		A`mmlb`gll cLR±		ig`llK cixyv		ABmml (Abkj`b)		j`Bieil e`eni		e`enil K cixyv (Ex- perment)		Av`il - APIY		Abpib cui Pjy bv		mgwRK KUR		e`enil K/ Abkj`b		Tglu b`f`		Bb`Kml® gj`iqb		ikyK gib gj`iqb				
	b`f`	c`B b`f`	b`f`	b`f`	c`B b`f`	b`f`	c`B b`f`	b`f`	c`B b`f`	b`f`	c`B b`f`	b`f`	c`B b`f`	b`f`	c`B b`f`	b`f`	c`B b`f`	b`f`	c`B b`f`	b`f`	c`B b`f`	b`f`	c`B b`f`	b`f`	c`B b`f`	b`f`	c`B b`f`	b`f`	c`B b`f`	b`f`	c`B b`f`	
lckmZ ikyv	15		-	15					20																50							
esj`v`iel`qAb	15		-	15																					25							
esj`v`iky`ne`Ab			-																						25							
Bst`i`R`iel`qAb	15		-	15																					25							
Bst`i`R`iky`ne`Ab			-																						25							
llmZ`iel`qAb			-	15																					25							
llmZ`iky`ne`Ab			-																						25							
cl`gK`iel`qAb			-	15											20										25							
cl`gK`iky`ne`Ab			-											20											25							
esj`f`k` l`mek`iel`Pq`iel`qAb			-																						25							
esj`f`k` l`mek`iel`Pq`iky`ne`Ab	15		-	15												5			5	10					25							
G`td`nrf`AU`iel`qAb`iky`ne`Ab			-																						10							
G`td`nrf`AU`iel`Pria`Kui`k`jv			-																						10							
G`td`nrf`AU`iel`msl`hZ			-																						10							
lglu=			-																						280							

Aa"vq cUP

c0g UvfgP wj vLZ Bb†Kvm©ixyv (Af'šÍxY)

cŭg UvtgP wj vLZ BbtKvmCixyv (Af'sixy)

wkyv_ŕ i Rb" wbt` ŕKv

wbt` ŕKv

- 1g Uvgŕkŕl cŕZ vel tq GKwU wj vLZ BbtKvmCixyv (MvwbK) AbyŕZ nte |
- BbtKvmCixyvi Dŕi k" ntjn wkyv_ŕ i cŕZŕKi AMŕwZ hvPvB Kŕi msukŕ vel q Bb÷ŕiMY cŕZŕK wkyv_ŕ Kvhŕg mŕŕŕKŕcieZŕKiYxq ubaŕY Kiŕeb Ges tm Abyntŕi cieZŕZ cv` vb Kvhŕg cwi Pvj bv Kiŕeb |
- G wj vLZ cixyvq cŕvbZ wkyv_ŕ Dcjwŕ, cŕŕqM, wetkŕY I mŕtkŕY chŕqi Ávb hvPvB Kiv nte, Ab" K_vq wkyv_ŕ v wUAvBŕZ veŕfbŕel tq ZwŕK aviYv vŕ Kŕi Zv cŕkyY ve`"vj tq cŕŕŕMi gvaŕtg th AwŕÁZv vŕ KŕiŕQb Zvi gj"gvb hvPvB Kiv nte | tm ŕyŕŕ ŕKŕbv AeŕŕZB gŕŕŕKŕi DEi ŕŕ lqv hvq Giŕ cŕKiv hrte bv | cixyvi cŕŕŕ AekŕB Qvcŕbv nŕZ nte |
- tg gvŕmi 1g/2q mŕvn gŕa" 1g Uvgŕkŕl BbtKvmCixyv wj vLZ cixyv AbyŕZ nte | Zte wUAvB mŕcwi bŕUbtWŕU Bb÷ŕi Ges vm-Bb-GW teŕŕŕP civgkŕbŕq iŕŕb Duj vLZ Zwi ŕL AbyŕZe" vel q mŕeavbntŕi cwi eZŕ KiŕZ cviŕeb |
- BbtKvmCixyvi bŕŕŕ veŕvRb wbt`ŕ :

vel q		ŕgvU bŕŕ	cvm bŕŕ	
ŕckwMZ wkyv	1g+3q Lŕ-12.5+12.5	50	cvm bŕŕ 40%	
	2q+4_ŕLŕ-12.5+12.5			
evsjv vel qÁvb I wkyvŕeÁvb (25+25)		50		
BsŕiŕR vel qÁvb I wkyvŕeÁvb (25+25)		50		
MwYZ vel qÁvb I wkyvŕeÁvb (25+25)		50		
cŕŕŕK veÁvb vel qÁvb I wkyvŕeÁvb (25+25)		50		
evsjvŕŕ k I vekŕ cwi Pq vel qÁvb I wkyvŕeÁvb (25+25)		50		
G. ŕcŕmf AvU©	kvi wŕi K wkyv-10 bŕŕ	30		
	Pvi ŕel Kvi Kŕjv-10 bŕŕ			
	mŕMxZ-10 bŕŕ			
ŕgvU=		330		

1. BbփKւմԵcixյւի bա՛ր Կյւն_ՔK AeMZ KiֆZ նե, յելq Bb÷ԻԷiMY cՕZֆKi AMՈՒZi Dcւq յեֆq Avֆj vPbv Kiֆeb Ges Drmւn ֆֆեբ |
2. BbփKւմԵcixյւq cՕB bա՛ր Կյւն_LZ PevՏԻcixյւի mֆֆ_ thւM Kiv նե |
3. BbփKւմԵcixյւի mKj WKֆgՍ tbc KZՔ Եbա՞մի Z mgq chՏԻmsiյՅ KiֆZ նե |
4. cixյւի Ե b, cixյւի mgq Ges յելq Եbա՞մի նե :

Ե b	mgq	յելq	cixյւի mgq
1g Ե b	mKvj 10:00-01:00	ֆckւMZ Կյւն (1g+3q LԷ) 1.30ւg+1.30ւg= 3 NԷv	3 NԷv
	ԵեKvj 02:00- 05:00	ֆckւMZ Կյւն (2q+4_Ե) LԷ)1.30ւg+1.30ւg= 3 NԷv	
2q Ե b	mKvj 10:00-01:00	evsj v յելqԱԵb Ges ԿյՅԵԱԵb	
3q Ե b	mKvj 10:00-01:00	MւYZ յելqԱԵb Ges ԿյՅԵԱԵb	
4_Ե b	mKvj 10:00-01:00	BսֆiւR յելqԱԵb Ges ԿյՅԵԱԵb	
5g Ե b	mKvj 10:00-01:00	cՕ_ւgK ԵԱԵb յելqԱԵb Ges ԿյՅԵԱԵb	
6Օ Ե b	mKvj 10:00-01:00	evsj ֆֆ k I Եեկբւi Pq	
7g Ե b	mKvj 10:00-01:00	*G· ֆcմֆ AvՍԵ	

- G· ֆcմֆ AvֆՍԵ 3ւ յելֆի Rb՝ cixյւն GKmֆֆ_ նֆj I cեԷԻ Ges DԷicԻ 3ւ KiֆZ նե հֆZ 3 Rb Bb÷ԻԷi Avֆj v ԵԵԵ cեԷԻ cՕԵb Ges DԷicԻ gj՝ւԵb KiֆZ cֆի b |
5. cixյւի bա՛ր ԵԵԵ Rb Ges cՕB bա՛ր Եbա՞մի նե :

յելq	cixյւի bա՛ր		
ֆckւMZ Կյւն (1g+3q LԷ Ges 2q+4_ԵLԷ)	25+25	50	
evsj v յելqԱԵb I ԿյՅԵԱԵb	25+25	50	
BսֆiւR յելqԱԵb I ԿյՅԵԱԵb	25+25	50	
MւYZ յելqԱԵb I ԿյՅԵԱԵb	25+25	50	
cՕ_ւgK ԵԱԵb յելqԱԵb I ԿյՅԵԱԵb	25+25	50	
evsj ֆֆ k I Եեկբւi Pq յելqԱԵb I ԿյՅԵԱԵb	25+25	50	
G· ֆcմֆ AvՍԵ	kvi ԵԵ K Կյւն	10	30
	Pvi յԷ Kvi Kj v	10	
	msMxZ	10	
ֆgՍԵ=		330	

6. Af̄x̄ȳvi aib Ges t̄gvU mgq :

w̄elq		cix̄ȳvi b̄x̄†		Af̄x̄ȳvi aib
t̄ckvMZ wk̄ȳv	(1g+3q LŪ Ges 2q+4_⊙ LÊ)	25+25	50	1 w̄e ⁻ Ĺ DĒi Af̄x̄ȳv (4wU t_†K 2wU) -4×2=8
MwYZ w̄elqÁvb I wk̄ȳYw̄eÁvb		25+25	50	2 msw̄ȳß DĒi Af̄x̄ȳv (6wU t_†K 4wU) -2×4=8
cŭw̄gK w̄eÁvb w̄elqÁvb I wk̄ȳYw̄eÁvb		25+25	50	3 eŭ w̄beP̄bx Af̄x̄ȳv (5wU) -1×5=5
evsj v̄† k I w̄ek̄c̄wi Pq w̄elqÁvb I wk̄ȳYw̄eÁvb		25+25	50	4 t̄gš̄L̄K -4
evsj v̄ w̄elqÁvb I wk̄ȳYw̄eÁvb		25+25	50	t̄gvU b̄x̄†=25×2wU w̄elq=50
Bš̄ti w̄R w̄elqÁvb I wk̄ȳYw̄eÁvb		25+25	50	1g, 2q, 3q Ges 4_⊙L†Êi Rb̄ c̄k̄æGes DĒicĪ w̄fb̄æ n̄te Ges Ab̄ c̄uP̄wU w̄el†qi w̄elqÁvb I wk̄ȳYw̄eÁvb†bi Rb̄ c̄k̄æGes DĒicĪ w̄fb̄an̄te]
G· t̄c̄m̄f AvU	kv̄i w̄wi K wk̄ȳv	10	30	1 w̄e ⁻ Ĺ DĒi Af̄x̄ȳv (2wU t_†K 1wU) -4×1=4 2 msw̄ȳß DĒi Af̄x̄ȳv (2wU t_†K 1wU) -2×1=2 3 e ⁻ enw̄i K/Ab̄k̄x̄j b-04
	Pvi æl Kvi k̄jv	10		
	msM̄x̄Z	10		

7. Af̄x̄ȳv c̄ŷq̄b : w̄elq̄w̄f̄w̄ĒK Bb ÷ †±i c̄k̄æĪ c̄ŷq̄bK†i w̄mj Mjv K†i m̄c̄w̄i b†U b†W̄wU -Gi w̄bKU Rgv t̄†teb Ges Df̄qB m̄teP̄P t̄M̄c̄bx̄qZv eRvq i vLteb | c̄k̄æĪ w̄cŭ Ki†Z n̄te | c̄k̄æĪ t̄Kv†b̄v̄f̄v̄teB t̄ev†W̄q̄j Lv ev Ab̄ t̄Kv†b̄v̄f̄v̄te wk̄ȳv_x̄P w̄bKU Dc⁻†cb Kiv hv̄te bv |

t̄gš̄L̄K cix̄ȳvq 1g Uvg©Bb†Kvm©cix̄ȳvi mgq w̄etKj A_{-ev} th†Kvb m̄w̄eavgZ mgq Ki†Z n̄te (1g-2q Uvg)

WicGW Gi gj evZP

- AvaybK cW_exi ukvK ukv mruuKZ Avb I vPsf mruvZ WicGW tKvmP ,iz; ukv_uk Dcjä Ki tZ nte |
- WicGW tKvmP gj wfvE ntv ukLbj vfi tytI MvZtEj (Constructivism) cOqM | G ZE; Abmvti iki I eq_ mevb Zvi ceAwfAZvi wfvEtZ bZb AwfAZv ^Zwi (Construct) Kti | GtytI Zvi vPsf Ges muqvZv ,izcyfvKv ivtL | ukvK ukv_uk vktZ mnvqvZv Ktib gvt |
- WicGW tKvm^cwi KwíZ ntqtQ G veklm vbtq th muqvZvB vktbi gj wfvE | Gi cvkvck vq_w_ql vktb ,izcyfvKv ivtL | tmRb" vktb tkLvfv KvR Independent Ges Collaborative vktb metytI Ashf Kiv ntqtQ |
- WicGW tKvm^ev_ evqtb j ty" ukv_uk `wqZtefa D¾meZ ntZ nte |
- ukv_uk WicGW Gi ZvrchDcjux Kti tmB Abmvti KvR Ki tZ nte |
- cO_ugK ukvvq WicGW th cwi eZfbi mPbv Ki tZ hv"Q ZvtZ cwi cyfvte AskMhY Ki tZ nte |
- ukv_uk Avb Ppq ezx ntq AvZvektmi m½ WicGW Kgmp ev_ evqtb Rb" fvKv ivtZ nte |
- Avb AbmUvtbi gva"tg AbcNYZ ntq WicGW KgmpK djch-Kivi Rb" GKvMwPte KvR Kti thZ nte |

GB cy fK cO E vbt Rvevj Aek" cvj bxq | vcuJAvB ukv_uk MY tmRb" G cy fK cO E Z_ , tv evi evi cW Kti Zv tgb Pj teb | GLvfb ukvK gvfb K_v vektl fvte Dvj LthvM | ukvK gvbd vUvKvc Kti msukó Bb ÷ ± i Ges mncvWf` i mv_ Avj vPbvutg mgM^vel quU Abaveb Ki tZ nte |